

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 22.7.2009
C(2009) 5791 final

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 22.7.2009

v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 Pogodbe in člena 53 Sporazuma EGP

**COMP/39.396 – Kalcijev karbid in reagenti na osnovi magnezija za jeklarstvo in
plinsko industrijo**

(Besedilo v angleškem, nemškem, slovaškem in slovenskem jeziku je edino
verodostojno.)

(Besedilo velja za EGP)

KAZALO

I.	UVOD	5
II.	GOSPODARSKA PANOGA, KI JE PREDMET POSTOPKA	6
II.1	Proizvodi	6
II.2	Podjetja	7
II.2.1.	Akzo Nobel.....	7
II.2.2.	Almamet.....	8
II.2.3.	Donau Chemie.....	8
II.2.4.	Ecka.....	9
II.2.5.	NCHZ.....	9
II.2.6.	SKW-Stahl Metallurgie (SKW).....	10
II.2.7.	HSE/TDR.....	12
II.3	Opis trga (2000 – 2007)	12
II.3.1.	Ponudba.....	12
II.3.2.	Povpraševanje.....	13
II.3.3.	Geografski obseg poslov s kalcijevim karbidom in magnezijem.....	14
III.	POSTOPEK	15
IV.	OPIS DOGODKOV	16
IV.1	Kalcijev karbid v prahu	16
IV.1.1.	Organizacija.....	17
IV.1.2.	Vsebina.....	18
IV.1.3.	Kronološki pregled.....	20
IV.1.3.1.	22. april 2004.....	20
IV.1.3.2.	7. september 2004.....	20
IV.1.3.3.	3. november 2004.....	21
IV.1.3.4.	24. januar 2005.....	21
IV.1.3.5.	7. april 2005.....	21
IV.1.3.6.	12. julij 2005.....	22
IV.1.3.7.	22. november 2005.....	22
IV.1.3.8.	21. februar 2006.....	23
IV.1.3.9.	25. april 2006.....	23
IV.1.3.10.	11. julij 2006.....	24
IV.1.3.11.	10. oktober 2006.....	24
IV.1.3.12.	9. januar 2007.....	25
IV.2	Granulati kalcijevega karbida	25
IV.2.1.	Organizacija.....	25
IV.2.2.	Vsebina in kronološki pregled.....	27
IV.3	Magnezijeve granulati	28
IV.3.1.	Organizacija.....	29
IV.3.2.	Vsebina.....	29
IV.3.3.	Kronološki pregled.....	30
IV.3.3.1.	14. julij 2005.....	30
IV.3.3.2.	23. november 2005.....	31

IV.3.3.3.	2. maj 2006	31
IV.3.3.4.	12. julij 2006	31
IV.3.3.5.	13. oktober 2006	32

V. UPORABA ČLENA 81 POGODBE IN ČLENA 53 SPORAZUMA EGP . 32

V.1	Ustrezna pravila konkurence	32
V.2	Narava kršitve	33
V.2.1.	Sporazumi in usklajena ravnanja	33
V.2.1.1.	Načela	33
V.2.1.2.	Uporaba v obravnavani zadevi	36
V.2.1.3.	Trditve strank	36
	Dopustnost dokazov	37
	Dokazni standard	38
V.2.2.	Enotna in trajna kršitev	39
V.2.2.1.	Načela	39
V.2.2.2.	Uporaba v obravnavani zadevi	41
	1. Proizvodi	43
	2. Udeleženci in sodelujoča podjetja	44
	3. Enako časovno obdobje, v katerem je prišlo do tajnega dogovarjanja/povezana srečanja	45
	4. Enak mehanizem	46
	5. Enotni protikonkurenčni cilj	46
V.3	Omejevanje konkurence	46
V.4	Vpliv na trgovino med državami članicami in pogodbenicami EGP	48
V.5	Člen 81(3) Pogodbe in člen 53(3) Sporazuma EGP	48

VI. NASLOVNIKI..... 49

VI.1	Odgovornost za kršitev	49
VI.1.1.	Načela	49
VI.1.2.	Podjetje Akzo Nobel (Akzo Nobel NV, Carbide Sweden AB)	50
VI.1.3.	Podjetje Almamet (Almamet GmbH)	51
VI.1.4.	Podjetje Donau Chemie (Donau Chemie AG)	52
VI.1.5.	Podjetje Ecka (Ecka Granulate GmbH & Co KG, non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG)	52
VI.1.6.	Podjetje NCHZ (1.garantovaná a.s. in Novácke chemické závody, a.s.)	53
VI.1.7.	Podjetje SKW (SKW Stahl-Metallurgie GmbH, SKW Stahl-Metallurgie Holding AG, AlzChem Hart GmbH, Evonik Degussa GmbH, ARQUES Industries AG)	55
VI.1.8.	Podjetje TDR (TDR Metalurgija, d. d., in Holding Slovenske elektrarne, d. o. o.)	65

VII. TRAJANJE KRŠITVE 67

VII.1	Začetek kršitve	67
VII.2	Konec kršitve	68
VII.3	Sklep o trajanju kršitve	69

VIII. PRAVNA SREDSTVA 70

VIII.1	Člen 7 Uredbe št. 1/2003	70
---------------	---------------------------------	-----------

VIII.2	Člen 23(2) Uredbe št. 1/2003.....	71
VIII.3	Osnovni znesek glob.....	71
VIII.3.1.	Izračun vrednosti prodaje	71
VIII.3.2.	Določitev osnovnega zneska globe.....	73
VIII.3.2.1.	Teža	74
1.	Narava	74
2.	Združen tržni delež.....	74
3.	Geografski obseg	75
4.	Izvajanje.....	75
5.	Sklep v zvezi s težo kršitve	75
VIII.3.2.2.	Trajanje	75
VIII.3.3.	Odstotek, ki se uporabi za dodatni znesek.....	76
VIII.3.4.	Izračun in sklep o osnovnih zneskih.....	77
VIII.4	Prilagoditve osnovnega zneska.....	78
VIII.4.1.	Oteževalne okoliščine.....	78
VIII.4.1.1.	Nagnjenost k ponavljanju kršitev	78
VIII.4.2.	Olajševalne okoliščine.....	79
VIII.4.2.1.	Omejeno sodelovanje in neobstoj nevarnosti ponovitve	79
VIII.4.2.2.	Neizvajanje ali neobstoj koristi	79
VIII.4.2.3.	Učinkovito sodelovanje zunaj okvira obvestila o prizanesljivosti 2002/2006	81
VIII.4.2.4.	Gospodarski položaj	82
VIII.4.3.	Sklep o prilagoditvah osnovnega zneska.....	83
VIII.5	Uporaba 10-odstotne omejitve prometa	83
VIII.6	Uporaba obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002.....	84
VIII.6.1.	Imuniteta pred globami.....	84
VIII.6.2.	Znižanje glob.....	85
VIII.6.2.1.	Donau Chemie	85
VIII.6.2.2.	Almamet	86
VIII.6.2.3.	Degussa	87
VIII.6.2.4.	NCHZ	88
VIII.6.3.	Sklep o uporabi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002.....	88
VIII.7	Sklepna ugotovitev: končni zneski posameznih glob.....	88
VIII.8	Nezmožnost plačila.....	89
VIII.8.1.	[*].....	90
VIII.8.2.	[*].....	91
VIII.8.3.	[*].....	91
VIII.8.4.	[*].....	91
VIII.8.5.	[*].....	92
VIII.8.6.	[*].....	92

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru,

ob upoštevanju Uredbe Sveta št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe¹ ter zlasti člena 7 in člena 23(2) Pogodbe,

ob upoštevanju sklepa Komisije z dne 24. junija 2008 o začetku postopka v tej zadevi,

potem ko so imela zadevna podjetja možnost, da izrazijo svoje stališče glede ugovorov Komisije v skladu s členom 27(1) Uredbe št. 1/2003 in členom 12 Uredbe Komisije (ES) št. 773/2004 z dne 7. aprila 2004 v zvezi z vodenjem postopkov Komisije v skladu s členoma 81 in 82 Pogodbe²,

po posvetovanju s Svetovalnim odborom za omejevalna ravnanja in prevladujoče položaje,

ob upoštevanju končnega poročila pooblaščenca za zaslihanje v tej zadevi,

ob upoštevanju naslednjega:

I. UVOD

(1) Ta odločba se nanaša na enotno in dolgotrajno kršitev člena 81 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti (v nadaljnjem besedilu: Pogodba ES) ter člena 53 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (v nadaljnjem besedilu: Sporazum EGP). Kršitev je vključevala razdelitev trga, kvote, dodelitev strank, določanje cen ter izmenjavo občutljivih poslovnih podatkov med dobavitelji kalcijevega karbida in magnezijevih granulotov na znatnem delu trga EGP, trajala pa je vsaj od 7. aprila 2004 do 16. januarja 2007³.

(2) Ta odločba je naslovljena na naslednje družbe:

1. I.garantovaná a.s.;
2. Akzo Nobel NV;
3. Almamet GmbH;
4. AlzChem Hart GmbH;
5. ARQUES Industries AG;
6. Carbide Sweden AB;
7. Donau Chemie AG;
8. ECKA Granulate GmbH & Co KG;
9. Evonik Degussa GmbH;
10. Holding Slovenske elektrarne, d.o.o.;
11. non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG;
12. Novácke chemické závody, a.s.;
13. SKW Stahl-Metallurgie GmbH
14. SKW Stahl-Metallurgie Holding AG;
15. TDR Metalurgija d.d.

¹ UL L 1, 4.1.2003, str. 1.

² UL L 123, 27.4.2004, str. 18.

³ Za trajanje kršitev posameznih naslovnikov glej poglavje VII te odločbe.

II. GOSPODARSKA PANOGA, KI JE PREDMET POSTOPKA

II.1 Proizvodi

- (3) Kalcijev karbid (CaC_2) je kemična spojina, ki se proizvaja v karbidni peči z redukcijskim postopkom pri visokih temperaturah. Ima obliko sivkasto belih grudic in se drobi, seje, melje ali pakira glede na tehnične zahteve naročnika⁴. Kalcijev karbid se lahko uporablja na več načinov⁵.
- (4) Kalcijev karbid ima obliko kock (granulati) in se v plinski industriji uporablja za proizvodnjo acetilena. Varjenje in rezanje z acetilenom je dokaj nezahteven postopek, še vedno pa je najpogostejša tehnika na svetu za spajanje materialov. V tej odločbi je ta vrsta uporabe imenovana *granulati kalcijevega karbida*.
- (5) Kalcijev karbid v prahu se uporablja v jeklarstvu za odstranitev in odvzem kisika (dezoksidacija) in žvepla (razžveplanje) iz staljenega jekla. Pri razžveplanju se kalcijev karbid meša z manjšimi količinami aktivnih snovi, kot so ogljikov prah, talilna sredstva (fluksi) in magnezij, ki izboljšajo njegove lastnosti⁶. V tej odločbi je ta vrsta uporabe imenovana *kalcijev karbid v prahu*.
- (6) Velikost trga kalcijevega karbida v EGP za področja uporabe, navedena v odstavkih (5) in (6), je približno 260 000 ton z ocenjeno vrednostjo več kot 130 milijonov EUR⁷.
- (7) Pri razžveplanju v jeklarstvu se poleg kalcijevega karbida uporabljajo tudi reagenti na osnovi magnezija⁸. Magnezij je dražji, vendar se ga porabi manj in reagira hitreje⁹. V tej odločbi je uporaba reagentov na osnovi magnezija za razžveplanje v jeklarstvu imenovana *magnezijski granulati*.

---

⁴ [*]

Kakršna koli navedba '*' v tej različici odločbe za objavo se nanaša na informacije, ki veljajo za poslovno skrivnost ali zaupne podatke, in/ali kadar Komisija meni, da bi takšno razkritje ogrozilo varstvo sodnih postopkov oziroma namena inšpekcij, preiskav in revizij.

⁵ Poleg dveh glavnih področij uporabe iz uvodnih izjav (4) in (5) se kalcijev karbid uporablja tudi za različne druge namene, na primer proizvodnjo kalcijevega cianamida (gnojilo) in polivinilklorida (PVC), zorenje sadja, karbidne svetilke in signalne rakete itd. Ta odločba ne ureja nobenega od teh področij. Nobeno od teh področij ni pomembno za to odločbo.

⁶ Glej na primer [*]. Vsak kupec lahko načeloma kupi različne mešanice kalcijevega karbida, prilagojene posebej zanj. Kalcijev karbid brez dodatkov se dobavlja za dezoksidacijo.

⁷ Ocena za leto 2006, kjer je razmerje med kalcijevim karbidom v prahu in granulati kalcijevega karbida približno 49/51.[*].

⁸ Glej na primer[*]. Magnezijev prah/granulat je vnetljiv proizvod. Iz varnostnih razlogov je ponavadi prevlečen.

⁹ [*]. Magnezij ima visoko afiniteto do žvepla in po vbrizganju v staljeno železo ali jeklo zelo zniža vsebnost žvepla. Če jeklarna uporablja magnezij namesto kalcijevega karbida, lahko pospeši proizvodni proces. Zato takrat, ko je povpraševanje po jeklenih proizvodih veliko, magnezij postane bolj zaželen. Vendar magnezija ni mogoče vbrizgati samega. Potrebuje vezivo, najpogosteje se uporablja živo apno. Razmerje med živim apnom in magnezijem je približno 3:1 ali 4:1.

- (8) Kalcijev karbid v prahu in magnezijevi granulati se lahko za razžveplanje uporabljajo neodvisno ali pa se vbrizgajo skupaj¹⁰. Nekatere jeklarne uporabljajo kalcijev karbid v prahu, nekatere magnezijeve granulate, večina pa jih uporablja mešanice kalcijevega karbida v prahu in magnezijevih granulatov. [...] ¹¹. Trg magnezijevih granulatov za razžveplanje v EGP presega 22 000 ton z ocenjeno vrednostjo več kot 45 milijonov EUR¹².

II.2 Podjetja

II.2.1. Akzo Nobel

- (9) Skupina Akzo Nobel deluje na področju zdravstvenega varstva, premazov in kemikalij. Končno obvladujoče podjetje skupine je Akzo Nobel NV s sedežem v Amsterdamu na Nizozemskem¹³. V nadaljevanju je skupina Akzo Nobel imenovana „Akzo Nobel“.
- (10) Akzo Nobel proizvaja kalcijev karbid v kraju Sundsvall na Švedskem v svoji hčerinski družbi Carbide Sweden AB¹⁴, pred tem pa ga je proizvodila v podjetjih Akzo Nobel Surface Chemistry AB¹⁵ in Casco Products AB¹⁶. Družba Carbide Sweden AB (in njeni predhodniki) je granulate kalcijevega karbida dobavljala plinskim podjetjem in kalcijev karbid v prahu podjetjem v jeklarstvu. Magnezijevih granulatov ni dobavljala¹⁷.
- (11) Carbide Sweden AB (in njeni predhodniki) je edina proizvajalka kalcijevega karbida v severni Evropi. Za dobavo kupcem v jeklarstvu na celinskem delu Evrope je podjetje Ecka delovalo kot zastopnik podjetja Carbide Sweden AB (in njegovih predhodnikov) kot dobavitelj neželeznih kovin v prahu¹⁸.
- (12) V zadnjem celem poslovnem letu pred to odločbo je bil celotni svetovni promet podjetja Akzo Nobel NV 15.400 milijonov EUR¹⁹. Prodaja kalcijevega karbida v EGP, razen v Španiji, na Portugalskem, Irskem in v Združenem Kraljestvu, v zadnjem celem letu kršitve je znašala [od 10 do 20 milijonov] EUR²⁰.

---

¹⁰ [*]. Pri izbiri sredstva za razžveplanje jeklarne upoštevajo številne dejavnike: trajanje procesa, ceno sredstva, zasnovo tovarne, kakovost surovega železa in zeleno kakovost jeklenega proizvoda.

¹¹ [*]

¹² Ocena za leto 2006. [*]

¹³ [*]

¹⁴ Od 1.11.2005. [*]

¹⁵ Od 1.1.2004 do 31.10.2005. [*]

¹⁶ Do 1.1.2004. [*]

¹⁷ [*]

¹⁸ Glej uvodno izjavo (20).

¹⁹ [*]

²⁰ [*]

II.2.2. Almamet

- (13) Podjetje Almamet GmbH (registrirano kot „Almamet GmbH Handel mit Spänen und Pulvern aus Metall“) je trgovsko podjetje za magnezijeve granulate in kalcijev karbid v prahu v jeklarstvu, sedež pa ima v kraju Ainring, Nemčija²¹. Magnezijeve granulate uvaža predvsem iz Kitajske, kalcijev karbid v prahu pa kupuje predvsem od podjetja Novácke chemické závody in Slovakia²².
- (14) Podjetji Almamet in Novácke chemické závody sta podpisali okvirni sporazum o tehničnem in trgovinskem sodelovanju, po katerem pogodbenici sklepata dolgoročno partnerstvo z jasnimi pravicami in obveznostmi glede prodaje kalcijevega karbida v prahu v EGP²³. Po sporazumu podjetje Almamet med drugim zagotavlja tehnično znanje za gradnjo proizvodnih obratov, svetuje glede specifikacij proizvodov, vključno z razvojem prihodnjih novih tipov in procesov za njihovo proizvodnjo in uporabo, je odgovorno za učinkovito izvajanje tržnih raziskav zaradi ugotavljanja obstoječih in pričakovanih prihodnjih potreb kupcev v smislu količine, kakovosti in cen, odgovorno pa je tudi za prodajo na podlagi prodajnih pogodb. Za vse te storitve prejme podjetje Almamet provizijo, ki je odvisna od prodanih proizvodov.
- (15) V zadnjem celem poslovnem letu pred to odločbo je bil celotni svetovni promet podjetja Almamet GmbH [od 40 do 50] milijonov EUR²⁴. Prodaja kalcijevega karbida v prahu in magnezijevih granulatov v EGP, razen v Španiji, na Portugalskem, Irskem in v Združenem Kraljestvu, je v zadnjem celem letu kršitve znašala [od 20 do 30] milijonov EUR²⁵. V nadaljnjem besedilu se podjetje imenuje „Almamet“.

II.2.3. Donau Chemie

- (16) Donau Chemie AG je avstrijsko kemično podjetje s sedežem na Dunaju, Avstrija. Kalcijev karbid proizvaja v kraju Landeck na Tirolskem²⁶. Donau Chemie AG dobavlja granulate kalcijevega karbida plinskim podjetjem in kalcijev karbid v prahu podjetjem v jeklarstvu²⁷. Donau Chemie AG kupuje nekaj magnezijevega granulata za dodajanje svojemu kalcijevemu karbidu v prahu, vendar magnezijevih granulatov ne dobavlja ločeno.

---

²¹ [*] Poleg tega Almamet dobavlja tudi proizvode na osnovi magnezija kemični industriji.

²² Glede kalcijevega karbida v prahu ima podjetje Almamet sklenjen sporazum o sodelovanju s podjetjem NCHZ [glej uvodni izjavi (14) in (22)], ki se nanaša samo na kalcijev karbid v prahu za razžveplanje. Podjetje Almamet je kupilo kalcijev karbid v prahu za dezoksidacijo od drugih dobaviteljev, to pa je manj kot [*] kupljenega kalcijevega karbida.

²³ [*]

²⁴ [*]

²⁵ [*]

²⁶ [*]

²⁷ [*]

- (17) V zadnjem celem poslovnem letu pred to odločbo je bil celotni svetovni promet podjetja Donau Chemie AG 257 milijonov EUR²⁸. Prodaja kalcijevega karbida v prahu in granulato v EGP, razen v Španiji, na Portugalskem, Irskem in v Združenem Kraljestvu, je v zadnjem celem letu kršitve znašala [od 10 do 20] milijonov EUR²⁹. V nadaljnjem besedilu se podjetje imenuje „Donau Chemie“.

II.2.4. Ecka

- (18) Skupina Ecka Granules je proizvajalec neželeznih kovin v prahu, vodi pa jo podjetje ECKA Granulate GmbH & Co KG s sedežem v kraju Fürth v Nemčiji³⁰.
- (19) Njena odvisna družba Aluma GmbH iz kraja Fridolfing v Nemčiji, ki je v njeni popolni lasti, je proizvajala in prodajala magnezijeve granulate podjetjem v jeklarstvu³¹. S 1. januarjem 2006 je bila ta dejavnost prenesena na „non ferrum Metallpulver Gesellschaft mbH & Co KG“, ki je odvisna družba v popolni lasti Aluma GmbH in ima sedež v kraju St Georgen v Avstriji³².
- (20) Non ferrum Metallpulver Gesellschaft mbH & Co KG je bilo tudi prodajni zastopnik za Carbide Sweden AB za prodajo kalcijevega karbida v prahu podjetjem v jeklarstvu³³.
- (21) V zadnjem celem poslovnem letu pred to odločbo je bil celotni svetovni promet podjetja Ecka Granulate GmbH & Co KG [od 900 do 1000] milijonov EUR³⁴. Prodaja magnezijevih granulatov podjetjem v jeklarstvu v zadnjem celem letu kršitve je znašala [od 10 do 20 milijonov EUR]³⁵ v EGP, razen v Španiji, na Portugalskem, Irskem in v Združenem Kraljestvu. Promet podjetja Akzo Nobel od prodaje kalcijevega karbida v prahu v času sodelovanja skupine pri kršitvi je za ta proizvodni segment znašal [*] EUR³⁶. V nadaljnjem besedilu se podjetje imenuje „Ecka“.

II.2.5. NCHZ

- (22) Novácke chemické závody, a.s. (v nadaljnjem besedilu: NCHZ) je kemično podjetje s sedežem v kraju Novaky, Slovaška, ki proizvaja med drugim kalcijev karbid. Podjetje je pomemben dobavitelj granulato kalcijevega karbida za trg s plinom, za katerega ima lastno organizacijo za trženje. Na

---

28 [*]

29 [*]

30 See www.ecka-granules.com

31 [*]

32 [*]

33 [*] Glej tudi uvodno izjavo (11). [*]

34 [*]

35 [*]

36 [*]

področju jeklarstva prodaja kalcijev karbid v prahu podjetju Almamet, s katerim ima sklenjen sporazum o sodelovanju³⁷. Podjetje NCHZ ne dobavlja magnezijevih granulotov ločeno.

- (23) V času kršitve je bilo podjetje NCHZ neposredno ali posredno v več kot 70-odstotni lasti³⁸ podjetja 1.garantovaná, a.s. (Slovaška), investicijske družbe z gospodarskimi dejavnostmi na Slovaškem³⁹. Leta 2007 je družba 1.garantovaná, a.s. svoj delež v podjetju NCHZ odsvojila svojemu hčerinskemu podjetju G1 Investments Limited (Ciper)⁴⁰. Leta 2008 je podjetje Disor Holdings Limited (Ciper) kupilo 100 % podjetja NCHZ⁴¹.
- (24) V zadnjem celem poslovnem letu pred to odločbo je bil celotni promet podjetja NCHZ 205 milijonov EUR⁴². V zadnjem zadevnem poslovnem letu je celotni promet podjetja 1.garantovaná znašal 229 milijonov EUR⁴³. Prodaja kalcijevega karbida podjetja NCHZ v EGP, razen v Španiji, na Portugalskem, Irskem in v Združenem Kraljestvu, v zadnjem celem letu kršitve je znašala [od 20 do 30] milijonov EUR⁴⁴.

II.2.6. SKW-Stahl Metallurgie (SKW)

- (25) SKW Stahl-Metallurgie GmbH, ki ima sedež v kraju Unterneukirchen v Nemčiji, dobavlja posebne kemikalije. Podjetje je eden največjih evropskih dobaviteljev kalcijevega karbida v prahu in magnezijevih granulotov za podjetja v jeklarstvu⁴⁵.
- (26) SKW-Stahl Metallurgie GmbH je zdaj odvisna družba v 100-odstotni lasti SKW Stahl-Metallurgie Holding AG. V nadaljnjem besedilu se obe podjetji imenujeta „SKW“.
- (27) Leta 2004, do vključno 30. avgusta, je bilo podjetje SKW Stahl-Technik GmbH & Co. KG, predhodnik podjetja SKW Stahl-Metallurgie GmbH, v neposredni 100-odstotni lasti podjetja Degussa AG (zdaj Evonik Degussa GmbH, v nadaljnjem besedilu: Degussa)⁴⁶.
- (28) Podjetje Degussa je proizvajalo in prodajalo kalcijev karbid prek svoje odvisne družbe SKW Stahl-Technik GmbH. Velika večina proizvoda je bila namenjena za interno rabo za proizvodnjo kalcijevega cianamida⁴⁷. Leta 2003

---

³⁷ Glej uvodno izjavo (14). [*]

³⁸ [*]

³⁹ Glej www.garantovana.sk in [*]

⁴⁰ Sporočilo za tisk podjetja 1.garantovaná a.s. z dne 7.6.2007 [*]

⁴¹ [*]

⁴² [*]

⁴³ [*] Glej tudi opombo (334).

⁴⁴ [*]

⁴⁵ [*] in www.skw-steel.com.

[*]

⁴⁶ [*] Podjetje Degussa AG je postalo podjetje Degussa GmbH, zdaj pa je podjetje Evonik Degussa GmbH. Glej uvodno izjavo (31).

⁴⁷ Cianamid je gnojilo. [*]

je podjetje Degussa ločilo prodajo kalcijevega karbida navzven od proizvodnje zaradi morebitne odsvojitve poslov trgovanja s kalcijevim karbidom. Proizvodnja je ostala v podjetju SKW Stahl-Technik GmbH, prodajo navzven pa je prevzel nov subjekt SKW Stahl-Technik GmbH & Co. KG.

- (29) Od 30. avgusta 2004⁴⁸ je podjetje Arques AG (zdaj ARQUES Industries AG, v nadaljnjem besedilu: Arques), podjetje s strokovnim znanjem na področju prestrukturiranja, ki se ukvarja s prevzemi gospodarskih družb v posebnih razmerah⁴⁹, prevzelo podjetje SKW Stahl-Technik GmbH & Co. KG prek posrednika Arques BeteiligungsgesellschaftmbH⁵⁰.
- (30) Podjetje Arques je reorganiziralo podjetje SKW: podjetje SKW Stahl-Technik GmbH & Co. KG je postalo podjetje SKW Stahl-Metallurgie GmbH⁵¹, podjetje Arques BeteiligungsgesellschaftmbH pa je postalo podjetje SKW Stahl-Metallurgie Holding GmbH in pozneje podjetje SKW Stahl-Metallurgie Holding AG⁵². Podjetje Arques je ostalo 100-odstotni lastnik podjetja SKW do 30. novembra 2006, ko je podjetje SKW Stahl-Metallurgie Holding AG kotiralo na borzi in obdržalo večino delnic do 20. julija 2007⁵³.
- (31) Po odsvojitvi poslov trgovanja s kalcijevim karbidom podjetja SKW podjetju Arques je podjetje Degussa nadaljevalo s proizvodnjo kalcijevega karbida prek svoje odvisne družbe SKW Stahl-Technik GmbH, ki se je reorganizirala in postala podjetje SKW Metallurgie GmbH⁵⁴ in pozneje AlzChem Hart GmbH⁵⁵. Podjetje Degussa je na podlagi dolgoročne pogodbe, ki je bila sklenjena pred prenosom dejavnosti na podjetje Arques, še naprej dobavljalo kalcijev karbid v prahu podjetju SKW⁵⁶. Zato ves kalcijev karbid v prahu, ki ga proda SKW, izhaja iz podjetja Degussa⁵⁷.
- (32) V zadnjem celem poslovnem letu pred to odločbo je bil celotni svetovni promet podjetja SKW 377 milijonov EUR⁵⁸. Prodaja kalcijevega karbida in magnezija prek podjetja SKW v EGP, razen v Španiji, na Portugalskem, Irskem in v Združenem Kraljestvu, v zadnjem celem letu kršitve je znašala [od 20 do 30] milijonov EUR⁵⁹.

---

48 [*]
Pravni prenos podjetja SKW s podjetja Degussa na podjetje Arques je bil opravljen 30. avgusta 2004 [*]

49 [*]

50 Podjetje SKW Stahl-Metallurgie GmbH je postalo odvisna družba v 100-odstotni lasti podjetja Arques BeteiligungsgesellschaftmbH, ki je bilo v popolni lasti podjetja Arques AG.

51 V začetku leta 2005. [*]

52 Od 26.5.2006. [*]

53 [*]

54 [*]

55 [*]

56 [*]

57 Iz podjetja AlzChem Hart GmbH (in njegovih predhodnikov). [*] Manjše količine granulata kalcijevega karbida so izhajale iz podjetja TDR. [*]

58 [*]

59 [*]

- (33) V zadnjem celem poslovnem letu pred to odločbo je bil celotni svetovni promet podjetja Degussa 11 511 milijonov EUR⁶⁰. V zadnjem celem poslovnem letu pred to odločbo je bil celotni svetovni promet podjetja Arques 5 505 milijonov EUR⁶¹.

II.2.7. HSE/TDR

- (34) TDR–Metalurgija d.d. (v nadaljnjem besedilu: "TDR") je proizvajalec elektrokemičnih proizvodov s sedežem v Rušah (Maribor) v Sloveniji. Vključena je bila v proizvodnjo kalcijevega karbida in železovih zlitin⁶². TDR je dobavljala granulate kalcijevega karbida plinski industriji in kalcijev karbid v prahu podjetjem v jeklarstvu⁶³.
- (35) TDR je bila v večinski lasti (74,4 %) podjetja za proizvodnjo in distribucijo električne energije Holding Slovenske elektrarne d.o.o. (v nadaljnjem besedilu: "HSE"), ki je v državni lasti⁶⁴. HSE je 20. decembra 2006 odsvojil družbo TDR podjetju W & P Profil – Solarvalue holding d.o.o.⁶⁵. TDR je 1. oktobra 2007 prenehal proizvajati kalcijev karbid in je v stečaju od 28. aprila 2008⁶⁶.
- (36) V zadnjem celem poslovnem letu pred to odločbo je bil celotni svetovni promet skupine HSE približno 900 milijonov EUR⁶⁷. V zadnjem celem poslovnem letu pred to odločbo je celotni svetovni promet podjetja TDR Metalurgija d.d. znašal 28,3 milijona EUR⁶⁸. Skupna prodaja kalcijevega karbida, ki ga je proizvedlo podjetje TDR, v EGP, razen v Španiji, na Portugalskem, Irskem in v Združenem Kraljestvu, v zadnjem celem letu kršitve je znašala [od 10 do 20] milijonov EUR⁶⁹.

II.3 Opis trga (2000 – 2007)

II.3.1. Ponudba

- (37) V EGP je omejeno število proizvajalcev in dobaviteljev kalcijevega karbida. Poleg zgoraj navedenih sedmih proizvajalcev/dobaviteljev, omenjenih v odstavkih (9) do (33), je bilo še sedem drugih proizvajalcev/dobaviteljev,

---

60 [*]

61 [*]

62 HSE, letno poročilo 2006, str. 40.

63 [*]

64 Drugi večji delničarji so bili slovenska železniška družba z imenom Holding Slovenske železnice d.o.o. in TDR d.o.o. – v likvidaciji.

65 TDR, letno poročilo 2006, str. 23. W&P Profil – Solarvalue Holding d.o.o. je prevzel skupne deleže Holdinga Slovenske elektrarne d.o.o. (74,44 %), Holdinga Slovenske železnice d.o.o. (8,37 %) in TDR d.o.o. – v likvidaciji (7,83 %).

66 [*]

67 [*]

68 [*]

69 [*]

katerih skupni tržni delež v EGP je ocenjen na približno 15 % za kalcijev karbid v prahu in 31 % za granulate kalcijevega karbida⁷⁰.

- (38) Dobavljena količina se je zmanjšala z okrog 310 000 ton leta 2003 na 260 000 ton leta 2006 in obstajala je presežna zmogljivost⁷¹. Skupna prodajna vrednost se je v tem obdobju povečala s 120 milijonov EUR na 131 milijonov EUR, vendar je treba opozoriti, da se je v tem času zelo zvišala tudi cena energije za proizvajalce, ki je zanje pomemben stroškovni dejavnik⁷².
- (39) Ocenjena količina magnezijevih granulotov, dobavljena v EGP, se je povečala s približno 16 000 ton v letu 2003 na 22 000 ton v letu 2006, skupna ocenjena vrednost prodaje pa se je v tem obdobju povečala z 29 milijonov EUR na 45 milijonov EUR⁷³. Večina je bila uvožena, in sicer skoraj v celoti iz Kitajske⁷⁴. Trije največji dobavitelji magnezijevih granulotov podjetjem v jeklarstvu v Evropi so bili Almamet, Ecka in SKW, njihov združen tržni delež pa je bil približno [60-80]-odstoten⁷⁵. Na trgu je bilo dejavnih še nekaj drugih manjših trgovcev⁷⁶ in vse večje število neposrednih kitajskih izvoznikov⁷⁷.

II.3.2. Povpraševanje

- (40) Kupce kalcijevega karbida lahko razdelimo na kupce v jeklarstvu (kupci kalcijevega karbida v prahu) in kupce v plinski industriji (kupci kalcijevega granulata). V obeh skupinah je bilo število kupcev omejeno, vsak od njih pa je imel več obratov v EGP.
- (41) Kupci so kalcijev karbid v prahu ponavadi kupovali pri več dobaviteljih. Na območjih z enim samim proizvajalcem (kot je severna Evropa) so kupci proizvod kupovali predvsem od dobavitelja na domačem trgu.
- (42) V plinski industriji je bil trg bolj stabilen, ker ima obrat za pridobivanje plina zaradi tehničnih razlogov običajno samo enega dobavitelja kalcijevega karbida⁷⁸.
- (43) Povpraševanje po kalcijevem karbidu se zmanjšuje zaradi gospodarskega in tehnološkega razvoja⁷⁹. Tudi zaradi naraščajočih cen koksa in električne energije je postal magnezij bolj zaželen alternativa. Nekateri kupci so lahko

---

⁷⁰ [*] Ocena tržnih deležev temelji na podatkih podjetij, ki so bila vključena v ta postopek, za leto 2006. Glej uvodni izjavi (44) in (46).

⁷¹ [*]

⁷² [*]

⁷³ Vir: povprečje izračunano na podlagi podatkov [*]

⁷⁴ Proizvodni proces magnezija je zelo energetsko intenziven. Podjetje Ecka je bilo edini preostali proizvajalec v EGP, glej uvodno izjavo (19). [*]

⁷⁵ Ocena na podlagi podatkov iz leta 2006, uporabljenih za izračune iz uvodnih izjav (44) in (46).

⁷⁶ [*] Njihov posamezni obseg prodaje je bil manj kot 1 000 ton letno.

⁷⁷ [*]

⁷⁸ [*]

⁷⁹ Učinkovitejše jeklarne in vse večje nadomeščanje varjenja in rezanja z acetilenom z učinkovitejšimi tehnologijami.

s kalcijevega karbida v prahu preprosto prešli na magnezijeve granulate, kar se je tudi vse pogosteje dogajalo. Poleg tega je zaradi konsolidacije v evropski jeklarski in plinski industriji narasla tržna moč kupcev.

II.3.3. Geografski obseg poslov s kalcijevim karbidom in magnezijem

- (44) Kalcijev karbid je eksploziven in ga je zato sorazmerno težko prevažati. Posledica tega je razdelitev EGP na štiri območja:
- nordijsko območje;
  - Velika Britanija in Irska;
  - Iberski polotok;
  - celinska Evropa⁸⁰.
- (45) V primerjavi s kalcijevim karbidom v prahu so potrebne količine magnezijevih granulatov znatno manjše in proizvod se je pretežno uvažal iz Kitajske⁸¹. Dobavitelji so pretežno sledili istemu geografskemu vzorcu, kot je navedeno za kalcijev karbid v odstavku (44).
- (46) Ocena tržnih deležev v letu 2006 na trgu EGP za granulate kalcijevega karbida za trg plina, kalcijev karbid v prahu za jeklarski trg in magnezijeve granulate za jeklarski trg je prikazana v spodnji preglednici.

Preglednica 1: tržni deleži⁸²

2006	Kalcijev karbid v prahu (%)	Granulati kalcijevega karbida (%)	Magnezijevi granulati (%)
Akzo Nobel	[15–25 %]	[< 10 %]	/
Almamet	[15–25 %]	/	[15–25 %]
Donau Chemie	[10–15 %]	[< 10 %]	/
Ecka	[< 10 %]*	/	[25–35 %]
NCHZ	[10–15 %]**	[25–35 %]	/
SKW	[25–35 %]	[< 10 %]	[15–25 %]
TDR	[10–15 %]	[15–25 %]	/
Drugi	[15–20 %]	[30–35 %]	[30 %]
Skupaj	100 %	100 %	100 %

(*) = delež prodaje Akzo Nobel preko podjetja Ecka

(**) = delež prodaje preko podjetja Almamet

⁸⁰ [*]

⁸¹ Glej uvodni izjavi (7) in (39).

⁸² Viri: odgovori na zahtevek za informacije dne [*] o prometu za ustreznih proizvod skupaj s podatki o velikosti trga EGP in tržnih deležih drugih družb v EGP, zlasti [*] V primerjavi s preglednico iz obvestila o nasprotovanju, na katero ni bilo ugovorov, so se posodobili samo podatki o prometu za podjetja, ki so bila vključena v ta postopek.

III. POSTOPEK

- (47) Podjetje Akzo Nobel je [*] predložilo vlogo za imuniteto na podlagi Obvestila Komisije o imuniteti pred globami in znižanju glob v kartelnih zadevah (v nadaljnjem besedilu Obvestilo o prizanesljivosti iz leta 2002)⁸³. Zadevna vloga se je navezovala na kartelno ravnanje glede kalcijevega karbida v prahu za jeklarstvo in granulato kalcijevega karbida za plinsko industrijo⁸⁴. Podjetju Akzo Nobel je bila 20. decembra 2006 priznana pogojna imuniteta⁸⁵.
- (48) Komisija je 16. januarja 2007 opravila preiskave na kraju samem v Avstriji, Nemčiji, na Slovaškem in v Sloveniji na podlagi odločbe v skladu s členom 20(4) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe (v nadaljnjem besedilu "odločba o preiskavi" in Uredba št. 1/2003) v prostorih (odvisnih družb) podjetij Almamet, Donau Chemie, Ecka, NCHZ, SKW in TDR⁸⁶.
- (49) Podjetja Donau Chemie, Almamet, Degussa in NCHZ so [*] vložila prošnje za imuniteto pred globami in za znižanje glob na podlagi Obvestila Komisije o imuniteti pred globami in znižanju glob v kartelnih zadevah iz leta 2006 (v nadaljnjem besedilu Obvestilo o prizanesljivosti iz leta 2006)⁸⁷. Vlogi podjetij Almamet in NCHZ sta se nanašali samo na kalcijev karbid v prahu. Vloga podjetja Degussa se je nanašala tudi na magnezijeve granulate⁸⁸, vloga podjetja Donau Chemie pa na kalcijev karbid v prahu, granulate kalcijevega karbida in magnezijeve granulate⁸⁹. Podjetji Donau Chemie in Degussa sta bili 20. junija 2008 obveščeni, da njuni vloge izpolnjujeta merila, tako da prideta v poštev za znižanje glob⁹⁰. Podjetji Almamet in NCHZ sta bili istega dne obveščeni, da njuni vloge ne izpolnjujeta meril in da ne prideta v poštev za znižanje glob⁹¹.
- (50) Komisija je med 11. julijem 2007 in 9. marcem 2009 poslala več v skladu s členom 18(2) Uredbe št. 1/2003⁹².
- (51) Komisija je 24. junija 2008 sprejela obvestilo o nasprotovanju in ga 25. junija 2008 poslala strankam⁹³. Vse stranke so zahtevale in prejele CD-ROM z

---

83 UL C 45, 19.2.2002, str. 3.

84 [*]

85 V skladu s točko 8(a) Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002. [*]

86 Odločbe o pregledih [*]. Dodatni pregled je bili opravljeni 13. decembra 2007 v prostorih drugega podjetja. Odločbe o pregledih [*].

87 UL C 298, 8.12.2006, str. 17.

88 [*]

89 [*]

90 [*]

91 [*]

92 Zahtevek za informacije z dne [*]

93 [*]

dokumenti iz spisa Komisije, ki so dostopni⁹⁴. Večina strank je tudi proučila dokumente in izjave, ki so bili dostopni samo v prostorih Komisije⁹⁵.

- (52) Razen TDR Metalurgija d.d. so vsi naslovniki obvestila o nasprotovanju predložili pisne pripombe⁹⁶. Ustno zaslihanje je potekalo 10. in 11. novembra 2008⁹⁷.

IV. OPIS DOGODKOV

- (53) Dobavitelji kalcijevega karbida v prahu ter granulotov kalcijevega karbida in magnezijevih granulotov iz poglavja II.2 so imeli redne dvostranske in večstranske stike z namenom omejevanja konkurence pri dobavi kalcijevega karbida v prahu, granulotov kalcijevega karbida in magnezijevih granulotov. Sklepali so dogovore v obliki razdelitve trga, kvot, dodelitev strank, določanja cen in izmenjave občutljivih poslovnih podatkov o znatnem delu trga EGP. Ti dogovori so veljali najmanj od 7. aprila 2004 do 16. januarja 2007⁹⁸.

IV.1 Kalcijev karbid v prahu

- (54) Od začetka 21. stoletja je cena kalcijevega karbida v prahu za podjetja v jeklarstvu vse bolj pod pritiskom, medtem ko se stroški povečujejo, povpraševanje pa zmanjšuje⁹⁹. Tak razvoj je bil podlaga za srečanja glavnih evropskih dobaviteljev kalcijevega karbida v prahu¹⁰⁰. Kot trdijo udeleženci, je bil glavni cilj teh dogovorov, sklenjenih na srečenjih, stabilizirati trg z določitvijo tržnih deležev in cen¹⁰¹. Za nemen te odločbe se šteje, da so se ti dogovori nanašali na kupce v EGP, razen v Španiji, na Portugalskem, Irskem in v Združenem kraljestvu¹⁰².

---

⁹⁴ [*]

⁹⁵ [*]. 1.garantovaná a.s., Arques, Holding Slovenske elektrarne d.o.o. in TDR Metalurgija d.d. te pravice niso izkoristili.

⁹⁶ [*] TDR Metalurgija je Komisijo le obvestila, da je v stečajnem postopku [*].

⁹⁷ Na ustnem zaslišanju so bili prisotni vsi naslovniki obvestila o nasprotovanju, razen TDR Metalurgija d.d. in 1.garantovaná a.s. TDR Metalurgija ustnega zaslihanja ni zahtevala, 1.garantovaná pa je vložila zahtevek za ustno zaslihanje šele potem, ko je bilo to že končano [*]. Pooblaščenec za zaslihanje je 17. novembra 2008 zahtevo zavrnil. Po zaslišanju je podjetje Almamet 6. januarja 2009 predložilo naknaden dokument, v katerem odgovarja na nekatera vprašanja, ki jih je postavila Komisija na ustnem zaslišanju [*].

⁹⁸ Za trajanje kršitev posameznih naslovnikov glej poglavje VII te odločbe.

⁹⁹ Glej poglavje II.3.

¹⁰⁰ [*]

¹⁰¹ [*]

¹⁰² Glej uvodno izjavo (44) in [*]

IV.1.1. Organizacija

- (55) Med 22. aprilom 2004 in 9. januarjem 2007 je bilo organiziranih ali načrtovanih vsaj 12 večstranskih srečanj v zvezi s kalcijevim karbidom v prahu¹⁰³.
- (56) Srečanja so potekala dopoldne in trajala dve do tri ure. Običajno so se udeleženci večer pred tem sestali tudi na večerji¹⁰⁴. Srečanja so bila navadno organizirana v hotelskih konferenčnih dvoranh ali restavracijah v osrednji Evropi. Prvi dve srečanja sta bili organizirani v prostorih podjetja Almamet¹⁰⁵. Srečanja so bila tajna¹⁰⁶. Običajno ni bilo uradnih vabil, dnevnega reda ali zapisnikov. Ponavadi je vsako srečanje organiziral drug udeleženec, ki je druge o kraju nekaj tednov vnaprej obvestil po telefonu¹⁰⁷. Če je na primer kdo o srečanjih obveščal po elektronski pošti, je bil takoj deležen graje drugih¹⁰⁸. Zapisi o potovanjih udeležencev so se pogosto lažno nanašali na obiske pri dobaviteljih ali kupcih¹⁰⁹. Dokumentov v zvezi s srečanja je bilo skrajno malo, uradni zapisniki srečanj se niso izdelovali¹¹⁰. Na splošno so se udeleženci že na samih srečanjih dogovorili o datumu in kraju naslednjega srečanja¹¹¹.
- (57) Na srečanjih je sodelovala stalna skupina ljudi¹¹²:
- V imenu podjetja Akzo Nobel se je srečanj običajno udeleževal [*] Akzo Nobel Surface Chemistry AB, pozneje [*] Carbide Sweden AB¹¹³. Občasno ga je spremljal [*] Carbide Sweden za jeklarstvo¹¹⁴.
  - V imenu podjetja Almamet GmbH sta se srečanj udeleževala [*]¹¹⁵.
  - V imenu podjetja Donau Chemie AG sta se srečanj udeleževala [*]¹¹⁶.
  - V imenu podjetja Ecka se je srečanj udeleževal [*] podjetja Ecka Granulate GmbH & Co KG¹¹⁷.

---

¹⁰³ Za podrobne dokaze o posameznih srečanjih glej poglavje IV.1.3.

¹⁰⁴ [*] dokument o nadzoru [*]

Zaradi tega se dokazi iz spisa Komisije včasih nanašajo na dan pred datumom srečanja, ki je naveden v dokazih za srečanje v tej odločbi.

¹⁰⁵ Glej uvodni izjavi (64) in (67).

¹⁰⁶ [*]

¹⁰⁷ [*]

¹⁰⁸ [*]

¹⁰⁹ [*]

¹¹⁰ [*]

¹¹¹ [*]

¹¹² Glej poglavje IV.1.3. [*]

¹¹³ [*]

¹¹⁴ [*]

¹¹⁵ [*]

¹¹⁶ [*]

¹¹⁷ [*]

- V imenu podjetja NCHZ so se srečanj udeleževali [*] kalcijevega karbida v podjetju Novácke chemické závody, a.s.¹¹⁸.
  - V imenu podjetja SKW sta se srečanj udeleževala [*]podjetja SKW Stahl-Technik GmbH & Co. KG (pozneje SKW Stahl-Metallurgie GmbH) in [*] kalcijevega karbida podjetja SKW Stahl-Technik GmbH (pozneje SKW Metallurgie GmbH)¹¹⁹, ki ga je pozneje nadomestil [*] kalcijevega karbida podjetja SKW Stahl-Metallurgie GmbH¹²⁰. [*] kalcijevega karbida podjetja SKW je ostal [*] SKW Stahl-Technik GmbH (pozneje SKW Metallurgie GmbH), dejansko pa je delal za podjetje SKW Stahl-Technik GmbH & Co KG (zdaj SKW Stahl-Metallurgie GmbH) in se srečanj kartela udeleževal v njegovem imenu¹²¹.
  - V imenu podjetja TDR se je srečanj udeleževal [*] kalcijevega karbida podjetja TDR Metalurgija d.d., pogosto pa ga je spremljal [*] direktor podjetja TDR Metalurgija d.d.¹²².
- (58) Poleg tega so imeli udeleženci redne stike, pogosto po telefonu, v zvezi z izvajanjem dogovorov o določenih točkah, na primer cenah za določene kupce¹²³. Ti dvostranski stiki so se pričeli še pred večstranskimi srečanji¹²⁴.

IV.1.2. Vsebina

- (59) Med večstranskimi srečanji in pri drugih stikih so si udeleženci delili trg, dodeljevali kupce in določali cene. Odločili so se zamrzniti odstotek dobav ter usklajevati prihodnje dobave in povišanja cen. Na uvodnem srečanju so eden drugega obvestili o proizvodnih zmogljivostih in količinah, ki so jih dobavljali posameznim kupcem iz jeklarstva, te informacije pa so združili v preglednico razdelitve trga, ki je bila podlaga za ohranjanje stanja na trgu¹²⁵.

---

¹¹⁸ [*]

¹¹⁹ Zdaj AlzChem Hart GmbH.

¹²⁰ [*] prodaje kalcijevega karbida v podjetju SKW je do svoje upokojitve septembra 2006 ostal uslužbenec odvisne družbe podjetja Degussa, SKW Stahl-Technik GmbH, pozneje SKW Metallurgie GmbH (zdaj pa AlzChem Hart GmbH). Njegov naslednik je bil zaposlen pri odvisni družbi podjetja Arques, SKW Stahl-Metallurgie GmbH.

¹²¹ To dejstvo sprejemata tako SKW Stahl-Metallurgie GmbH kot tudi Degussa GmbH. [*]

¹²² [*]

¹²³ [*]

¹²⁴ V spisu Komisije je navedenih več primerov dvostranskih stikov. Na primer:

- med podjetjem SKW in podjetjem TDR: [*]
- med podjetjem Akzo Nobel in podjetjem Donau Chemie: [*]
- med podjetjem Ecka in podjetjem SKW: [*]
- med podjetjem SKW in podjetjem Akzo Nobel: [*]
- med podjetjem SKW in podjetjem Donau Chemie: [*]
- med podjetjem TDR in podjetjem NCHZ: [*]
- med podjetjem Akzo Nobel in podjetjem TDR: [*]
- med podjetjem Akzo Nobel in podjetjem NCHZ/Almamet: [*]

¹²⁵ Glej opis srečanja z dne 22.4.2004 v uvodni izjavi (64) in opis srečanja z dne 7.9.2004 v uvodni izjavi (67).

- (60) Na vseh naslednjih večstranskih srečanjih so tržne deleže spremljali s posodabljanjem preglednice trga (ki je zajemala prodajo do datuma srečanja in predvideno prodajo v naslednjem obdobju) ter primerjanjem teh posodobitev z delitvijo trga, o kateri so se dogovorili¹²⁶. Če so bili dogovorjeni tržni deleži preseženi ali se niso upoštevali, so sledile razprave, ki so vključevale morebitne odškodnine¹²⁷. Zahtevke za dodatne količine so zavrnil, če bi to pomenilo kršitev dogovorjenih kvot¹²⁸. V spisu Komisije je več kopij teh preglednic razdelitve trga¹²⁹.
- (61) Različne stranke, vključene v ta postopek, so preglednice trga opisale takole:
- Akzo Nobel: [*]¹³⁰
  - Donau Chemie: [*]^{131 132}
  - Almamet: [*]¹³³
Degussa: [*]¹³⁴
  - NCHZ: [*]¹³⁵
- (62) Udeleženci so na različnih srečanjih poleg razdelitve trga razpravljali in se dogovorili tudi o splošnem povišanju cen kalcijevega karbida v prahu¹³⁶. Komisija ima dokaze, da so o cenah in povišanju cen razpravljali in/ali se dogovorili najmanj na šestih od dvanajstih srečanj¹³⁷. Navadno je bilo določeno povišanje cene, ne pa končna cena sama¹³⁸, in sicer za obdobje šestih mesecev¹³⁹.
- (63) Dogovorjena povišanja cen so se običajno tudi izvajala. Podjetje Donau Chemie je na primer navedlo [*]¹⁴⁰. O cenah in količinah za posamezne kupce so potekale nadaljnje razprave in/ali usklajevanja v dvostranskih (telefonskih) stikih¹⁴¹. [*]¹⁴².

---

126 [*]

127 Glej na primer [*]. Glej tudi uvodni izjavi (86) ali (130).

128 Glej uvodno izjavo (108).

129 [*]

130 [*]

131 [*]

132 [*]

133 [*]

134 [*]

135 [*]

136 [*]

137 [*] dokumenti o nadzoru [*] dokumenti o nadzoru [*] Glej tudi poglavje IV.1.3.

138 [*]

139 [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

140 [*]

141 [*]

142 [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

IV.1.3. Kronološki pregled

IV.1.3.1. 22. april 2004

- (64) Prvo srečanje, ki je pomembno za to odločbo, je bilo organizirano 22. aprila 2004 v prostorih podjetja Almamet v kraju Ainring v Nemčiji¹⁴³. Udeležila so se ga podjetja Almamet, Donau Chemie, NCHZ, SKW in TDR¹⁴⁴.
- (65) Namen srečanja je bil doseči dogovor glede povišanja cen kalcijevega karbida¹⁴⁵. [*]¹⁴⁶. Tudi ostali udeleženci so predstavili svoje poglede na trg in probleme, s katerimi se soočajo¹⁴⁷. Nato so udeleženci posredovali svoje podatke o trgu, na podlagi katerih je bila pripravljena preglednica razdelitve trga s predlagano prihodnjo proizvodnjo¹⁴⁸. [*]¹⁴⁹. Dogovorili so se tudi, da je treba cene na splošno zvišati, zato je bilo predlagano zvišanje cen, ki ga je bilo treba takoj upoštevati¹⁵⁰. [*]¹⁵¹.
- (66) [*]¹⁵².

IV.1.3.2. 7. september 2004

- (67) Drugo srečanje je bilo 7. septembra 2004, znova v prostorih podjetja Almamet v kraju Ainring, Nemčija¹⁵³. Na srečanju so bili predstavniki podjetij Almamet, Donau Chemie, NCHZ, SKW in TDR¹⁵⁴.
- (68) Udeleženci so poročali in razpravljali o količinah in cenah kalcijevega karbida za zadnje četrletje leta 2004¹⁵⁵. Razpravljali so tudi o dodelitvi količine za posamezne kupce in cenah za leto 2005, pri čemer so upoštevali stroške električne energije in koksa¹⁵⁶. [*]¹⁵⁷. [*]¹⁵⁸. Dogovorili so se, da povišajo cene in to raven ohranijo naslednjih šest mesecev¹⁵⁹. [*]¹⁶⁰.

---

¹⁴³ Glej na primer [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

¹⁴⁴ Prav tam.

¹⁴⁵ [*] dokument o nadzoru [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

¹⁴⁶ [*]

¹⁴⁷ [*] dokument o nadzoru [*]

¹⁴⁸ [*] dokument o nadzoru [*] Količino za podjetje Akzo Nobel je ocenil udeleženec.

¹⁴⁹ [*]

¹⁵⁰ [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

¹⁵¹ [*]

¹⁵² [*]

¹⁵³ [*] dokument, pridobljen med pregledom [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

¹⁵⁴ Prav tam.

¹⁵⁵ [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

¹⁵⁶ [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

¹⁵⁷ [*]

¹⁵⁸ [*]

¹⁵⁹ [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

(69) [*]¹⁶¹.

IV.1.3.3. 3. november 2004

(70) Tretje srečanje je bilo 3. novembra 2004 v gostišču Gasthof Mossleitner v kraju Freilassing, Nemčija¹⁶². Udeležili so se ga predstavniki podjetij Akzo Nobel, Almamet, Donau Chemie, NCHZ, SKW in TDR¹⁶³.

(71) Udeleženci so s seboj prinesli podatke o obsegu prodaje¹⁶⁴. Posodobljena je bila preglednica razdelitve trga, udeleženci pa so razpravljali tudi o cenah¹⁶⁵. [*]¹⁶⁶. Predlagano je bilo, da se ohranijo stabilni tržni deleži, da ne bi „ubili“ ravni cen¹⁶⁷. [*]¹⁶⁸. [*]¹⁶⁹.

IV.1.3.4. 24. januar 2005

(72) Četrto srečanje je bilo 24. januarja 2005 v Sporthotelu Penz v Innsbrucku, Avstrija¹⁷⁰. Srečanja so se udeležila podjetja Akzo Nobel, Almamet, Donau Chemie, NCHZ, SKW in TDR¹⁷¹.

(73) [*]¹⁷². Udeleženci srečanja so razpravljali o količinah, kupcih in cenah, ki se nanašajo na jeklarstvo¹⁷³. [*]¹⁷⁴. [*]¹⁷⁵. [*]¹⁷⁶.

IV.1.3.5. 7. april 2005

(74) Peto večstransko srečanje je 7. aprila 2005 organiziralo podjetje NCHZ v hotelu Best Western Hotel Sergijo v kraju Piešťany, Slovaška¹⁷⁷. Srečanja so

---

160 [*]

161 [*]

162 [*] dokument, pridobljen med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

163 Prav tam.

164 [*]

165 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

166 [*]

167 [*] Preglednica razdelitve trga, izdelana na tem srečanju, je bila najdena med pregledi v prostorih podjetja [*] pozneje pa jo je predložilo tudi več drugih udeležencev.

168 [*]

169 [*]

170 [*] dokument, pridobljen med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] in odgovor z dne [*] na [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

171 Glej sklice v opombi 170.

172 [*] dokument, pridobljen med pregledom [*].

173 [*] dokument, pridobljen med pregledom [*].

174 [*]

175 [*]

176 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*].

177 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] predložitev informacij z dne [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*]

se udeležila podjetja Akzo Nobel, Almamet, Donau Chemie, NCHZ, SKW in TDR¹⁷⁸.

- (75) Udeleženci srečanja so poročali o količinah ter razpravljali o kupcih in cenah¹⁷⁹. [*]¹⁸⁰. Cene in/ali količine so bile določene za več posameznih kupcev¹⁸¹. Razpravljali so tudi o tržnih gibanjih, kot sta vpliv naraščajoče cene električne energije na ceno kalcijevega karbida in tveganje, da bodo posamezni kupci spremenili metodo razžveplanja¹⁸².

IV.1.3.6. 12. julij 2005

- (76) Šesto srečanje je 12. julija 2005 organiziralo podjetje TDR v Mariboru, Slovenija¹⁸³. Udeležila so se ga podjetja Akzo Nobel, Almamet, Donau Chemie, NCHZ, SKW in TDR¹⁸⁴.
- (77) Udeleženci so razpravljali o kupcih in cenah ter poročali o količinah za prvo polovico leta in napovedih za preostanek leta¹⁸⁵. Posodobljena je bila preglednica razdelitve trga¹⁸⁶. Dogovorili so se tudi o datumu in kraju naslednjega srečanja¹⁸⁷.

IV.1.3.7. 22. november 2005

- (78) Sedmo srečanje je 22. novembra 2005 organiziralo podjetje Donau Chemie v hotelu Schild na Dunaju, Avstrija¹⁸⁸. Udeležila so se ga podjetja Almamet, Donau Chemie, NCHZ, SKW in TDR¹⁸⁹.
- (79) Iz zapisnika podjetja TDR je razvidno, da so na tem srečanju razpravljali o količinah za leti 2005 in 2006 ter cenah za posamezne kupce¹⁹⁰. [*]¹⁹¹. [*]¹⁹²,

---

na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]. Večer pred tem so imeli udeleženci skupno večerjo.

¹⁷⁸ Glej sklice v opombi 177.

¹⁷⁹ [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

¹⁸⁰ [*]

¹⁸¹ [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

¹⁸² [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

¹⁸³ [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

¹⁸⁴ Glej sklice v opombi 183.

¹⁸⁵ [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

¹⁸⁶ [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

¹⁸⁷ [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

¹⁸⁸ [*] dokument, pridobljen med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokument, pridobljen med pregledom [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

¹⁸⁹ Glej sklice v opombi 188.

¹⁹⁰ [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

¹⁹¹ [*]

¹⁹² [*]

[*]¹⁹³. Udeleženci srečanja so se dogovorili o povišanju cen¹⁹⁴. Pri tem povišanju cen pa je bila kot težava opredeljena nizka cena nadomestnega proizvoda¹⁹⁵. Udeleženci so razpravljali tudi o posebnih težavah, ki jih ima podjetje Donau Chemie po uničenju svoje elektrarne¹⁹⁶. [*]¹⁹⁷.

IV.1.3.8. 21. februar 2006

- (80) Osmo srečanje je 21. februarja 2006 organiziralo podjetje SKW v hotelu Gersbergalm v kraju Gaisberg bei Salzburg, Avstrija¹⁹⁸. Na srečanju so bili predstavniki podjetij Akzo Nobel, Almamet, Donau Chemie, NCHZ, SKW in TDR¹⁹⁹.
- (81) [*]²⁰⁰. [*]²⁰¹. [*]²⁰². [*]²⁰³. Določene so bile cene za nekatere kupce²⁰⁴. [*]²⁰⁵.
- (82) [*]²⁰⁶.

IV.1.3.9. 25. april 2006

- (83) Deveto večstransko srečanje je 25. aprila 2006 organiziralo podjetje NCHZ v hotelu Pod Zámkom, Bojnice, Slovaška²⁰⁷. Udeležila so se ga podjetja Almamet, Donau Chemie, NCHZ, SKW in TDR²⁰⁸. [*]²⁰⁹. O srečanju je bilo spet obveščeno tudi podjetje Ecka²¹⁰.

---

193 [*]

194 [*] pridobljen med pregledom [*]

195 [*] dokument, pridobljen med pregledom [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

196 Prav tam.

197 [*]

198 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokument, pridobljen med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

199 Glej sklice v opombi 198.

200 [*]

201 [*]

202 [*]

203 [*]

204 [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

205 [*]

206 [*]

207 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

208 Glej sklice v opombi 207.

209 [*]

210 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

- (84) Kot po navadi je bila preglednica trga posodobljena za primerjavo ocenjene in dejanske porabe kupcev ter deležev dobaviteljev²¹¹. Udeleženci so razpravljali in se dogovorili tudi o povišanjih cen za posamezne kupce²¹².

IV.1.3.10. 11. julij 2006

- (85) Deseto večstransko srečanje je 11. julija 2006 organiziralo podjetje TDR v Hotelu Piran v Piranu, Slovenija²¹³. Udeležila so se ga podjetja Akzo Nobel, Almamet, Donau Chemie, Ecka, SKW in TDR²¹⁴. [*]²¹⁵.
- (86) [*]²¹⁶.[*]²¹⁷.[*]²¹⁸.[*]²¹⁹.[*]²²⁰.
- (87) [*]²²¹.

IV.1.3.11. 10. oktober 2006

- (88) Enajsto večstransko srečanje je 10. oktobra 2006 organiziralo podjetje Ecka v restavraciji Magazin, Salzburg, Avstrija²²². Udeležila so se ga podjetja Akzo Nobel, Almamet, Donau Chemie, Ecka, NCHZ, SKW in TDR²²³. [*]²²⁴.
- (89) [*]²²⁵. [*]²²⁶.[*]²²⁷.[*]²²⁸. Na srečanju so se dotaknili tudi vprašanj v zvezi z magnezijem, in sicer vsaj nekaj udeležencev²²⁹.

---

²¹¹ [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

²¹² [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

²¹³ [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

²¹⁴ Glej sklice v opombi 213 in [*]

²¹⁵ [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

²¹⁶ [*]

²¹⁷ [*]

²¹⁸ [*]

²¹⁹ [*]

²²⁰ [*]

²²¹ [*]

²²² [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokument, pridobljen med pregledom [*] dokument, pridobljen med pregledom [*] dokument, pridobljen med pregledom [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]. Večina udeležencev je noč preživela v hotelu Gmachl v kraju Bergheim. Večer pred tem je bilo več dvostranskih (NCHZ in TDR) ali tristranskih (Akzo Nobel, Ecka in SKW) srečanj. [*]

²²³ Glej sklice v opombi 222.

²²⁴ [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

²²⁵ [*]

²²⁶ [*]

²²⁷ [*]

²²⁸ [*]

²²⁹ [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

IV.1.3.12. 9. januar 2007

- (90) Na srečanju 10. oktobra je bilo dogovorjeno, da bo naslednje srečanje 9. januarja 2007 na Dunaju²³⁰. [*]²³¹.
- (91) [*]²³².[*]²³³.[*][*]²³⁴. Očitno je bilo zaradi teh znakov sklenjeno, da se prihajajoče srečanje odpove²³⁵.

IV.2 Granulati kalcijevega karbida

IV.2.1. Organizacija

- (92) Podjetja Akzo Nobel, Donau Chemie, NCHZ in TDR, proizvajalci kalcijevega karbida, so dobavljala ne samo kalcijev karbid v prahu jeklarstvu, ampak tudi granulate kalcijevega karbida plinski industriji²³⁶. Pri prodaji na trgu s plinom so imela večinoma enake težave kot pri prodaji v jeklarstvu²³⁷.
- (93) Osebe, ki so bile odgovorne za prodajo granulotov kalcijevega karbida plinski industriji, so bile odgovorne tudi za prodajo kalcijevega karbida v prahu jeklarstvu in so sodelovale pri zgoraj opisanih večstranskih in dvostranskih srečanjih, opisanih v odstavkih (54) do (59)²³⁸.
- (94) Ko so udeleženci na večstranskih srečanjih razpravljali o ravnanju na jeklarskem trgu, je bilo logično, da so razpravljali tudi o trgu s plinom²³⁹. Ta štiri podjetja, ki so dobavljala kalcijev karbid za jeklarski trg in trg s plinom, so si izmenjavala tudi gospodarsko občutljive informacije za granulate kalcijevega karbida, določala cene in/ali sklepala protikonkurenčne dogovore glede posameznih kupcev v plinski industriji.
- (95) Čeprav je bil tajni sporazum glede kalcijevega karbida za trg s plinom logična razširitev tajnega sporazuma za jeklarski trg, pa zaradi dejstva, da so se konkurenti na trgu granulotov kalcijevega karbida za plinsko industrijo delno razlikovali, in dejstva, da udeleženci v dogovorih za kalcijev karbid v prahu, kot sta podjetji SKW in Almamet, niso dejavno sodelovali na trgu s plinom, večstranskih srečanj za jeklarstvo ni bilo mogoče preprosto uporabiti tudi za trg s plinom²⁴⁰. [*]²⁴¹. Posledično so bili protikonkurenčni stiki za granulate

---

²³⁰ [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokument, pridobljen med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

²³¹ [*]

²³² [*]

²³³ [*]

²³⁴ [*]

²³⁵ [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

²³⁶ [*]

²³⁷ [*]

²³⁸ [*]

²³⁹ [*]

²⁴⁰ [*]

kalcijevega karbida v primerjavi z dogovori, sklenjenimi za kalcijev karbid v prahu, manj strukturirani²⁴². O kalcijevem karbidu za plinsko industrijo se je razpravljalo na srečanjih, večinoma pa po telefonu²⁴³.

- (96) [*]²⁴⁴ [*]²⁴⁵ [*]²⁴⁶
- (97) Podjetje [*] se je 26. marca 2004 sklicevalo na naslednje srečanje proizvajalcev kalcijevega karbida v bližnji prihodnosti, na katerem naj bi se dogovorili o povišanju cen²⁴⁷. Ker se dokument nanaša na proizvajalce kalcijevega karbida, to kaže, da trgovci s kalcijevim karbidom niso bili vključeni. Iz tega je mogoče sklepati, da se je navedba povišanja cen nanašala na granulate kalcijevega karbida, saj dogovor o povišanju cen za kalcijev karbid v prahu brez sodelovanja trgovskih podjetij SKW in Almamet ne bi bil verjeten.
- (98) Podjetje TDR je srečanje organiziralo 7. aprila 2004 v hotelu Aréna v Mariboru (Slovenija)²⁴⁸. [*]²⁴⁹ Srečanja so se udeležili [*] Donau Chemie, [*] kalcijevega karbida podjetja TDR ter [*] prodaje kalcijevega karbida podjetja NCHZ²⁵⁰.
- (99) Drugi taki „plinski srečanja“ med Donau Chemie, NCHZ in TDR sta bili [*]²⁵¹ [*]²⁵² [*].
- (100) Podjetje Akzo Nobel se srečanj ni udeležilo, vendar je bilo o njih pozneje obveščeno po telefonu²⁵³. [*]²⁵⁴ [*]²⁵⁵
- (101) Razprave o granulatih kalcijevega karbida so bile pogosto združene z večstranskimi srečanji za kalcijev karbid v prahu. [*]²⁵⁶ [*]²⁵⁷ Udeleženci so pričakovali, da se bo v okviru teh srečanj razpravljalo o granulatih kalcijevega karbida²⁵⁸.

---

241 [*]

242 [*]

243 [*]

244 [*]

245 [*]

246 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

247 [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

248 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

249 [*]

250 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]. Vsa enako vključena na področje kalcijevega karbida v prahu. Glej uvodno izjavo (56).

251 [*]

252 [*]

253 [*]

254 [*]

255 [*]

256 [*]

257 [*]

258 [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

- (102) Glede kalcijevega karbida v prahu so bili udeleženci tudi v dvostranskih stikih, pogosto po telefonu, in so razpravljali o posameznih cenah in kupcih²⁵⁹. V teh dvostranskih stikih razprava ni bila omejena na kalcijev karbid v prahu ali granulate, ampak je zajemala trg s plinom in jeklarski trg²⁶⁰.

IV.2.2. Vsebina in kronološki pregled

- (103) V nasprotju s kalcijevim karbidom v prahu, kjer jeklarno pogosto hkrati oskrbuje več dobaviteljev, je pri granulatih kalcijevega karbida zaradi kakovosti običajno, da obrat za pridobivanje plina oskrbuje en vir²⁶¹. Prav zaradi kakovosti zamenjava dobavitelja ni zelo pogosta.
- (104) [*]²⁶² [*]²⁶³ [*]²⁶⁴ [*]²⁶⁵ Za namen te odločbe se šteje, da so se ti dogovori nanašali na kupce znotraj EGP, razen v Španiji, na Portugalskem, Irskem in v Združenem Kraljeastvu.
- (105) [*]²⁶⁶ [*]²⁶⁷
- (106) [*]²⁶⁸ [*]²⁶⁹
- (107) Na srečanju 7. aprila 2004 so razpravljali o povišanju cen na dan 1. maja zaradi naraščajočih cen energije ter razdelitvi in zaščiti kupcev [*]²⁷⁰. Navedbe kalcijevega karbida v prahu kažejo na to, da je bilo to srečanje tudi za razpravo o tem proizvodu in priprava na prihajajoče srečanje o jeklarskem trgu²⁷¹. [*]²⁷²
- (108) Naslednja „plinska srečanja“ so bila po „jeklarskih srečanjih“²⁷³. [*]²⁷⁴ Iz rokopisov zapiskov s srečanj 3. novembra 2004 in 12. julija 2005 je tudi razvidno, da so udeleženci razpravljali o kupcih v jeklarski in plinski industriji ²⁷⁵ [*]²⁷⁶

---

259 [*] Glej tudi uvodno izjavo (58), zlasti opombo 124.

260 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

261 [*]

262 [*]

263 [*]

264 [*]

265 [*]

266 [*]

267 [*]

268 [*]

269 [*]

270 [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

271 [*] prav tam.

272 [*]

273 [*] prav tam.

274 [*].

275 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] Glej tudi uvodno izjavo (100).

276 [*]

- (109) Dobavitelji trga s plinom so se običajno dogovorili, da bodo sledili povišanju cen, dogovorjenemu za jeklarstvo²⁷⁷ [*]²⁷⁸
- (110) [*]²⁷⁹ [*]²⁸⁰
- (111) [*]²⁸¹ [*]²⁸² [*]
- (112) Dvostranske razprave pa so se nadaljevale tudi po navedenem datumu²⁸³. Vsebina teh razprav se je razlikovala glede na dobavitelje in vključene zadevne kupce²⁸⁴.

IV.3 Magnezijevi granulati

- (113) Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi (5), se lahko magnezijevi granulati v jeklarstvu uporabljajo za razžveplanje namesto kalcijeva karbida v prahu. Veliko jeklarn uporablja kalcijev karbid v prahu in magnezijeve granulate. Čeprav je povpraševanje po magnezijevih granulatih raslo (v primerjavi s kalcijevim karbidom v prahu), so dobavitelji čutili, da imajo kupci večjo tržno moč²⁸⁵. Poleg tega so čutili rastoči pritisk novih (kitajskih) konkurentov na trgu²⁸⁶.
- (114) Trije največji dobavitelji magnezijevih granulotov za razžveplanje jeklarski industriji v EGP so podjetja Almamet, Ecka in SKW²⁸⁷. Podjetji Ecka in Almamet sta bili od leta 2004 vključeni v navedene protikonkurenčne dogovore za kalcijev karbid v prahu, navedene v odstavkih (54) do (91)²⁸⁸. Podjetje Ecka je bilo prav tako seznanjeno s temi dogovori in se jim je pridružilo leta 2006²⁸⁹. Ta tri podjetja so v letih 2005 in 2006 dobave magnezijevih granulotov usklajevala na najmanj petih srečanjih²⁹⁰. Za namen te odločbe se šteje, da so se ti dogovori nanašali na kupce v EGP, razen v Španiji, na Portugalskem, Irskem in v Združenem kraljestvu.

---

277 [*]

278 [*]

279 [*]

280 [*]

281 [*]

282 [*]

283 [*]

284 [*]

285 Glej uvodno izjavo (43).

286 Glej uvodno izjavo (38).

287 Glej uvodno izjavo (45).

288 Drugi udeleženci večstranskih srečanj za kalcijev karbid v prahu (Akzo Nobel, Donau Chemie, NCHZ in TDR) so bili proizvajalci kalcijevega karbida in so magnezij uporabljali samo za dodajanje svoji mešanici kalcijevega karbida.

289 Glej uvodne izjave (81), (83), (85) in (88).

290 Glej uvodne izjave (125)–(134).

IV.3.1. Organizacija

- (115) [*]²⁹¹ [*]²⁹² Povabila so bila sporočena po telefonu, srečanja pa so organizirala in plačala podjetja, pri čemer so se izmenjavala²⁹³. Poleg večstranskih srečanj so potekali tudi dvostranski stiki po telefonu²⁹⁴.
- (116) Isti posamezniki, ki so se udeležili večstranskih srečanj za kalcijev karbid v prahu, so se udeležili tudi naslednjega srečanja za magnezijeve granulate²⁹⁵. Za podjetje Ecka je sodeloval tudi [*] *non ferrum Metallpulver Gesellschaft mbH & Co KG*²⁹⁶.
- (117) Kot primer so se uporabili dogovori za kalcijev karbid v prahu²⁹⁷. Preglednice razdelitve trga za magnezijeve granulate²⁹⁸ so imele zelo podobno predlogo kot preglednice trga, ki so se uporabljale za kalcijev karbid v prahu²⁹⁹. Obe vrsti preglednic vsebujeta popoln pregled dobav v tonah glede vsakega dobavitelja za vsakega posameznega kupca, pa tudi navedbo tržnih deležev različnih dobaviteljev v odstotkih ter navedbo dogovorjenega tržnega deleža. Ker ime proizvoda ni bilo navedeno in je za kalcijev karbid v prahu in magnezijeve granulate veliko istih kupcev, med pregledom ni bilo mogoče razlikovati med preglednicami razdelitve trga za kalcijev karbid in magnezij. Šele pozneje, ko je postal jasen celoten obseg kartela, je bilo iz imen vključenih dobaviteljev in/ali dogovorjenih tržnih deležev mogoče sklepati, ali se preglednica nanaša na kalcijev karbid v prahu ali magnezijeve granulate.

IV.3.2. Vsebina

- (118) Za dobave magnezijevih granulotov za razžveplanje jeklarski industriji so tržne deleže zamrznili tako, da so se dogovorili o preglednici razdelitve trga, ki je bila podlaga za vzpostavitev nespremenjenega stanja³⁰⁰. [*]³⁰¹ Dogovori za magnezijeve granulate so bili tako zgrajeni na primeru predhodno obstoječih dogovorov za kalcijev karbid v prahu³⁰².

---

²⁹¹ [*] Glej tudi uvodne izjave (127), (129), (131) in (133).

²⁹² [*]

²⁹³ [*]

²⁹⁴ [*]

²⁹⁵ [*]

²⁹⁶ [*]

²⁹⁷ [*]

²⁹⁸ [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

²⁹⁹ V obeh vrstah preglednic so v prvi vodoravni vrsti navedeni dobavitelji. Dobavitelji za kalcijev karbid v prahu in magnezijev granulat se pojavljajo v obeh preglednicah. Kupci so navedeni v prvem navpičnem stolpcu.

³⁰⁰ [*]

³⁰¹ [*]

³⁰² [*]

- (119) Kupci, za katere so veljali ti dogovori za magnezijeve granulate, so večinoma iste jeklarne, navedene v preglednicah razdelitve trga za kalcijev karbid v prahu³⁰³. [*]³⁰⁴ To razdelitev trga so potrdili dokumenti iz istega obdobja³⁰⁵.
- (120) Preglednica trga je bila na naslednjih večstranskih srečanjih posodobljena, da bi se spremljalo izvajanje in/ali prilagodile kvote³⁰⁶.
- (121) Dogovori o delitvi trga so bili za posamezne kupce lahko različni. Rokopisi zapiskov s kartelnega srečanja prikazujejo posamezne kvote za posamezne kupce³⁰⁷. [*] so bile izdelane majhne preglednice, v katerih so bile načrtovane količine ([*]) za različne dobavitelje magnezija izravnane z dobavljenimi količinami ([*])³⁰⁸. Dobave kupcem so bile razdeljene med podjetja³⁰⁹.
- (122) [*]³¹⁰ [*]³¹¹
- (123) Poleg večstranskih srečanj so bili se dvostranski stiki, običajno po telefonu, v okviru katerih so se udeleženci obvescali o cenah, ponujenih posameznim kupcem, in potrjevali dogovorjene ciljne cene³¹².

IV.3.3. Kronološki pregled

- (124) Med letoma 2005 in 2007 je bilo organiziranih najmanj pet večstranskih srečanj za magnezijeve granulate za jeklarstvo.

IV.3.3.1. 14. julij 2005

- (125) Podjetja Almamet³¹³, Ecka³¹⁴ in SKW³¹⁵ so se sestala na večstranskem srečanju 14. julija 2005³¹⁶ v hotelu Residenz Heinz Winkler v kraju Aschau im Chiemgau³¹⁷. [*]³¹⁸

---

303 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

304 [*]

305 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]. Razdelitev trga [*] se nanaša tudi na tržne deleže drugih podjetij. Glede na razpoložljive dokaze vključenosti teh podjetij v kartel ni bilo mogoče dokazati v skladu s primernimi standardi, čeprav sta bili navedeni.

306 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

307 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

308 [*] prav tam [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

309 [*] prav tam [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

310 [*]

311 [*]

312 [*]

313 [*]

314 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

315 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] ter odgovora z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

316 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

317 [*] dokument, pridobljen med pregledom [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

318 [*]

- (126) [*]³¹⁹ Rokopisni zapiski podjetja [*] na hotelskem papirju dokazujejo, da se je razpravljalo o količinah magnezijevih granulotov za posamezne kupce, dodelitvah in posameznih tržnih deležih³²⁰. [*]³²¹

IV.3.3.2. 23. november 2005

- (127) Naslednje večstransko srečanje je bilo 23. novembra 2005³²² v hotelu Hubertushof v kraju Anif – Salzburg³²³. [*]³²⁴ Iz zapiskov podjetja [*] srečanja na Dunaju je razvidno, da so magnezij omenjali že tam³²⁵.
- (128) [*]³²⁶ Rokopisni zapiski podjetja [*] na hotelskem papirju dokazujejo, da so potekale razprave o načrtovanih in dejanskih količinah na kupca ter tržnih deležih različnih dobaviteljev³²⁷.

IV.3.3.3. 2. maj 2006

- (129) Četrto večstransko srečanje je potekalo 2. maja 2006³²⁸ [*]³²⁹ [*]³³⁰ Udeležila so se ga podjetja Ecka³³¹, Almamet³³² in SKW³³³.
- (130) [*]³³⁴

IV.3.3.4. 12. julij 2006

- (131) Peto srečanje je potekalo 12. julija 2006 v hotelu Romantikhôtel Gerbergs Alm v Salzburgu³³⁵. Srečanje je bilo spet en dan po večstranskem srečanju za kalcijev karbid v prahu v Sloveniji³³⁶. Po navedbah podjetja [*] so že na srečanju v Sloveniji omenjali magnezij³³⁷.

---

319 [*]

320 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

321 [*]

322 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

323 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

324 Glej uvodno izjavo (78).

325 Glej uvodno izjavo (79) [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

326 [*]

327 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

328 [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]

329 [*]

330 [*]

331 [*] dokument, pridobljen med pregledom [*] odgovor na zahtevek za informacije [*]

332 [*] dokument, pridobljen med pregledom [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

333 [*]

334 [*]

335 [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

336 Glej uvodno izjavo (85).

337 Glej uvodno izjavo (86).

(132) Udeleženci so bili spet Ecka³³⁸, Almamet³³⁹ in SKW³⁴⁰ [*]³⁴¹.

IV.3.3.5. 13. oktober 2006

(133) Zadnje večstransko srečanje za magnezijeve granulate je bilo 13. oktobra 2006³⁴² v gostilni Gasthof Maria Plain v Bergheimu blizu Salzburga³⁴³, to je nekaj dni po večstranskem srečanju za kalcijev karbid v prahu 10. oktobra 2006 v Salzburgu³⁴⁴. Navedba magnezijevih granulatov je bila ugotovljena že v sočasnih zapiskih podjetja [*] tega srečanja³⁴⁵.

(134) [*]³⁴⁶. Rokopisni zapiski podjetja [*] vsebujejo dogovorjene tržne deleže in se nanašajo tudi na napovedi za trg za leto 2007³⁴⁷.

(135) Naslednje večstransko srečanje je bilo načrtovano za 15. januar 2007, vendar je bilo odpovedano decembra, ko je bilo odpovedano tudi srečanje za kalcijev karbid, predvideno za 9. januar 2007³⁴⁸.

V. UPORABA ČLENA 81 POGODBE IN ČLENA 53 SPORAZUMA EGP

V.1 Ustrezna pravila konkurence

(136) Uporabljata se člen 81(1) Pogodbe in člen 53 Sporazuma EGP.

---

³³⁸ [*] dokument, pridobljen med pregledom [*]

³³⁹ [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

³⁴⁰ [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

³⁴¹ [*]

³⁴² [*] Obstoj tega srečanja potrjuje sklic podjetja [*]. Podjetje [*] v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju tudi priznava, da je sodelovalo na tem srečanju [*]

³⁴³ [*] Glej odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*]

³⁴⁴ Glej uvodno izjavo (88).

³⁴⁵ Glej uvodno izjavo (88).

³⁴⁶ [*]

³⁴⁷ Ta navedba leta 2007 nakazuje, da je bil ta dokument izdelan na srečanju za magnezijev granulat v oktobru 2006. Glej [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

³⁴⁸ [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]. Glej tudi uvodno izjavo (90). To načrtovano srečanje je tudi podjetje [*] navedlo v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju [*].

V.2 Narava kršitve

V.2.1. Sporazumi in usklajena ravnanja

V.2.1.1. Načela

- (137) V členu 81 Pogodbe in členu 53 Sporazuma EGP so prepovedani protikonkurenčni *sporazumi* med *podjetji, sklepi podjetniških združenj in usklajena ravnanja*.
- (138) O obstoju „sporazuma“ je mogoče govoriti, kadar se stranke držijo skupnega načrta, ki omejuje njihovo posamezno gospodarsko ravnanje tako, da določa pravila njihovega skupnega ukrepanja ali opustitve ukrepanja na trgu. Ni nujno, da je sporazum zapisan; uradni postopki niso potrebni, prav tako ne pogodbene kazni ali izvršilni ukrepi. Dejstvo, da gre za sporazum, je lahko izrecno izraženo ali implicitno razvidno iz ravnanja strank. Poleg tega za obstoj kršitve člena 81 Pogodbe ni nujno, da so se udeleženci vnaprej dogovorili o celovitem skupnem načrtu. Pojem „sporazum“ iz člena 81 Pogodbe se nanaša na začetne dogovore ter delne in pogojne sporazume v pogajalskem procesu, ki vodijo do dokončnega sporazuma.
- (139) Sodišče prve stopnje je v sodbi v zadevi PVC II³⁴⁹ navedlo, da „je uveljavljena sodna praksa, da za obstoj sporazuma v smislu člena 81 [ES] Pogodbe zadošča, da so zadevna podjetja izrazila skupno voljo, da bodo na trgu ravnala na določen način“³⁵⁰.
- (140) V skladu z ustaljeno sodno prakso velja tudi, da „dejstvo, da podjetje ne upošteva dogovorov s sestankov, katerih cilj je očitno protikonkurenčen, podjetja ne odveže odgovornosti za njegovo udeležbo v kartelu, če to podjetje ni javno izrazilo, da ni povezano z vsebino sestankov“³⁵¹. Taka zavrnitev mora biti izražena na primer v obliki izjave podjetja, da ne želi več sodelovati na sestankih (in zato ne želi biti povabljen nanje).
- (141) Čeprav člen 81 Pogodbe in člen 53 Sporazuma EGP razlikujeta med pojmom „usklajena ravnanja“ in „sporazumi med podjetji“, je njun namen prepovedati obliko usklajevanja med podjetji, ki se sicer ne nadaljuje nujno

³⁴⁹ Združene zadeve T-305/94 itd., *Limburgse Vinyl Maatschappij N.V. in drugi proti Komisiji* (PVC II), Recueil 1999, str. II-00931, točka 715.

³⁵⁰ Sodna praksa Sodišča in Sodišča prve stopnje v zvezi z razlago člena 81 Pogodbe velja tudi za člen 53 Sporazuma EGP. Glej uvodni izjavi 4 in 15 ter člen 6 Sporazuma EGP, člen 3(2) Sporazuma o nadzornem organu in sodišču ter zadevo E-1/94 z dne 16. decembra 1994, uvodne izjave od 32 do 35. V tem besedilu sklici na člen 81 ES zato veljajo tudi za člen 53 EGP.

³⁵¹ T-334/94, *Sarrió proti Komisiji*, Recueil 1998, str. II-1439, točka 18. Glej tudi zadevo T141/89, *Tréfileurope Sales proti Komisiji*, Recueil 1995, str. II791, točka 85; zadevo T-7/89, *Hercules proti Komisiji*, Recueil 1991, str. II-1711, točka 232; in zadevo T-25/95, *Volkswagen CBR proti Komisiji*, Recueil 2000, str. II-491, točka 1389.

do sklenitve pogodbe v pravem pomenu, vendar zavestno nadomešča tveganje konkurence s praktičnim sodelovanjem³⁵².

- (142) Merila usklajevanja in sodelovanja, potrjena s sodno prakso sodišč Skupnosti, ki nikakor ne zahtevajo, da se izdela dejanski „načrt“, je treba razumeti v smislu pojmovanja določb Pogodbe ES v zvezi s konkurenco, v skladu s katerimi vsak gospodarski subjekt samostojno določi gospodarsko politiko, ki jo namerava voditi na skupnem trgu. Sicer drži, da ta zahteva glede samostojnosti ne izključuje pravice podjetij, da se obstoječemu ali pričakovanemu ravnanju svojih konkurentov razumno prilagodijo, vendar popolnoma izključuje vsakršne neposredne ali posredne stike med temi subjekti, katerih namen ali učinek je bodisi vplivati na ravnanje dejanskega ali potencialnega konkurenta na trgu bodisi takemu konkurentu razkriti ravnanje, ki ga sami nameravajo izvajati na trgu oziroma ga nameravajo upoštevati³⁵³.
- (143) Tako lahko ravnanje spada pod člen 81 Pogodbe in člen 53 Sporazuma EGP kot „uskklajeno ravnanje“, tudi če stranke niso izrecno podpisale skupnega načrta, v katerem je opredeljeno njihovo delovanje na trgu, temveč so zavestno sprejele oziroma spoštujejo tajne načrte, ki omogočajo usklajevanje njihovega gospodarskega ravnanja, ali ravnaajo v skladu s takimi načrti³⁵⁴.
- (144) Čeprav po členu 81 Pogodbe pojem „uskklajeno ravnanje“ zahteva ne le usklajevanje, temveč tudi ravnanje na trgu, ki je posledica usklajevanja in je vzročno povezano z njim, je mogoče predvidevati, če ni nasprotnega dokaza, da bodo podjetja, ki sodelujejo v takem usklajevanju in so še naprej dejavna na trgu, upoštevala informacije, ki so jih izmenjala s konkurenti, pri določanju svojega ravnanja na trgu, zlasti če se tako usklajevanje izvaja redno in v daljšem časovnem obdobju. Tako usklajeno ravnanje je zajeto s členom 81 Pogodbe, tudi če na trgu ni protikonkurenčnih učinkov³⁵⁵.
- (145) Poleg tega je uveljavljena sodna praksa, da izmenjava informacij med podjetji v okviru kartela, ki spada pod člen 81 Pogodbe, o njihovih dobavah, ki ne samo vključuje že opravljene dobave, ampak je njen namen tudi omogočiti nenehno spremljanje trenutnih dobav, da se zagotovi ustrezna učinkovitost kartela, pomeni usklajeno ravnanje v smislu navedenega člena³⁵⁶.
- (146) V primeru dolgotrajne „kompleksne kršitve“ ni nujno, da Komisija označi ravnanje kot izključno eno od teh oblik tajnega dogovarjanja. Pojma „sporazum“ in „uskklajeno ravnanje“ sta spremenljiva in se lahko prekrivata. Dejansko morda sploh ni mogoče resnično razlikovati med njima, saj lahko

---

³⁵² Zadeva 48/69, *Imperial Chemical Industries proti Komisiji*, Recueil 1972, str. 619, točka 64.

³⁵³ Združene zadeve 40-48/73 itd., *Suiker Unie in drugi proti Komisiji*, Recueil 1975, str. 1663, točki 173 in 174.

³⁵⁴ Zadeva T-7/89, *Hercules proti Komisiji*, Recueil 1991, str. II-1711, točke od 255 do 261.

³⁵⁵ Zadeva C-199/92, *Hüls proti Komisiji*, Recueil 1999, str. I-4287, točke 158–167, in zadeva C-49/92, *Komisija proti Anic Partecipazioni*, Recueil 1999, str. I-4125, točke 121–125.

³⁵⁶ Zadeve T-147/89, T-148/89 in T-151/89, *Société Métallurgique de Normandie proti Komisiji*, *Trefilunion proti Komisiji* in *Société des treillis et panneaux soudés proti Komisiji*, Recueil 1995, str. II-1057, 1063, in 1191 v tem zaporedju, točka 72.

kršitev hkrati vključuje značilnosti vsake oblike prepovedanega ravnanja, če pa se obravnavajo ločeno, bi bilo mogoče nekatere pravilno opisati kot eno obliko, in ne kot drugo obliko. Bilo pa bi umetno, če bi očitno neprekinjeno skupno ravnanje podjetja, ki ima en sam skupni splošni cilj, razdelili na več različnih oblik kršitev.

- (147) Sodišče prve stopnje je v sodbi v zadevi PVC II³⁵⁷ navedlo, da „[v] primeru kompleksne kršitve, pri kateri je bilo s ciljem skupnega uravnavanja trga več let udeleženih več proizvajalcev, od Komisije ni mogoče zahtevati, da bi za vsako podjetje in za vsako obdobje kršitev natančno opredelila, saj se člen [81] Pogodbe nanaša na obe ti obliki kršitve“. Sodišče je potrdilo ta pristop³⁵⁸.
- (148) V primeru kompleksnega in dolgotrajnega kartela se lahko izraz „sporazum“ ustrezno uporablja ne le za vsak celoten načrt ali izrecno dogovorjene pogoje, temveč tudi za izvajanje dogovorjenega na podlagi enakih mehanizmov in z enakim skupnim ciljem. Kot je poudarilo Sodišče, ki je podprlo sodbo Sodišča prve stopnje, neposredno iz besedila člena 81 Pogodbe izhaja, da lahko sporazum vključuje ne le osamljeno dejanje, temveč tudi niz dejanj ali ravnanje³⁵⁹. Sodišče je navedlo tudi, da v primeru, ko „se različna dejanja zaradi istega cilja, ki je izkrivljanje konkurence na skupnem trgu, umeščajo v ‚enoten načrt‘“, lahko Komisija na podlagi objektivnih razlogov naloži odgovornost za ta dejanja glede na sodelovanje pri kršitvi kot celoti³⁶⁰, in da je mogoče obstoj „enotnega načrta“ (in s tem enotne kršitve) ugotoviti na podlagi ugotovitve, da so udeleženci v nizu ravnanj in/ali sporazumov z dogovarjanjem poskušali omejiti (cenovno) konkurenco med seboj³⁶¹.
- (149) Komisija se mora v skladu s sodno prakso sklicevati na natančne in skladne dokaze, da bi dokazala obstoj kršitve člena 81 Pogodbe. Vendar ni nujno, da vsak dokaz Komisije zadosti tem merilom glede vsakega znaka kršitve. Zadošča, da se dokazi, na katere se sklicuje Komisija, kot celota ujemajo s to zahtevo. Dejansko je običajno, da so sporazumi in ravnanja, ki so prepovedani s členom 81 Pogodbe, tajni, povezani dokumenti pa so nepopolni in skromni. V večini primerov je zato treba o obstoju protikonkurenčnega ravnanja ali sporazuma sklepati iz dogodkov in indicev,

---

³⁵⁷ Združene zadeve T-305/94 itd., *Limburgse Vinyl Maatschappij N.V. in drugi proti Komisiji* (PVC II), Recueil 1999, str. II-931, točka 696.

³⁵⁸ Na primer zadeva C-49/92 P, *Komisija proti Anic Participazioni SpA*, Recueil 1999, str. I-4125, točki 132 in 133.

³⁵⁹ Zadeva C-49/92 P, *Komisija proti Anic Participazioni SpA*, Recueil 1999, str. I-4125, točka 81.

³⁶⁰ Združene zadeve C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, *Aalborg in drugi proti Komisiji*, Recueil 2004, str. I-123, točka 258; zadeva C-113/04 P, *Technische Unie proti Komisiji*, ZOdl. 2006, str. I-8831, točka 178. Sodišče je v tej sodbi tudi poudarilo, da so različne ureditve in ravnanja „zasledovala isti protikonkurenčni cilj, in sicer ohranjanje cen na nekonkurenčni ravni“ (glej točko 180).

³⁶¹ Zadeva C-105/04 P, *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied proti Komisiji*, ZOdl. 2006, str. I-08725, točki 162 in 163.

ki upoštevani skupaj ob odsotnosti druge verjetne razlage lahko tvorijo dokaz o kršitvi pravil o konkurenci³⁶².

V.2.1.2. Uporaba v obravnavani zadevi

- (150) Iz poglavja IV je razvidno, da so imela podjetja, ki jih zadeva ta odločba, večstranske in dvostranske stike, med katerimi so usklajevala svoje ravnanje na trgu z razdelitvijo trga, določanjem kvot in cen, dodelitvijo kupcev in izmenjavo občutljivih poslovnih informacij o dobavi kalcijevega karbida v prahu, granulatov kalcijevega karbida in magnezijevih granulatov. V sočasnih dokumentih podjetja [*] so na primer jasno navedeni izrazi, kot sta „dogovor“ in „določen“³⁶³. Večina udeležencev se je v svojih izjavah prav tako sklicevala na ta izraza³⁶⁴.
- (151) Komisija meni, da je ravnanje zadevnih podjetij mogoče opredeliti kot kompleksno kršitev, ki obsega različna dejanja, ki jih lahko opredelimo kot sporazum ali usklajeno ravnanje, v katerih so konkurenti tveganja konkurence zavestno nadomestili s praktičnim sodelovanjem. Komisija tudi meni, da so udeležena podjetja pri takem usklajevanju upoštevala informacije, ki so jih s konkurenti izmenjala pri določanju svojega ravnanja na trgu, zlasti zato, ker je usklajevanje potekalo redno³⁶⁵. Komisija zato meni, da ima ravnanje v tem primeru vse lastnosti sporazuma in/ali usklajenega ravnanja v smislu člena 81 Pogodbe in člena 53 Sporazuma EGP.

V.2.1.3. Trditve strank

- (152) Podjetja, udeležena v tem postopku, ne izpodbijajo obstoja protikonkurenčnih sporazumov in usklajenih ravnanj glede kalcijevega karbida v prahu, granulatov kalcijevega karbida in magnezijevih granulatov ter svojega sodelovanja v njih, razen podjetja Almamet, ki jih izpodbija v zvezi z magnezijevimi granulati.
- (153) Podjetje Almamet trdi, da je Komisija uporabila nedopustne dokaze³⁶⁶. Podjetje Almamet poleg tega še trdi, da Komisija pri dokazovanju, da je sodelovalo v domnevni kršitvi, ni izpolnila zahtevanega dokaznega standarda³⁶⁷. Trdi tudi, da so se srečanja za magnezij uporabljala le za zakonite namene, kot so predelava magnezija ali odpadkov oziroma tehnične delovne skupine³⁶⁸. Izpodbija tudi dokazno moč izjav podjetij [*] ter trdi, da

---

³⁶² Združene zadeve C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, *Aalborg in drugi proti Komisiji*, Recueil 2004, str. I-123, točke 53–57. Glej tudi združeni zadevi C-403/04 P in C-405/04 P, *Sumitomo in Nippon Steel proti Komisiji*, ZOdl. 2007, str. I-729, točka 51.

³⁶³ [*] v uvodni izjavi (62) ali (97).

³⁶⁴ Glej na primer Akzo Nobel v uvodni izjavi (61), Degussa v uvodni izjavi (61), Donau Chemie v uvodni izjavi (103), NCHZ v uvodni izjavi (61), Degussa v uvodni izjavi (118).

³⁶⁵ Glej uvodno izjavo (62).

³⁶⁶ Almamet, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*].

³⁶⁷ Almamet, prav tam [*].

³⁶⁸ Almamet, prav tam [*].

so v njih napačno prikazana dejstva in da niso dovolj podprte z drugimi dokazi³⁶⁹.

- (154) Komisija zavrača te trditve in ugotavlja, da (i) so bili uporabljeni dokazi dopustni in (ii) da je predstavila dokaze, ki so dovolj natančni in skladni, da lahko podprejo trdno prepričanje o obstoju domnevne kršitve za kalcijev karbid in magnezijeve granulate³⁷⁰.

Dopustnost dokazov

- (155) Podjetje Almamet trdi, da dokazi o magnezijevih granulatih, pridobljeni med pregledi v poslovnih prostorih podjetja [*], presegajo predmet odločbe o preiskavi in so zato nedopustni³⁷¹. Po navedbah podjetja Almamet bi uporaba teh dokazov pomenila kršitev njegove pravice do obrambe – odločba o preiskavi se namreč nanaša na kalcijev karbid in zato Komisija ne bi smela pridobiti in uporabiti navedenega dokaza za magnezij.
- (156) Komisija smatra, da je imela med pravico uporabiti dokaz pridobljen med preiskavo v podjetju [*], brez da bi se morala ukvarjati z vprašanjem na kateri podlagi so bili dokumentni skopirani med preiskavo, in da ni bila kršena pravica podjetja Almamet do obrambe.
- (157) Komisija je 11. julija 2007 z zahtevkom za informacije v skladu s členom 18 Uredbe št. 1/2003 od podjetja [*] izrecno zahtevala, naj ji predloži že obstoječe dokumente v zvezi z magnezijem³⁷². Komisija je v navedenem uradnem zahtevku pojasnila, da sta predmet in namen vključevala magnezij za jeklarsko industrijo.
- (158) Podjetje [*] je na novo predložilo dokumente, pridobljene med pregledom, pri čemer se je nanje sklicevalo v odgovoru na zahtevek za informacije³⁷³. Poleg tega je Komisija zahtevala in pridobila dodatne informacije o zadevnih dokumentih prek še enega zahtevka za informacije v skladu s členom 18

---

³⁶⁹ Almamet, prav tam [*].

³⁷⁰ Glede dokaznega standarda v primerih kartelov glej na primer združene zadeve T-25/95 itd., *Cimenteries CBR SA in drugi proti Komisiji*, Recueil 2000, str. II-491, točka 3708; združene zadeve T-305/94 itd., *Limburgse Vinyl Maatschappij NV in drugi proti Komisiji*, Recueil 1999, str. II-931, točke 768–778; združene zadeve T-67/00 itd., *JFE Engineering Corp proti Komisiji*, ZOdl. 2004, str. II-2501, točki 179 in 180.

³⁷¹ Almamet, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*]. To zadeva zlasti dokumente, najdene v prostorih podjetja [*]. Glej poglavje IV.3.

³⁷² Zahtevek za informacije z dne 11.7.2007 [*].

³⁷³ Podjetje [*] je odgovorilo na zahtevek Komisije z dne 11.7.2007 za predložitev posebnih obstoječih dokumentov, povezanih z datumom, s splošnim sklicevanjem na dokumente, pridobljene med pregledom, ki jih je Komisija že imela. Dostopna različica teh dokumentov, pridobljenih med pregledom, je bila predložena v istem dokumentu kot dostopna različica tega odgovora na zahtevek za informacije. Glej [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije z dne 11.7.2007 [*]. Poleg tega je podjetje [*] na vprašanje Komisije v istem zahtevku za informacije o predložitvi dodatnih dokumentov odgovorilo negativno. Ta negativni odgovor kaže, da je prejšnje sklicevanje na dokumente, pridobljene med pregledom, zajemalo vse dokumente. Podjetje [*] je potrdilo to razlago, ko je brez omejitve odgovorilo na vsa poznejša konkretna vprašanja o zadevnih dokumentih.

Uredbe št. 1/2003³⁷⁴. Podjetje [*] ni nikoli menilo, da so bili dokumenti, pridobljeni med pregledom, odvzeti nezakonito³⁷⁵.

- (159) Dokazi so bili zato zakonito vključeni v spis, in pravica podjetja Almamet, do obrambe ni bila kršena.
- (160) Ugotovljeno je, da je bil skoraj enak zahtevek za informacije poslan podjetju Almamet in da je bilo v tem zahtevku pojasnjeno, da področje preiskave zajema tudi magnezij. Podjetje Almamet je v odgovoru navedlo, da ni imelo na voljo nobenih dodatnih informacij, razen že predloženih dokazov v zvezi s kalcijevim karbidom³⁷⁶. To podjetje ni trdilo, da je bila s temi vprašanji v zvezi z magnezijem kršena njegova pravica do obrambe. Podjetje Almamet je imelo dostop do vseh dokazov v spisu Komisije v zvezi z magnezijem in se je lahko branilo pred očitki. Ugotovljeno je, da nobeden od drugih naslovnikov obvestila o nasprotovanju ni izpodbijal dejstev v zvezi z magnezijem.

Dokazni standard

- (161) Kot je razloženo v poglavju IV.3, dokazi, uporabljeni za ugotavljanje protikonkurenčnega ravnanja v zvezi z magnezijevimi granulati, izhajajo iz dokazov, ki sta jih prostovoljno predložili podjetji [*] in [*], ter dokazov, pridobljenih med pregledi, in/ali odgovorov udeležencev kartela na zahteve za informacije.
- (162) Dokazi, ki jih je predložilo podjetje [*], vsebujejo izjave in dokumente ter so natančni³⁷⁷. Ker so jih predložili neposredni udeleženci kartelnih srečanj, je njihova dokazna vrednost velika³⁷⁸. Njihovo verodostojnost še povečuje raven podrobnosti³⁷⁹. Dokazna moč že sama po sebi potrjuje obstoj kršitve³⁸⁰. Izjave podjetja [*] so prav tako potrdile obstoj protikonkurenčnih ravnanj v zvezi z magnezijevimi granulati³⁸¹.
- (163) Podjetje Almamet lahko zgolj izpodbija vsebino izjav, ne more pa dokazati, da so nepravilne, ali zagotoviti druge verodostojne razlage. Vsebina sočasnih dokumentov, ki jih ima Komisija, jasno kaže, da so si udeleženci kartela izmenjevali občutljive poslovne informacije, kot so cene, kvote, kupci in

---

³⁷⁴ Zahtevek za informacije z dne [*] odgovor z dne [*]. Zadevni dokumenti so bili priloženi zahtevku za informacije.

³⁷⁵ Ne med pregledom ali po njem, ne med upravno preiskavo (vključno z različnimi odgovori na zahteve za informacije v zvezi s temi dokumenti), ne v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju ali med ustnim zaslišanjem.

³⁷⁶ Almamet, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

³⁷⁷ Glej na primer citate v uvodnih izjavah (61) in (122).

³⁷⁸ [*] Glej združene zadeve T-67/00 itd., *JFE Engineering Corp proti Komisiji*, ZOdl. 2004, str. II-2501, točka 207.

³⁷⁹ Mnenje podjetja AG Vesterdorf v združenih zadevah T-1/89 itd., *Rhône-Poulenc SA in drugi proti Komisiji*, Recueil 1991, str. II-867, oddelek I.E.4.

³⁸⁰ Glede dokazne vrednosti enega dokaza glej združene zadeve T-25/95 itd., *Cimenteries CBR SA in drugi proti Komisiji*, Recueil 2000, str. II-491, točka 1838; združene zadeve T-67/00 itd., *JFE Engineering Corp proti Komisiji*, ZOdl. 2004, str. II-2501, točka 148.

³⁸¹ [*]

količine ter razpravljali o njih. Ti dokumenti ne vsebujejo sklicevanj na predmete, ki jih je omenilo podjetje Almamet, in sicer predelavo magnezija ali odpadkov oziroma tehnične delovne skupine³⁸².

- (164) Poleg tega so preglednice razdelitve trga in na roko narejeni zapiski o kartelnih srečanjih podjetja [*], tudi jasni in natančni.
- (165) V zvezi s tem je treba tudi poudariti, da so bili dogovori neformalni in da so bili vsi organizirani v bližini Salzburga, to je nedaleč od zadevnih podjetij. Število udeležencev je bilo omejeno, poleg tega so se dokaj dobro poznali. Dogovori so bili sklenjeni s primerom kalcijevega karbida v prahu v mislih. Vse to je strankam omogočilo, da za seboj ne puščajo mnogo sledi, in je izjemno otežilo odkrivanje dokazov o kartelu.
- (166) Dokazi so tudi skladni. Vsebina predloženih izjav je podprta s sočasnimi dokazi. Ti dodatni dokazi so bili predloženi neodvisno in dokazujejo točnost izjav, in sicer tudi glede najmanjših podrobnosti. Na primer, informacije v izjavah o dogovorjenih tržnih deležih se natančno ujemajo s tržnimi deleži, ugotovljenimi v sočasnih dokumentih³⁸³; datumi in kraji več kartelnih srečanj za magnezijeve granulate se natančno ujemajo z datumi in kraji, navedenimi v sočasnih dokumentih³⁸⁴. Rekonstrukcija preglednice razdelitve trga (z magnezijem), ki jo je predložilo podjetje [*], je podobna sočasni različici teh preglednic razdelitve trga v spisu Komisije³⁸⁵. Druge sočasne informacije (sklicevanja na dnevni red, vključno s podjetjem Almamet) so potrdile točnost izjav³⁸⁶.
- (167) Nazadnje, kar zadeva neodvisne izjave podjetja [*], da je bilo tajno dogovarjanje glede kalcijevega karbida, v katerem je sodelovalo, del širšega načrta, ki je vključevalo srečanja dobaviteljev magnezija, Komisija nima razloga, da bi dvomila o verodostojnosti teh izjav. Podpirajo jih tudi informacije, ki jih je predložilo podjetje [*]. Trditve podjetja Almamet, da izjave niso verodostojne, ker podjetje [*] ni dobavitelj magnezija, je treba zavrniti. Podjetje [*] kot dobavitelj kalcijevega karbida in kupec magnezija ni imelo nikakršnega interesa, da bi napačno predstavilo širši obseg kartela in poročalo na ta način, če se je odločilo sodelovati s Komisijo.

V.2.2. Enotna in trajna kršitev

V.2.2.1. **Načela**

- (168) Karteli običajno vključujejo kompleksno ureditev tajnih stikov v daljšem časovnem obdobju, ki so lahko vsak za sebe kršitev člena 81 Pogodbe. Bilo bi umetno in v nasprotju z duhom člena 81, če bi tako mrežo tajnega ravnanja

---

³⁸² Glej uvodno izjavo (152).

³⁸³ [*] v primerjavi z [*] dokument, pridobljen med pregledom [*] v primerjavi z [*].

³⁸⁴ Glej uvodni izjavi (126) in (127).

³⁸⁵ [*]

³⁸⁶ [*]

razdelili v vrsto ločenih kršitev, ki bi se postopoma izražale v sporazumih in usklajenem ravnanju, saj gre dejansko za sestavne elemente, ki jih povezuje enoten stalen gospodarski cilj.

- (169) V ta namen se je uporabil pojem „enotna trajna kršitev“. Ta pojem vključuje sklop postopkov različnih strank pri uresničevanju enotnega protikonkurenčnega gospodarskega cilja³⁸⁷. Stalna sodna praksa sodišč Skupnosti je, da „je podjetje lahko odgovorno za globalni kartel, četudi je dokazano, da je neposredno sodelovalo le pri enem ali nekaj njegovih delih, če je, prvič, vedelo ali bi moralo vedeti, da je bilo usklajevanje, pri katerem je sodelovalo, del celotnega načrta, in drugič, da je ta načrt pokrival vse pomembne elemente kartela“³⁸⁸.
- (170) Čeprav je kartel skupno podjetje, ima lahko vsak udeleženelec dogovora svojo posebno vlogo. Nekateri udeleženci so lahko bolj dejavni kot drugi in še vedno lahko prihaja do notranjih sporov in rivalstva, celo goljufanja. Samo dejstvo, da ima vsak udeleženelec kartela lahko vlogo, ki ustreza njegovim posebnim okoliščinam, ne izključuje njegove odgovornosti za kršitev kot celoto, vključno z dejanji drugih udeležencev, ki imajo vsa isti protipravni cilj in enak protikonkurenčni učinek³⁸⁹.
- (171) Dejstvo, da zadevno podjetje ni neposredno sodelovalo pri vseh sestavnih delih celotnega kartela, ga ne more razrešiti odgovornosti za kršitev člena 81(1) Pogodbe. Taka okoliščina pa se lahko kljub temu upošteva pri presoji teže kršitve, za katero je bilo podjetje obdolženo. Tak zaključek ni v nasprotju z načelom osebne odgovornosti za take kršitve, ne zanemarija posamične analize ponujenih dokazov z neupoštevanjem veljavnih pravil o dokazovanju in ne krši pravice vpletenih podjetij do obrambe.
- (172) Pojma enotne in trajne kršitve ne more omajati dejstvo, da bi eden ali več elementov tega niza dejanj ali neprekinjenega ravnanja tudi sam po sebi in ločeno lahko pomenil kršitev člena 81 Pogodbe³⁹⁰. Kadar pa se različna dejanja uvrščajo v „enoten načrt“, lahko Komisija na podlagi objektivnih

---

³⁸⁷ Združene zadeve T-25/95 itd. *Cimenteries CBR SA in drugi proti Komisiji*, Recueil 2000, str. II-491, točka 3699.

³⁸⁸ Glej zadeve T-147/89, *Société Métallurgique de Normandie proti Komisiji*, Recueil 1995, str. II-1057; T-295/94, *Buchmann proti Komisiji*, Recueil 1998, str. II-813, točka 121; T-304/94, *Europa Carton proti Komisiji*, Recueil 1998, str. II-869, točka 76; T-310/94, *Gruber & Weber proti Komisiji*, Recueil 1998, str. II-1043, točka 140; T-311/94, *Kartonfabriek de Eendracht proti Komisiji*, Recueil 1998, str. II-1129, točka 237; T-334/94, *Sarrió proti Komisiji*, Recueil 1998, str. II-1439, točka 169; T-348/94, *Enso Española proti Komisiji*, Recueil 1998, str. II-1875, točka 223; T-9/99, *HFB Holding in Isoplus Fernwärmtechnik proti Komisiji*, Recueil 2002, str. II-1487, točka 231; C-49/92 P *Komisija proti Anic Partecipazioni SpA*, Recueil 1999, str. I-4125, točka 83; združeni zadevi T-101/05 in T-111/05 *BASF AG in UCB SA proti Komisiji*, Zodl. 2007, str. II-4949, točka 160.

³⁸⁹ Glej zadevo T-54/03 *Lafarge proti Komisiji*, sodba z dne 8. julija 2008, še ni objavljena, točka 485.

³⁹⁰ Združene zadeve C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, *Aalborg Portland in drugi proti Komisiji*, Zodl. 2004, str. I-123, točka 258; glej tudi zadevo C-49/92 P *Komisija proti Anic Partecipazioni*, Recueil 1999, str. I-4125, točke 78-81, 83-85 in 203, zadevo C-113/04 P *Technische Unie proti Komisiji*, Zodl. 2006, str. I-8831, točka 178 in najnovejšo zadevo T-54/03 *Lafarge proti Komisiji*, sodba z dne 8. julija 2008, še ni objavljena, točka 479.

razlogov naloži odgovornost za ta dejanja glede na sodelovanje pri kršitvi kot celoti.

V.2.2.2. Uporaba v obravnavani zadevi

- (173) Komisija je v obvestilu o nasprotovanju sprejela začasen sklep, da sklop sporazumov in/ali usklajenih ravnanj pomeni enkratno in trajno kršitev. Hkrati je razložila, da če bi dogodke razdelili in analizirali glede na vsak izdelek, bi vsak sam po sebi pomenil kršitev člena 81 Pogodbe in člena 53 Sporazuma EGP.
- (174) Kar pa zadeva posamično odgovornost za to kršitev in predvidena pravna sredstva, so stranke [v vsakem primeru] – ne glede na to, ali gre za enotno kršitev ali ne – odgovorne le za ravnanje, pri katerem so sodelovale v kartelu, in za trajanje svojega sodelovanja v kartelu, kazen pa se izračuna na tej podlagi³⁹¹.
- (175) Večina strank v svojih odgovorih na obvestilo o nasprotovanju ne izpodbija analize Komisije niti sklepa o naravi kršitve kot enotnega kompleksnega načrta³⁹². Večina strank je potrdila, da so kalcijev karbid in magnezijevi granulati deloma nadomestljivi proizvodi³⁹³, nekatere pa so priznale, da kalcijev karbid v prahu in magnezijevi granulati spadajo na isti proizvodni trg in/ali da so protikonkurenčni dogodki v zvezi s temi proizvodi del enotne kršitve³⁹⁴.
- (176) Le podjetje Arques je trdilo, da sklop sporazumov in/ali usklajenih ravnanj med dobavitelji kalcijevega karbida v prahu, granulatom kalcijevega karbida in magnezijevih granulatom, čeprav je povezan, pomeni tri ločene kartelne kršitve³⁹⁵. Podjetje Degussa je potrdilo, da so kalcijev karbid v prahu in magnezijevi granulati del enotne kršitve, vendar je menilo, da granulati kalcijevega karbida pomenijo ločeno kršitev³⁹⁶. Tudi podjetje Donau Chemie je spomnilo, da se je kršitev zgodila na dveh ločenih trgih (jeklarska in plinska industrija), vendar na podlagi tega dejstva ni sklepalo glede obstoja enotne kršitve ali ločenih kršitev³⁹⁷.
- (177) Komisija priznava, da so se dogodki, ki so predmet te odločbe, zgodili na – lahko bi rekli – dveh različnih trgih in zajemajo tri proizvode. Kot je bilo pojasnjeno, bi kršitev za vsakega od teh proizvodov/trgov predstavljala samostojno kršitev³⁹⁸. Vendar pa Komisija meni, da je dovolj razlogov, ki kažejo, da so dogovori med dobavitelji kalcijevega karbida v prahu, granulatom kalcijevega karbida in magnezijevih granulatom pomenili sklop

---

³⁹¹ Glej poglavji VI in VIII.

³⁹² SKW [*], NCHZ [*], HSE [*], 1.garntovaná [*], Ecka [*], Donau Chemie [*], Almamet [*].

³⁹³ Donau Chemie [*], SKW [*], Degussa [*], Akzo [*], Almamet [*].

³⁹⁴ AlzChem [*], Degussa [*].

³⁹⁵ Arques [*].

³⁹⁶ AlzChem Hart in Evonik Degussa [*].

³⁹⁷ Donau Chemie [*].

³⁹⁸ Glej uvodno izjavo (173).

sporazumov in usklajenih ravnanj, ki so bili povezani zaradi različnih objektivnih elementov, ki so povezovali ravnanje iz razlogov, pojasnjenih v odstavku od (181) do (194). Zato je mogoče šteti, da tvorijo del enotne in trajne kršitve.

- (178) V svojem odgovoru na obvestilo o nasprotovanju družba Almamet navaja, da se v zvezi s kartelnimi sestanki v povezavi s kalcijevim karbidom v prahu ne štejejo za odgovorne, ker [...] ³⁹⁹. Družba Almamet zatrjuje, da [...] ⁴⁰⁰.
- (179) Komisija zatrjuje, da celo v primeru, če bi bilateralna pogodba med družbama Almamet in NCHZ kazala na to, da je družba Almamet pristen posrednik ⁴⁰¹ ali predstavnik ⁴⁰², to ne izključuje njene odgovornosti za celotno kršitev. Družba Almamet je sodelovala na sestankih glede kalcijevega karbida, ne samo v zvezi s kalcijevim karbidom za desulfizacijo, ampak tudi v zvezi s prahom kalcijevega karbida za dezoksidacijo ⁴⁰³, in sicer zaradi svojih lastnih komercialnih interesov. Nadalje družba navaja, da je sodelovala na sestankih povezanih z magnezijevim granulatom, ki se lahko uporablja kot alternativni proizvod kalcijevega karbida v prahu, ki se uporablja za razžveplanje v jeklarski industriji ⁴⁰⁴. Družba Almamet je imela interes za direktno udeležbo v kartelnih dogovarjanjih za uporabo izdelkov, saj je bila učinkovitost kartela glede magnezijevega granulata povezana s sestanki glede kalcijevega karbida v prahu. Poleg tega je igral odločilno vlogo pri delovanju sporazumov ⁴⁰⁵, imel je obširno znanje o tehničnih vidikih prodajanih izdelkov in pomembno komercialno razumevanje o delovanju trga ⁴⁰⁶. Končno že samo dejstvo, da bi glede nekaterih vidikov kršitve družba Almamet lahko bila označena kot posrednik, celo če bi bilo dokazano, ne bi moglo zmanjšati odgovornosti za celotno kršitev. Podjetje, ki je udeleženo v skupnem protipravnem ravnanju z dejanji, ki prispevajo k uresničitvi skupnega cilja, je enako odgovorno za celotno obdobje spoštovanja skupne sheme, že samo zaradi dejstva, da je skupaj z drugimi podjetji udeležen v isti kršitvi. V tem primeru se je torej zadevna družba zavedala nezakonitega ravnanja drugih udeležencev oziroma bi ga razumno lahko predvidela in je bila pripravljena prevzeti to tveganje ⁴⁰⁷.
- (180) Komisija prav tako smatra družbo Ecka kot odgovorno za celoten prekršek, saj se je zavedala sestankov glede kalcijevega karbida ⁴⁰⁸ ter je sodelovala na srečanjih glede kalcijevega karbida ⁴⁰⁹ kot tudi glede magnezija ⁴¹⁰, organiziranih srečanjih, tako glede kalcijevega karbida kot glede magnezija,

---

³⁹⁹ Almamet [*].

⁴⁰⁰ Almamet [*].

⁴⁰¹ Kot je navajal Almamet v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁴⁰² Kot je navajal Almamet v odgovoru na zahtevek za informacije [*].

⁴⁰³ Glej uvodno izjavo (13).

⁴⁰⁴ Glej uvodni izjav (8) in (113).

⁴⁰⁵ Glej npr. uvodne izjave (56), (64), (65), (67).

⁴⁰⁶ Glej uvodno izjavo (14).

⁴⁰⁷ Zadeva 49/92P Komisija proti Anic Partecipazioni [1999] ECR I-4125, odstavek 83.

⁴⁰⁸ Glej uvodni izjavi (82) in (83).

⁴⁰⁹ Glej uvodni izjavi (85) in (88).

⁴¹⁰ Glej uvodne izjave od (125) do (135).

in sicer vedno v isti restavraciji⁴¹¹. Prav tako so jo imeli drugi udeleženci v kartelu za rednega udeleženca celo za srečanja glede kalcijevega karbida⁴¹², imela je komercialne interese na obeh segmentih produktov⁴¹³, saj lahko te jeklarska industrija uporablja kot alternativne produkte⁴¹⁴, poleg tega pa je bila zainteresirana za prevzem poslov v zvezi s kalcijevim karbidom od družbe Akzo⁴¹⁵. Samo dejstvo, da je v nekaterih pogledih kršitve družba Ecka [*], ne more zmanjšati odgovornosti za celotno kršitev. Družba, ki je udeležena v skupnem protipravnem ravnanju z dejanji, ki prispevajo k realizaciji skupnih ciljev, je enakovredno odgovorna za celotno obdobje spoštovanja skupne sheme za dejanja ostalih udeležencev v kršitvi. V tem primeru je gotovo, da se je zadevna družba zavedala nezakonitega vedenja drugih udeležencev oz. bi ga razumno lahko predvidela in je bila pripravljena prevzeti to tveganje⁴¹⁶.

1. Proizvodi

- (181) Gledano s strani povpraševanja lahko jeklarji namesto kalcijevega karbida uporabljajo magnezijeve granulate⁴¹⁷. Oba sta reagenti za razžveplanje za jeklarsko industrijo, in za dobavitelje reagentov na osnovi kalcijevega karbida je bilo logično, da tajne sporazume razširijo na reagente na osnovi magnezija za tiste gospodarske družbe, ki so se ukvarjale s prodajo obeh reagentov in imajo od tajnih sporazumov za kalcijev karbid v prahu korist tudi za magnezijeve granulate.
- (182) Kalcijev karbid v granulah ima lahko drugačno uporabo kot kalcijev karbid v prahu (plinska/jeklarska industrija), vendar sta, gledano s strani ponudbe, proizvoda zelo podobna⁴¹⁸. Razlika je le v končni obdelavi. Neobdelan proizvod ostane enak⁴¹⁹ in tudi njegova cena je enaka ne glede na uporabo. Zato je gibanje cen proizvoda v granulah deloma enak gibanju cen proizvoda v prahu, s potrebnim končnim usklajevanjem cen obeh izdelkov⁴²⁰. Predvsem zaradi te enake stroškovne strukture za neobdelan proizvod in podobnosti cen na trgu je bilo logično, da imajo podjetja, ki imajo korist od tajnih sporazumov za kalcijev karbid v prahu, korist tudi za granulate kalcijevega karbida.

---

⁴¹¹ Glej uvodni izjavi (88) in (129).

⁴¹² Glej uvodno izjavo (91).

⁴¹³ Glej uvodno izjavo (89).

⁴¹⁴ Glej uvodni izjavi (8) in (113).

⁴¹⁵ Ecka, Odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁴¹⁶ Zadeva 49/92P Komisija proti Anic Partecipazioni [1999] ECR I-4125, odstavek 83.

⁴¹⁷ Glej uvodno izjavo (5).

⁴¹⁸ Glej uvodni izjavi (3) in (4).

⁴¹⁹ Glej uvodno izjavo (3).

⁴²⁰ Glej [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*], ali [*] odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]. Cene kalcijevega karbida v prahu in granulatov kalcijevega karbida so le deloma enake, saj niso identične: načeloma je kalcijev karbid v prahu dražji zaradi dodatne obdelave pri pripravi.

- (183) Sporazumi/usklajena ravnanja v zvezi s kalcijevim karbidom v prahu za jeklarsko industrijo so vplivali tudi na gospodarsko ravnanje podjetij, ki dobavljajo granulate kalcijevega karbida za plinsko industrijo, in obratno. Dobavitelji so na dvostranskih srečanjih in v stikih po telefonu hkrati razpravljali o količinah, kupcih in cenah za jeklarsko in plinsko industrijo⁴²¹. Na tristranskem srečanju med podjetji Donau Chemie, NCHZ in TDR 7. aprila 2004 o trgu s plinom so se razprave dotaknile tudi položaja na jeklarskem trgu⁴²². Podjetje [*] je celo predlagalo, da bi o proizvodih z obema uporabama razpravljali na enem večstranskem srečanju⁴²³.
- (184) Sporazumi / usklajena ravnanja v zvezi s kalcijevim karbidom v prahu za jeklarsko industrijo so enako vplivali na gospodarsko ravnanje podjetij, ki dobavljajo magnezijeve granulate, in obratno. Sočasni zapiski podjetja [*] o večstranskih srečanjih za kalcijev karbid v prahu 22. novembra 2005 in 10. oktobra 2006 na primer vsebujejo navedbe o magneziju⁴²⁴. Očitno so udeleženci srečanja pri odločanju o realnem povišanju cene kalcijevega karbida v prahu upoštevali nevarnost konkurence nadomestnega proizvoda kombinacije magnezija in apna⁴²⁵. To sta potrdili tudi podjetji [*] in [*] za srečanja 3. novembra 2004 in 11. julija 2006⁴²⁶. Podjetje [*] poroča tudi, da so ga dobavitelji magnezija na večstranskem srečanju za kalcijev karbid v prahu 22. novembra 2005 poskušali prepričati, naj magnezijeve granulate pridobiva od podjetja [*]⁴²⁷.

2. Udeleženci in sodelujoča podjetja

- (185) Vsi naslovniki te odločbe so sodelovali v dejavnostih kartela za kalcijev karbid v prahu. Od tega so štiri podjetja (Akzo Nobel, Donau Chemie, NCHZ in TDR) sodelovala tudi v dejavnostih kartela v zvezi z granulati kalcijevega karbida in so zato neposredno poznala vsaj dva dela enotne kršitve. Pravne osebe, ki so bile vpletene, so bile iste, oseba(-e), ki je (so) zastopala(-e) podjetje na večstranskih srečanjih za jeklarsko industrijo, pa je (so) sodelovala(-e) tudi v razpravah o trgu s plinom⁴²⁸.
- (186) Preostala tri podjetja, ki so sodelovala v dejavnostih kartela v zvezi s kalcijevim karbidom v prahu za jeklarsko industrijo (Almamet, Ecka in SKW), so sodelovala tudi v dejavnostih kartela za magnezijeve granulate za jeklarsko industrijo in so zato neposredno poznala vsaj dva dela enotne kršitve. Pravne osebe, ki so bile neposredno vpletene, so bile običajno iste, oseba(-e), ki je (so) zastopala(-e) podjetje na večstranskih srečanjih za

---

⁴²¹ Glej uvodno izjavo (101).

⁴²² Glej uvodno izjavo (106).

⁴²³ Glej uvodno izjavo (94).

⁴²⁴ Glej uvodno izjavo (79) glede srečanja 22.11.2005 in uvodno izjavo (89) glede srečanja 10.10.2006.

⁴²⁵ Glej uvodno izjavo (79).

⁴²⁶ Glej uvodno izjavo (86).

⁴²⁷ Glej uvodno izjavo (79).

⁴²⁸ Glej uvodne izjave (56), (92) in (93).

kalcijev karbid v prahu, pa je (so) sodelovala(-e) tudi na srečanjih za magnezijeve granulate⁴²⁹.

- (187) Nobeno od vključenih podjetij ni imelo znatne prodaje v vseh treh delih kršitve, kar pa ne izključuje obstoja enotne kršitve.
- (188) Dodatno pa obstoj tretjega dela kršitve ni ostal skrivnost. Podjetje [*], udeleženo pri delu dogovorov za kalcijev karbid v prahu in granulate kalcijevega karbida, ni pa bilo ločen dobavitelj magnezijevih granulotov, je obvestilo Komisijo o obstoju tretjega dela enotne kršitve⁴³⁰. Iz elektronske pošte zaposlenega v podjetju [*] zaposlenemu v podjetju [*] je prav tako razvidno, da je podjetje [*], ki je bilo v kartelu za kalcijev karbid v prahu in magnezijeve granulate, ni pa bilo dobavitelj granulotov kalcijevega karbida, vedelo, da so protikonkurenčni dogovori zajemali tudi te proizvode⁴³¹. Ta dokument kaže, da se je za razprave za jeklarski trg in trg s plinom štelo, da so del istega sporazuma.

3. Enako časovno obdobje, v katerem je prišlo do tajnega dogovarjanja/povezana srečanja

- (189) Prvo srečanje za kalcijev karbid, ki se razume kot kršitev v tej odločbi, je srečanje v zvezi s plinsko industrijo, ki je bilo 7. aprila 2004⁴³². Čez nekaj dni, 22. aprila 2004, je bilo srečanje v zvezi s kalcijevim karbidom za jeklarsko industrijo⁴³³ in srečanje, povezano z magnezijevini granulati, je bilo 14. julija 2005⁴³⁴.
- (190) Srečanja za granulate kalcijevega karbida in magnezijeve granulate so bila pogosto takoj po večstranskih srečanjih za kalcijev karbid v prahu za jeklarsko industrijo. Razprava je pogosto potekala takoj po razpravi o kalcijevem karbidu v prahu za jeklarsko industrijo ali pa zelo kmalu po njenem koncu⁴³⁵. Razprave o plinski industriji so pogosto potekale takoj potem, ko so udeleženci zapustili prostor, v katerem je potekala razprava o jeklarski industriji⁴³⁶. Na primer razprava o dobavah reagentov na osnovi kalcijevega karbida za jeklarsko industrijo je potekala 10. oktobra 2006 v neki restavraciji v Salzburgu⁴³⁷. Dobavitelji trga plina so razpravo o trgu s plinom nadaljevali takoj po srečanju⁴³⁸, dobavitelji magnezijevih granulotov

⁴²⁹ Glej uvodni izjavi (56) in (114).

⁴³⁰ Glej uvodno izjavo (166).

⁴³¹ [*] dokument, pridobljen med pregledom [*].

⁴³² Glej uvodno izjavo (97).

⁴³³ Glej uvodno izjavo (64)

⁴³⁴ Glej uvodno izjavo (125).

⁴³⁵ Srečanja 12.7.2005 in 14.7.2005 [glej uvodni izjavi (76) in (125)], 22.11.2005 in 23.11.2005 [glej uvodni izjavi (78) in (127)], 25.4.2006 in 2.5.2006 [glej uvodni izjavi (83) in (129)], 11.7.2005 in 12.7.2006 [glej uvodni izjavi (85) in (131)] ter 10.10.2006 in 13.10.2006 [glej uvodni izjavi (88) in (133)]. Srečanja, načrtovani za 9.1.2007 in 15.1.2007 [glej uvodni izjavi (90) in (135)].

⁴³⁶ Glej uvodne izjave (100), (107) in (111).

⁴³⁷ Glej uvodni izjavi (88) in (89).[*]

⁴³⁸ Glej uvodni izjavi (100) in (111).

za jeklarsko industrijo pa so se kmalu nato sestali v drugi restavraciji v Salzburgu⁴³⁹.

- (191) To prekrivanje časovnega obdobja in datumov srečanj kaže, da je tiho dogovarjanje o tržnih deležih in cenah vključevalo vse tri skupine proizvodov in da so bila srečanja med seboj povezana.

4. Enak mehanizem

- (192) Čeprav so bila srečanja o treh različnih skupinah proizvodov pogosto ločena, so dobavitelji uporabljali enake mehanizme: zamrznitev tržnih deležev na uvodnem srečanju⁴⁴⁰, ki sta mu sledila dogovarjanje in usklajevanje povišanj cen za kupce⁴⁴¹. Če so udeleženci kartela potrebovali pisne preglednice razdelitve trga, so za to uporabljali podobne predloge⁴⁴².
- (193) Mehanizem nadzora in izvajanja – preverjanje na nadaljnjih srečanjih⁴⁴³ in/ali z dvostranskimi stiki (po telefonu)⁴⁴⁴, ali veljajo dogovorjeni tržni deleži in/ali ravni cen – je bil za vse tri skupine proizvodov enak.

5. Enotni protikonkurenčni cilj

- (194) Dobavitelji so se tajno dogovarjali zato, da bi dosegli enotni protikonkurenčni cilj. Zaradi združitve na strani povpraševanja (jeklarne in obrati za pridobivanje plina) so vsi dobavitelji enako čutili pritisk kupcev⁴⁴⁵. Vsi so menili, da delujejo na trgu v zatonu, in/ali opažali, da se njihove tržne količine/deleži manjšajo⁴⁴⁶. Tako poslovno okolje je povežalo dobavitelje. Kot je opisano v poglavju IV, so se odločili svoj položaj braniti s skupnimi močmi, in ne s tekmovanjem eden proti drugemu. Njihov cilj je bil stabilizirati trg z medsebojno delitvijo kupcev in dogovarjanjem o povišanih cen. Ker so bile cene glavni instrument konkurence, je bil končni cilj vseh različnih tajnih dogovorov in mehanizmov, ki so jih sprejeli proizvajalci, v korist teh proizvajalcev napihniti cene nad raven, ki bi jo določili pogoji proste konkurence.

V.3 Omejevanje konkurence

- (195) Vsa podjetja, ki so predmet tega postopka, so se dogovarjala o tržnih deležih, kvotah, povišanih cen, dodelitvi kupcev in izmenjavi občutljivih informacij

---

⁴³⁹ Glej uvodno izjavo (133).

⁴⁴⁰ Glej uvodne izjave (59), (64), (106), (118) in (125).

⁴⁴¹ Glej uvodne izjave (62), (107) in (122).

⁴⁴² Glej uvodno izjavo (117)

⁴⁴³ Glej uvodne izjave (59), (108) in (119).

⁴⁴⁴ Glej uvodne izjave (58), (62), (101) in (122).

⁴⁴⁵ Glej uvodne izjave (43), (92) in (113).

⁴⁴⁶ Glej uvodne izjave (37)-(38).

(glej poglavje IV). Dogovarjanje o takih parametrih že po svoji naravi omejuje, preprečuje ali izkrivlja konkurenco, ker so odstranjeni bistveni vidiki konkurenčnega ravnanja. Podjetja so želela s sodelovanjem v takih ravnanjih odpraviti ali vsaj zmanjšati tveganje, povezano s prostim konkuriranjem na trgu. Cilj njihovega ravnanja je bil torej omejevanje konkurence.

- (196) Po ustaljeni sodni praksi za namen uporabe člena 81 Pogodbe in člena 53 Sporazuma EGP ni treba upoštevati dejanskih učinkov sporazuma, ko se izkaže, da je njegov namen preprečiti, omejiti ali izkriviti konkurenco na skupnem trgu. Zato ni treba dokazovati dejanskih protikonkurenčnih učinkov⁴⁴⁷. V primeru usklajenega ravnanja zadošča, da Komisija zagotovi konkretne in verodostojne pokazatelje, ki s precejšnjo verjetnostjo kažejo, da je ravnanje vplivalo na trg⁴⁴⁸.
- (197) Vendar pa Komisija meni, da dejstva, ugotovljena v poglavju IV te odločbe, dokazujejo, da so se izvajali sporazumi in/ali usklajena ravnanja, in torej kažejo na obstoj protikonkurenčnih vplivov kartelnega dogovarjanja na trg. Člani kartela so se dogovorili o preglednicah razdelitve trga ter so jih nato izvajali z dogovarjanjem o dodelitvi kupcev in povišanjih cen. Iz sočasnih dokumentov je mogoče sklepati, da je kartel omogočal skupno dogovorjen prenos vse višjih stroškov energije na kupce. Podjetje [*] je na primer na kartelnem srečanju interno poročalo, in sicer da mu je povišanje cen koksa uspelo odpraviti s povišanjem cen kalcijevega karbida⁴⁴⁹. Podjetje [*] je zapisalo, da [*]⁴⁵⁰. Dodatni primeri izvajanja so navedeni v uvodni izjavi (63). Pravilno izvajanje dogovorjenih tržnih deležev se je spremljalo z rednimi posodobitvami preglednic razdelitve trga na večstranskih srečanjih.
- (198) Komisiji v skladu s sodno prakso ni treba sistematično dokazati, da so dogovorjene cene udeležencem kartela omogočile doseganje višjih cen, kot bi jih dosegli, če takih dogovorov ne bi bilo. Zadostuje, da se dogovorjene cene uporabljajo kot podlaga za posamezna pogajanja, saj omejujejo pogajalske možnosti kupcev⁴⁵¹. Izvedba sporazuma, katerega cilj je protikonkurenčen, pa čeprav delna, zadostuje za izključitev možnosti sklepanja, da ni bilo vpliva navedenega sporazuma na trg⁴⁵². Poleg tega, čeprav kartel določi samo ciljne cene in ne določenih cen, iz dejstva, da so podjetja prodajala pod referenčnimi cenami, ni mogoče sklepati, da kartel ni imel vplivov⁴⁵³.

---

⁴⁴⁷ Zadeva T-62/98, *Volkswagen AG proti Komisiji*, Recueil 2000, str. II-2707, točka 178.

⁴⁴⁸ Glej zadevo T-54/03, *Lafarge proti Komisiji*, sodba z dne 8. julija 2008, še ni objavljena, točka 584.

⁴⁴⁹ [*] dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]

⁴⁵⁰ [*]

⁴⁵¹ Združene zadeve T-259 do 264 in 271/02, *Raiffeisen Zentralbank Österreich in drugi proti Komisiji*, ZOdl. 2006, str. II-05169, točki 285-286.

⁴⁵² Zadeva T-38/02, *Groupe Danone proti Komisiji*, ZOdl. 2005, str. II-4407, točka 148.

⁴⁵³ Zadeva T-64/02, *Heubach proti Komisiji*, ZOdl. 2005, str. II-5137, točka 117.

V.4 Vpliv na trgovino med državami članicami in pogodbenicami EGP

- (199) V skladu z ustaljeno sodno prakso sodišč Skupnosti „mora biti sporazum med podjetji ,da bi lahko prizadel trgovino med državami članicami, takšen, da je treba na podlagi vseh objektivnih dejanskih ali pravnih okoliščin z zadostno stopnjo verjetnosti predvideti, da neposredno ali posredno, dejansko ali potencialno vpliva na trgovinske tokove med državami članicami“⁴⁵⁴. Člen 81 Pogodbe ne zahteva, da sporazumi dejansko vplivajo na trgovino med državami članicami, zahteva pa, da je ugotovljeno, da imajo ti sporazumi lahko tak vpliv⁴⁵⁵.
- (200) Dogovori, ki so predmet te odločbe, so znatno vplivali na trgovino med državami članicami in pogodbenicami Sporazuma EGP. Kakor je dokazano v poglavju II.3.3 zgoraj, sta za dobavo kalcijevega karbida v prahu, granulotov kalcijevega karbida in magnezijevih granulotov značilna znaten obseg trgovine med državami članicami, pa tudi nekaj trgovine med Skupnostjo in državami Efte, ki spadajo v EGP.
- (201) V obravnavanem primeru, se za namen te odločbe šteje, da so kartelni dogovori zajemali kupce v območju EGP, razen Španije Portugalske, Irske in Združenega kraljestva⁴⁵⁶, torej pomemben del EGP. Obstoj dogovorov o določanju cen, dodeljevanju kupcev in razdelitvi trgov na teh območjih je neizogibno povzročil, ali pa je mogoče pričakovati, da povzroči, avtomatično preusmerjanje trgovinskih tokov s poti, po katerih bi sicer potekali.

V.5 Člen 81(3) Pogodbe in člen 53(3) Sporazuma EGP

- (202) V skladu s členom 1(2) Uredbe št. 1/2003 se sporazum, sklep in usklajeno ravnanje, zajeti v členu 81(1) Pogodbe, ne prepovejo, če izpolnjujejo pogoje iz člena 81(3) Pogodbe, in sicer če prispevajo k izboljšanju proizvodnje ali distribucije blaga oziroma k pospeševanju tehničnega ali gospodarskega napredka, pri čemer zagotavljajo potrošnikom pravičen delež doseženih koristi, ne določajo omejitev, ki za doseg te ciljev niso nujne, in zadevnim podjetjem glede znatnega dela zadevnih izdelkov ne dajejo možnosti izključitve konkurence. Enako smiselno velja za člen 53 Sporazuma EGP.
- (203) Ker je cilj dogovorov o dodelitvi ponudb, razdelitvi geografskih trgov, določanju kvot, cen in prodajnih pogojev ter izmenjavi občutljivih poslovnih informacij, ki so predmet te odločbe, omejiti konkurenco, ni nikakršnih znakov, da so sporazumi in/ali usklajena ravnanja med dobavitelji kalcijevega karbida v prahu, granulotov kalcijevega karbida in magnezijevih granulotov

⁴⁵⁴ Zadeva 56/65, *Société Technique Minière*, Recueil 1966, str. 282, točka 7; zadeva 42/84, *Remia in drugi proti Komisiji*, Recueil 1985, str. 2545, točka 22; združene zadeve T-25/95 itd., *Cimenteries CBR in drugi proti Komisiji*, Recueil 2002, str. II-491, točka 3930.

⁴⁵⁵ Zadeva C-306/96, *Javico*, Recueil 1998, str. I-1983, točki 16 in 17 ter zadeva T-374/94, *European Night Services*, Recueil 1998, str. II-3141, točka 136.

⁴⁵⁶ Glej uvodne izjave (54), (106) in (113).

prinesli kakršne koli koristi ali kako drugače pospeševali tehnični ali gospodarski napredek. Nedopustni karteli, kot je ta, ki je predmet te odločbe, so po definiciji najškodljivejša oblika omejevanja konkurence, saj koristijo le sodelujočim dobaviteljem, ne pa potrošnikom⁴⁵⁷.

- (204) V skladu s členom 2 Uredbe št. 1/2003 podjetja, ki uveljavljajo ugodnost iz člena 81(3) Pogodbe, nosijo dokazno breme, da so pogoji iz navedene določbe izpolnjeni. Nobena od strank v tem postopku ni trdila, da so izpolnjeni pogoji iz člena 81(3), niti ni predložila dokazov za to. Glede na to pogoji iz člena 81(3) Pogodbe in člena 53(3) Sporazuma EGP v obravnavani zadevi niso izpolnjeni.

VI. NASLOVNIKI

VI.1 Odgovornost za kršitev

VI.1.1. Načela

- (205) Na podlagi načela osebne odgovornosti Komisija najprej identificira pravno osebo, ki je bila neposredno vpletena v kartelne dejavnosti. Ta subjekt je odgovoren za kršitev člena 81 Pogodbe. Če navedeno podjetje pripada skupini podjetij, znotraj katere ne more določati svojega ravnanja na trgu, lahko Komisija pripiše nezakonito ravnanje pravni osebi, ki dejansko določa ravnanje na trgu, ker se šteje, da sta podjetji eno podjetje v smislu člena 81 Pogodbe. Zato lahko Komisija določi, da je pravna oseba, ki določa ravnanje na trgu, solidarno odgovorna za plačilo globe, ki jo lahko naloži subjektu, neposredno vpletenemu v kartelne dejavnosti⁴⁵⁸.
- (206) Pri določanju odnosa med matično in odvisno družbo Komisija oceni, ali je matična družba v času kršitve izvajala odločilen vpliv na ravnanje odvisne družbe na trgu. Če ima matična družba neposredno ali posredno v lasti 100 % kapitala odvisne družbe, ki je kršila pravila o konkurenci, Komisija na podlagi sodne prakse⁴⁵⁹ domneva, da je matična družba izvajala odločilni

---

⁴⁵⁷ Glej tudi Sporočilo Komisije, Smernice o uporabi člena 81(3) Pogodbe, UL 2004, C 101/08, točka 46.

⁴⁵⁸ Zadeva T-405/06, *Arcelor Mittal in drugi proti Komisiji*, sodba z dne 31.3.2009, točka 91; zadeva T-85/06, *General Química, SA in drugi proti Komisiji*, sodba z dne 18.12.2008, točka 62; zadeva T-112/05, *Akzo in drugi proti Komisiji*, ZOdl. 2007, str. II-5049, točka 62.

⁴⁵⁹ Zadeva T-405/06, *Arcelor Mittal in drugi proti Komisiji*, sodba z dne 31.3.2009, točka 89; zadeva T-85/06, *General Química, SA in drugi proti Komisiji*, sodba z dne 18.12.2008, točka 62; zadeva T-69/04 *Schunk in drugi proti Komisiji*, sodba z dne 8.10.2008, točka 56; zadeva T-112/05, *Akzo in drugi proti Komisiji*, Zodl. 2007, str. II-5049, točka 60; združene zadeve T-71/03 itd., *Tokai Carbon in drugi proti Komisiji*, Zodl. 2005, str. II-10, točka 60; zadeva T-354/94, *Stora Kopparbergs Bergslags proti Komisiji*, Recueil 1998, str. II-2111, točka 80, potrjena v zadevi C-286/98 P, *Stora Kopparbergs Bergslags proti Komisiji*, Recueil 2000, str. I-9925, točke 27, 28 in 29; zadeva 107/82, *AEG proti Komisiji*, Recueil 1983, str. 3151, točka 50. Glej tudi mnenje generalnega pravobranilca Kokotta v zadevi C-97/08 – pritožba na sodbo v zadevi Akzo, T-112/05 – točke 46-76.

vpliv na ravnanje odvisne družbe in tako sklepa, da podjetji tvorita eno podjetje v smislu člena 81 Pogodbe. V takih okoliščinah mora matična družba dokazati, da je odvisna družba lahko samostojno določala svojo poslovno politiko, zlasti ob upoštevanju gospodarskih in pravnih povezav med njima, kot je enotna organizacija osebnih, opredmetenih in neopredmetenih elementov, ki si dolgoročno prizadevajo za doseg določenega gospodarskega cilja.

- (207) V primeru skupine podjetij in v posebnih primerih, ko se gospodarska dejavnost, ki je bila predmet kartelnih dogovorov, prenese na drugo pravno osebo znotraj skupine, Komisija na podlagi dosledne sodne prakse⁴⁶⁰ in ob uporabi merila gospodarske kontinuitete lahko določi, da je pravna oseba, ki je prevzela dejavnost, odgovorna za celotno obdobje kršitve, tudi če pravna oseba, s katere se je dejavnost prenesla, še naprej obstaja.

VI.1.2. Podjetje Akzo Nobel (Akzo Nobel NV, Carbide Sweden AB)

- (208) V okviru skupine Akzo Nobel sta bili dve odvisni družbi neposredno vpleteni v sporazume in/ali usklajena ravnanja, kakor je opisano v poglavju IV te odločbe: Podjetje Akzo Nobel Surface Chemistry AB v obdobju od 3. novembra 2004 do 31. oktobra 2005, podjetje Carbide Sweden AB pa v obdobju od 1. novembra 2005 do 20. novembra 2006⁴⁶¹.
- (209) Obe odvisni družbi sta bili v celotnem obdobju kršitve v 100-odstotni lasti podjetja Akzo Nobel NV⁴⁶². Na podlagi sodne prakse, navedene v odstavku 206, se Komisija lahko opira na to 100-odstotno lastništvo, da bi ugotovila, da je podjetje Akzo Nobel NV dejansko izvajalo odločilni vpliv na poslovno ravnanje svojih odvisnih družb Akzo Nobel Surface Chemistry AB in Carbide Sweden.
- (210) Ne glede na to pa Komisija opozarja na dodatne elemente, ki potrjujejo domnevo, da je podjetje Akzo Nobel NV izvajalo odločilni vpliv na ravnanje podjetja Akzo Nobel Surface Chemistry AB in pozneje podjetja Carbide Sweden AB na trgu, kar dokazuje, da sta podjetji tvorili eno podjetje:
- skupina Akzo Nobel je bila organizirana na podlagi dvoplastne strukture: „center družbe“ in neposredno pod njim približno 20 poslovnih enot. Center družbe usklajuje najpomembnejše naloge glede splošne strategije skupine, financ, pravnih zadev in človeških virov. Vsaka poslovna enota ima svojega generalnega direktorja, poslovodstveno skupino in podporne službe, čeprav poslovodstvo poslovne enote deluje znotraj omejitev finančnih in strateških

---

⁴⁶⁰ Zadeva T-405/06, *Arcelor Mittal in drugi proti Komisiji*, sodba z dne 31.3.2009, točka 109; zadeva T-43/02 *Jungbunzlauer proti Komisiji*, sodba z dne 27.9.2006, ZOdl. str. II-3435, točke 131-133; Združene zadeve C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, *Aalborg in drugi proti Komisiji*, Recueil 2004, str. I-123, točke od 354 do 360.

⁴⁶¹ Glej zlasti uvodne izjave (57), (92) in (98). [*]

⁴⁶² Akzo Nobel, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

ciljev, ki jih določi center družbe, ter je zavezano „poslovnim načelom“ in „direktivam družbe“, ki se uporabljajo za celotno skupino Akzo Nobel⁴⁶³;

- gospodarsko je bila dejavnost kalcijevega karbida del pod-poslovne enote „Casco adhesives“ (lepila) v okviru poslovne enote „Industrial finishes“ (industrijska dodelava) v skupini proizvodov „Coatings“ (premazi);
  - promet dejavnosti kalcijevega karbida je bil konsolidiran s celotnim prometom skupine Akzo Nobel, ki jo je vodilo podjetje Akzo Nobel NV, kar dokazuje, da je prihodek, ki ga je ustvarila odvisna družba, prispeval k podatkom o gospodarski uspešnosti matične družbe;
  - skupina Akzo Nobel, ki jo je vodilo podjetje Akzo Nobel NV, je nadzirala uspešnost dejavnosti kalcijevega karbida in se na tej podlagi odločila [*]. Podjetje Akzo Nobel je nato uredilo vse pravne zadeve za [*];
  - podjetje Carbide Sweden se v gospodarskih stikih še vedno pogosto imenuje „Casco“ ali „Akzo Nobel“. Tudi kartelne preglednice trga se sklicujejo na „Akzo Nobel“, in ne na „Carbide Sweden“⁴⁶⁴. Ko zaposleni v podjetju Carbide Sweden AB govorijo o svojem delodajalcu, prav tako uporabljajo ime „Akzo Nobel“⁴⁶⁵;
  - zaposleni v podjetju Carbide Sweden AB (in v njegovih predhodnikih), ki so sodelovali v dogodkih, opisanih v poglavju IV, so podpisali program skladnosti za protimonopolno delovanje podjetja Akzo Nobel⁴⁶⁶.
- (211) Sledi, da podjetje Akzo Nobel Surface Chemistry AB in pozneje podjetje Carbide Sweden AB pri oblikovanju svojih trgovinskih politik nista bili avtonomni, ampak ju je nadziralo in usmerjalo podjetje Akzo Nobel NV. Zato sta bili skupaj z matično družbo eno podjetje.
- (212) Glede na to, da sta bili proizvodnja in prodaja kalcijevega karbida preneseni s podjetja Akzo Nobel Surface Chemistry AB na podjetje Carbide Sweden AB v okviru skupine Akzo Nobel⁴⁶⁷, je podjetje Carbide Sweden AB odgovorno za celo obdobje kršitve, in sicer od 3. novembra 2004 do 20. novembra 2006. Poleg tega pa se za isto obdobje odgovornost za kršitev pripisuje tudi matični družbi Akzo Nobel NV.

VI.1.3. Podjetje Almamet (Almamet GmbH)

- (213) Podjetje Almamet GmbH je bilo neposredno vpleteno⁴⁶⁸ v sporazume in/ali usklajena ravnanja od 22. aprila 2004 do 16. januarja 2007, kakor je opisano

---

⁴⁶³ Akzo Nobel, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

⁴⁶⁴ Glej na primer [*]

⁴⁶⁵ Glej na primer na roko narejene zapiske podjetja [*]

⁴⁶⁶ Glej [*]

⁴⁶⁷ Glej uvodno izjavo (9)).

⁴⁶⁸ Glej uvodni izjavi (56), (114), (178) in (179).

v poglavju IV te odločbe, in je zato odgovorno za kršitev člena 81 Pogodbe in člena 53 Sporazuma EGP.

VI.1.4. Podjetje Donau Chemie (Donau Chemie AG)

- (214) Podjetje Donau Chemie AG je bilo v obdobju od 7. aprila 2004 do 16. januarja 2007 neposredno vpleteno v sporazume in/ali usklajena ravnanja, kakor je opisano v poglavju IV te odločbe⁴⁶⁹. Zato je podjetje Donau Chemie AG odgovorno za kršitev člena 81 Pogodbe in člena 53 Sporazuma EGP.

VI.1.5. Podjetje Ecka (Ecka Granulate GmbH & Co KG, non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG)

- (215) Zaposleni in/ali zastopniki podjetij Aluma GmbH, non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG in Ecka Granulate GmbH & Co KG – v obdobju od 14. julija 2005 do 16. januarja 2007⁴⁷⁰ – so bili neposredno vpleteni v številne kartelne sporazume in/ali usklajena ravnanja, kakor je opisano v poglavju IV te odločbe.
- (216) Podjetje Ecka Granulate GmbH & Co KG, družba, ki vodi podjetje Ecka, je 100-odstotna matična družba podjetja Aluma GmbH, ki pa ima v 100-odstotni lasti podjetje non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG⁴⁷¹.
- (217) Glede na 100-odstotno lastništvo Komisija lahko domneva dejansko izvajanje odločilnega vpliva podjetja Ecka Granulate GmbH & Co KG na poslovno politiko podjetij Aluma GmbH in non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG.
- (218) Ne glede na to pa Komisija opozarja na dodatne elemente, ki potrjujejo domnevo, da je podjetje Ecka Granulate GmbH & Co KG izvajalo odločilni vpliv na ravnanje podjetij Aluma GmbH in non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG na trgu, kar dokazuje, da sta podjetji tvorili eno podjetje:
- pogodbe, ki jih je podpisalo podjetje non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG, se v operativnih členih jasno sklicujejo na skupino Ecka⁴⁷²;
  - promet podjetij Aluma GmbH in non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG je konsolidiran s prometom podjetja Ecka Granulate GmbH & Co KG, kar dokazuje, da je prihodek, ki sta ga ustvarili odvisni družbi, prispeval k podatkom o gospodarski uspešnosti matične družbe;
  - o dejavnosti kalcijevega karbida in dejavnosti magnezija se je poročalo [*] podjetja Ecka Granulate GmbH & Co KG⁴⁷³;

⁴⁶⁹ Glej uvodne izjave (56), (92) in (97).

⁴⁷⁰ Glej uvodni izjavi (56), (114) in (180).

⁴⁷¹ Glej uvodni izjavi (19) in (19).

⁴⁷² Ecka, dokumenti, pridobljeni med pregledom [*].

⁴⁷³ Ecka, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

- podjetje Ecka Granulate GmbH & Co KG potrjuje, da je njegovo poslovanje popolnoma zaupalo zaposlenemu, ki se je udeleževal kartelnih srečanj⁴⁷⁴;
  - zaposleni, ki se je udeleževal kartelnih srečanj, je podpisal pogodbe za podjetje non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG, vendar je bil zaposlen v podjetju Aluma GmbH v letu 2005 in pozneje v podjetju Ecka Granulate GmbH & Co KG⁴⁷⁵.
- (219) Glede na to, da sta bili proizvodnja in prodaja magnezijevih granulatov 1. januarja 2006 preneseni s podjetja Aluma GmbH na podjetje non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG v okviru skupine Ecka Granulate GmbH & Co KG⁴⁷⁶, je podjetje non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG odgovorno za celo obdobje kršitve, in sicer od 14. julija 2005 do 16. januarja 2007. Poleg tega pa se za isto obdobje odgovornost za kršitev pripisuje tudi matični družbi Ecka Granulate GmbH & Co KG⁴⁷⁷.

VI.1.6. Podjetje NCHZ (1.garantovaná a.s. in Novácke chemické závody, a.s.)

- (220) Podjetje Novácke chemické závody, a.s., (NCHZ) je bilo v obdobju od 7. aprila 2004 do 16. januarja 2007 neposredno vpleteno v sporazume in/ali usklajena ravnanja, kakor je navedeno v poglavju IV te odločbe⁴⁷⁸, in je zato odgovorno za kršitev člena 81 Pogodbe in člena 53 Sporazuma EGP.
- (221) V tem obdobju je podjetje 1.garantovaná a.s. izvajalo odločilni vpliv na poslovno politiko podjetja NCHZ, zato sta podjetji tvorili eno podjetje. To dokazujejo naslednje strukturne in organizacijske povezave:
- skupščina podjetja NCHZ, ki odloča z večino 70 % glasov⁴⁷⁹, izvoli upravni odbor. Ta odbor ima pet članov in odloča z navadno večino⁴⁸⁰. Predsednik tega odbora je bil hkrati podpredsednik upravnega odbora podjetja 1.garantovaná a.s., njegov podpredsednik pa je bil hkrati predsednik upravnega odbora podjetja 1.garantovaná a.s.⁴⁸¹. V obdobju od leta 2004 do leta 2007 je bilo v upravnem odboru 11 različnih članov, od katerih jih je devet imelo funkcije v skupini 1.garantovaná a.s.⁴⁸²;

⁴⁷⁴ Ecka, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

⁴⁷⁵ Ecka, dokumenti, pridobljeni med pregledom [*]; odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

⁴⁷⁶ Glej uvodno izjavo (19).

⁴⁷⁷ Glede neposredne odgovornosti podjetja Ecka glej uvodno izjavo (215).

⁴⁷⁸ Glej uvodne izjave (56), (92) in (97).

⁴⁷⁹ NCHZ, statut, člen 4.

⁴⁸⁰ NCHZ, statut, člen 10(2) in 10(8).

⁴⁸¹ NCHZ, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

⁴⁸² Prav tam.

- veliko večino nadzornega sveta podjetja NCHZ so sestavljali predstavniki podjetja 1.garantovaná a.s.⁴⁸³;
  - promet podjetja NCHZ je bil konsolidiran s prometom podjetja 1.garantovaná a.s.⁴⁸⁴, kar dokazuje, da je prihodek, ki ga je ustvarila odvisna družba, prispeval k podatkom o gospodarski uspešnosti matične družbe.
- (222) Te povezave dokazujejo, da je obstajala enotna organizacija osebnih, opredmetenih in neopredmetenih elementov, ki si dolgoročno prizadevajo za dosego določenega cilja. Poleg tega je imelo podjetje 1.garantovaná a.s v celem obdobju kršitve v lasti več kot 70 % kapitala podjetja NCHZ⁴⁸⁵. Elementi navedeni v odstavku (221) spadajo v običajno poslovno ravnanje tako velikega vlagatelja. Matična družba je torej izvajala odločilni nadzor nad poslovno politiko podjetja NCHZ. Na podlagi sodne prakse se šteje, da podjetji 1.garantovaná a.s. in NCHZ tvorita eno podjetje, odgovornost za kršitev pa se za isto obdobje, in sicer od 7. aprila 2004 do 16. januarja 2007, pripiše tudi podjetju 1.garantovaná a.s.
- (223) Podjetje 1.garantovaná a.s v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju poudarja, da ni nikoli vplivalo na ravnanje oseb, ki so neposredno sodelovale v kartelnih srečanjih, in da ga te osebe niti niso obveščale o dejavnostih kartela. Poudarja tudi, da trenutno nima delnic v podjetju NCHZ in ga ne nadzoruje. S citiranjem zadeve *Graphite electrodes*⁴⁸⁶ je 1.garantovaná a.s zahtevala, naj Komisija naslovi to odločbo samo na podjetje NCHZ⁴⁸⁷.
- (224) Trditev, da matična družba ni vedela za kartel, temelji na napačnem prepričanju glede pripisovanja ravnanja odvisne družbe matični družbi. Če bi matična družba vedela za kartelne dejavnosti ali bi odvisni družbi naročila, naj sodeluje v kartelnih dejavnostih, bi bila njena odgovornost ugotovljena z neposredno vpletenostjo v kartel. Poleg tega Komisiji ni treba dokazati vpliva matične družbe na določene posameznike v odvisni družbi.
- (225) V skladu s sodno prakso⁴⁸⁸ Komisija meni, da podjetje 1.garantovaná ni navedlo dokazov, ki bi izpodbijali domnevo, da je v obdobju kršitve dejansko odločilno vplivalo na podjetje NCHZ. Zato se podjetje 1.garantovaná lahko šteje za odgovorno za nezakonito ravnanje podjetja NCHZ in je ta odločba ustrezno naslovljena tudi na podjetje 1.garantovaná.

---

⁴⁸³ Prav tam.

⁴⁸⁴ NCHZ, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije[*].

⁴⁸⁵ Glej uvodno izjavo (22).

⁴⁸⁶ Združene zadeve T-236/01, od T-244/01 do T-246/01, T-251/01, T-252/01 *Tokai Carbon in drugi proti Komisiji*, [2004], str. II-1181, točke od 271 do 285.

⁴⁸⁷ 1.garantovaná, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁴⁸⁸ Glej oddelek VI.1.1.

VI.1.7. Podjetje SKW (SKW Stahl-Metallurgie GmbH, SKW Stahl-Metallurgie Holding AG, AlzChem Hart GmbH, Evonik Degussa GmbH, ARQUES Industries AG)

- (226) Zaposleni v podjetju SKW Stahl-Technik GmbH & Co KG, ki se od leta 2005 imenuje SKW Stahl-Metallurgie GmbH⁴⁸⁹, so bili v obdobju od 22. aprila 2004 do 16. januarja 2007 neposredno vpleteni v kartelne sporazume in/ali usklajena ravnanja⁴⁹⁰. Zato je podjetje SKW Stahl-Metallurgie GmbH odgovorno za kršitev člena 81 Pogodbe in člena 53 Sporazuma EGP.
- (227) Ta operativna enota je bila v obdobju, navedenem v odstavku (226), v 100-odstotni lasti različnih matičnih družb: najprej podjetja SKW Metallurgie AG (zdaj AlzChem Hart GmbH) in končno podjetja Degussa AG (zdaj Evonik Degussa GmbH), ter nato podjetja Arques Beteiligungs GmbH (zdaj SKW Stahl-Metallurgie Holding AG) in končno podjetja Arques AG (zdaj ARQUES Industries AG). Na podlagi sodne prakse, navedene v odstavku (206), se lahko domneva, da so matične družbe dejansko izvajale odločilni vpliv na poslovno politiko svoje odvisne družbe. Ne glede na pravilo 100 % in v zvezi s podjetjem Arques za obdobje od 30. novembra 2006 do 16. januarja 2007, ko odvisna družba ni bila več v 100-odstotni lasti, Komisija opozarja na elemente, ki potrjujejo, da so zadevne matične družbe v zadevnih obdobjih izvajale odločilni vpliv na poslovno politiko odvisne družbe.

Odgovornost podjetja AlzChem Hart GmbH

- (228) Takrat imenovano podjetje SKW Stahl-Technik GmbH & Co KG je bilo vsaj od 22. aprila 2004 do vključno 13. avgusta 2004 (prek posredniških podjetij) v 100-odstotni lasti takrat imenovanega podjetja SKW Metallurgie AG, ki se zdaj imenuje AlzChem Hart GmbH⁴⁹¹. Komisija lahko zato na podlagi predpostavke, da je to podjetje dejansko odločilno vplivalo na odvisno družbo, nezakonito kartelno ravnanje odvisne družbe za isto obdobje pripiše matični družbi AlzChem Hart GmbH.
- (229) Ne glede na povedano pa Komisija opozarja na dodatne elemente, ki potrjujejo domnevo, da je matična družba odločilno vplivala na ravnanje svoje odvisne družbe na trgu, kar dokazuje, da sta podjetji tvorili eno podjetje:
- vsaj med letom 2004 je bil generalni direktor podjetja SKW Stahl-Technik GmbH & Co KG tudi generalni direktor podjetja SKW Stahl Technik Verwaltungs GmbH⁴⁹²;

---

⁴⁸⁹ Glej uvodno izjavo (30) in opombo 51.

⁴⁹⁰ Glej zlasti uvodni izjavi (56) in (114).

⁴⁹¹ Glej uvodno izjavo (26).

⁴⁹² Glej [*] v opombi 46.

- odvisna družba je potrebovala odobritev matične družbe za številne poslovne odločitve ali transakcije⁴⁹³;
  - redno poročanje o gospodarskih rezultatih odvisne družbe⁴⁹⁴.
- (230) Matična družba AlzChem Hart GmbH je v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju navedla, da obstajajo [...] ⁴⁹⁵, ki utemeljujejo zavrnitev njene odgovornosti. Trdi, da primeri iz opombe 493⁴⁹⁶ niso povezani z dnevnimi odločitvami, ampak so povezani z odločitvami [...] ⁴⁹⁷. V skladu s tem naj matična družba ne bi imela nobenega vpliva na odvisno družbo.
- (231) Ti primeri dokazujejo, da je matična družba morala dati soglasje k vidikom, brez katerih podjetje ne bi moglo poslovati – sprejemanje novih poslovnih področij, najemanje posojil ali začetenje pravnih sporov so običajne odločitve, ki se sprejemajo v življenju podjetja in so del njega ter tako dokazujejo vpliv matične družbe na odvisno družbo.
- (232) Podjetje AlzChem Hart GmbH trdi, da se poročanje o gospodarskih rezultatih ne šteje kot indikator za vzpostavitev nadzora. Svojo trditev utemeljuje s sklicevanjem na male vlagatelje, ki so prav tako obveščeni o gospodarskih rezultatih, vendar jih Komisija ne šteje za odgovorne za kartelne kršitve⁴⁹⁸. Komisija poudarja, da se ta kazalnik vrednoti skupaj s položajem vlagatelja. V primeru podjetja AlzChem Hart GmbH je to 100-odstotni delež. Pri taki sestavi skupine je običajno poslovno obnašanje, da se poskušajo zaščititi izvedene naložbe in sprejemati odločitve v zvezi s temi naložbami na podlagi sporočenih informacij o gospodarskih rezultatih.
- (233) Podjetje AlzChem Hart GmbH je predložilo več utemeljitev, enakih utemeljitvam podjetja Degussa AG⁴⁹⁹, ki so bile navedene v uvodni izjavi in na katere je bilo odgovorjeno v uvodnih izjavah od (237) do (237)-(243) . Komisija se smiselno sklicuje na te uvodne izjave in ugotavlja, da se nobena od utemeljitev, ki jih je navedlo podjetje AlzChem Hart GmbH, ne šteje za zadostno, da bi vplivala na sklepno ugotovitev Komisije glede odgovornosti matične družbe.
- (234) V skladu s sodno prakso⁵⁰⁰ Komisija meni, da podjetje AlzChem Hart GmbH ni navedlo dokazov, ki bi izpodbijali domnevo, da je dejansko odločilno vplivalo na podjetje SKW Stahl-Technik GmbH & Co KG. Zato se lahko šteje, da je podjetje AlzChem Hart GmbH odgovorno za nezakonito ravnanje podjetja SKW Stahl-Technik GmbH & Co KG, in je ta odločba naslovljena tudi na podjetje AlzChem Hart GmbH.

---

⁴⁹³ [*]

⁴⁹⁴ SKW, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]; Degussa, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

⁴⁹⁵ AlzChem Hart GmbH, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁴⁹⁶ Opomba 464 v obvestilu o nasprotovanju.

⁴⁹⁷ AlzChem Hart GmbH, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁴⁹⁸ AlzChem Hart GmbH, prav tam [*].

⁴⁹⁹ AlzChem Hart GmbH, prav tam [*].

⁵⁰⁰ Glej oddelek VI.1.1.

Odgovornost podjetja Evonik Degussa GmbH

- (235) Takrat imenovano podjetje SKW Stahl-Technik GmbH & Co KG je bilo vsaj od 22. aprila 2004 do vključno 30. avgusta 2004 v posredni 100-odstotni lasti takrat imenovanega podjetja SKW Metallurgie AG (zdaj AlzChem Hart GmbH). Zadnje je bilo v posredni 100-odstotni lasti podjetja Degussa AG (zdaj Evonik Degussa GmbH)⁵⁰¹. Komisija lahko zato nezakonito kartelno ravnanje odvisne družbe za isto obdobje pripiše matični družbi Degussa.
- (236) Ne glede na povedano pa Komisija opozarja na dodatne elemente, ki potrjujejo domnevo, da je matična družba odločilno vplivala na ravnanje svoje odvisne družbe na trgu, kar dokazuje, da sta podjetji tvorili eno podjetje:
- gospodarsko je bila proizvodnja kalcijevega karbida del poslovne enote „Metallchemie“, kar poudarja enotno organizacijo matične in odvisne družbe⁵⁰²;
  - promet iz proizvodnje kalcijevega karbida za leto 2004 je bil gospodarsko obračunan matični družbi⁵⁰³;
  - podjetje Degussa v svojem odgovoru na zahteve Komisije za informacije opisuje proizvodnjo kalcijevega karbida kot dejavnost, ki pripada skupini Degussa⁵⁰⁴;
  - odločitev podjetja Degussa, da z letom 2001 izvede program odsvojitve in proda neosnovne poslovne dejavnosti, kot je metalurško poslovanje⁵⁰⁵, zadeva temeljno vprašanje gospodarskega preživetja odvisne družbe. To jasno kaže, da je poslovodstvo matične družbe odločilo v zvezi s poslovno strategijo operativne odvisne družbe.
- (237) Podjetje Degussa je v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju trdilo, da obstajajo „posebni razlogi“ „v tem nenavadnem primeru“⁵⁰⁶, zaradi katerih ga ni mogoče šteti za odgovorno za ravnanje njene odvisne družbe. Prvič, ker je

---

⁵⁰¹ Glej uvodno izjavo (26).

⁵⁰² Družba Degussa v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju poudarja, da je Komisija uporabila napačne besede za poslovno enoto. Namesto „Metallchemie“ je v obvestilu o nasprotovanju enota poimenovana „metalurške kemikalije“. Komisija meni, da bi družba lahko razumela, da ko je obvestilo o nasprotovanju v točki 241 vsebovalo sklic na „enoto“ v matičnem podjetju „za proizvodnjo kalcijevega karbida“, da je najverjetneje vsebovalo sklic na enoto „Metallchemie“. Besedna zveza „metalurške kemikalije“ je bila v danem sobesedilu dovolj podobna, da Komisija še naprej trdi, da je družba Degussa lahko razumela navedbe zoper sebe.

⁵⁰³ Glej opombo 48. Družba Degussa je v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju opozorila, da v obvestilu o nasprotovanju ni bilo pravilno govoriti, da se je promet odvisne družbe konsolidiral s prometom matične družbe. Komisija vztraja, da je promet družbe SKW ugodno vplival na gospodarski položaj matične družbe, ko je bil promet družbe SKW vključen v ceno, o kateri se je družba Degussa lahko pogajala pri prodaji. Zato je bila prodaja posredno prišteta računovodskim izkazom družbe Degussa.

⁵⁰⁴ Degussa, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

⁵⁰⁵ Glej uvodno izjavo (28).

⁵⁰⁶ Degussa AG, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

bila odvisna družba 1. januarja 2004 prodana z gospodarskim retroaktivnim učinkom in je kupec s prodajno pogodbo prevzel odgovornost za kartelno ravnanje. Drugič, ker je odvisna družba sodelovala v kartelu, čeprav ji je bilo izrecno naročeno, naj tega ne stori. Tretjič, ker je matično podjetje v letu 2004 treba enačiti s finančnim vlagateljem in je bila odvisna družba v tem obdobju tako samostojna na trgu.

- (238) Komisija na prvo utemeljitev odgovarja, da je za prodajo odvisne družbe odločilen datum, na katerega je bila s pogodbo predvidena sprememba pravnega lastništva⁵⁰⁷. Poleg tega, tudi če bi bilo prodajno pogodbo mogoče razumeti, kot da novi kupec soglaša s prevzemom odgovornosti za morebitno kartelno ravnanje, ki ga je prodajalec morda zagrešil v preteklosti in še ni bilo ugotovljeno, potem taka klavzula Komisije ne bi zavezovala. Podjetje Degussa se v zvezi s tem sklicuje na odločitev Komisije z dne 21. januarja 1998 v zadevi IV/35.814 „*Alloy surcharge*“⁵⁰⁸. Vendar pa v tem primeru ni šlo za pogodbo med zasebnima strankama, temveč za zavezo ene od strank do Komisije v okviru preiskave o kartelu v zvezi z ugotovljeno kršitvijo, ki je takrat potekala.
- (239) V zvezi z drugo utemeljitvijo⁵⁰⁹ program skladnosti in splošna navodila matične družbe odvisni družbi, da naj ne sodeluje v kartelih, ne morejo zmanjšati odgovornosti matične družbe. Če bi se matične družbe lahko izognile posledicam dejstva, da svojim odvisnim družbam dopuščajo kršenje konkurenčnega prava, ko jim dajo notranja navodila o nezakonnosti kartelov, bi bil namen popolne prepovedi kartelnega ravnanja zlahka omajan. Podpisane izjave njihovih zaposlenih, v katerih priznavajo svojo krivdo in potrjujejo obstoj takih notranjih kršitev programa skladnosti in/ali splošnih navodil, ki so bila dana po obdobju kršitve, ne spremenijo dejstva, da se je kršitev zgodila. Neuspešen program skladnosti in/ali splošna navodila ne morejo biti razlog za to, da se matična družba ne bi štela za odgovorno za nezakonito ravnanje odvisne družbe.
- (240) Podjetje Degussa se v zvezi s tem posebej sklicuje na sodbo Sodišča v zadevi *BMW*⁵¹⁰ in osnovno odločbo Komisije z dne 23. decembra 1997 v zadevi IV/29.146⁵¹¹ ter na ustno predstavitev zastopnika Komisije med zaslišanjem pred Sodiščem prve stopnje v zadevi *General Química*⁵¹², v skladu s katero matična družba ne nosi nobene odgovornosti, ker je odvisna družba delovala proti volji matične družbe in/ali ni upoštevala njenih navodil.
- (241) Poleg dejstva, da v zadevi *BMW* ni obravnavana kartelna kršitev, se dejstva v zvezi s kršitvijo zelo razlikujejo. Matična družba je vedela za nezakonite postopke in je zato dala natančna navodila, ki pa niso bila upoštevana. To je

---

⁵⁰⁷ Glej uvodno izjavo (29).

⁵⁰⁸ UL L 1998 100/55.

⁵⁰⁹ Degussa AG, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁵¹⁰ Zadeva 32/78 in druge *BMW proti Komisiji*, Recueil 1979, str. I-2435, točka 24.

⁵¹¹ UL 1978 L 46/33, uvodna izjava 20.

⁵¹² Za celotno sklicevanje na zadevo glej opombo 458; za predstavitev zastopnika glej Degussa AG, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

bilo dokumentirano s sočasnimi dokazi⁵¹³. Če navedena dejstva prenesemo na okoliščine tega določenega primera, bi to pomenilo, da je matična družba Degussa vedela za kartel, kar pa podjetje Degussa zanika in česar Komisija niti ni nikoli trdila. Komisija meni, da je, kot kaže primer *BMW*, vedenje o nezakonitem ukrepu nujni temeljni pogoj za podajanje ciljno usmerjenih navodil v zvezi z ugotovljenim določenim ravnanjem. V vsakem primeru se šteje za nezadostno, če matična družba da splošna navodila, ki zahtevajo ravnanje v skladu z zakonom.

- (242) V svoji tretji utemeljitvi podjetje **Degussa** trdi, da ga je bilo treba „enačiti s finančnim vlagateljem“, [...] ⁵¹⁴. Odvisno družbo je želelo prodati in jo je notranje opredelilo kot neosnovno poslovno dejavnost. Glede na navedbe podjetja Degussa je to pomenilo, da ni več vplivalo na ravnanje podjetja na trgu.
- (243) Komisija vztraja, da tudi če je bila to neosnovna poslovna dejavnost in tudi če je res, da bi podjetje Degussa lahko enačili s finančnim vlagateljem, to ne pomeni, da je odvisna družba neodvisno sprejemala vse odločitve o sebi. Obravnavani primer kaže, da je strateške odločitve v zvezi s prodajo odvisnega podjetja – še posebno ali, kdaj in kako najbolje pripraviti podjetje – sprejemalo podjetje Degussa⁵¹⁵. Temeljne odločitve v zvezi z gospodarskim preživetjem znotraj skupine Degussa in možnostmi za gospodarsko preživetje zunaj skupine Degussa so bile očitno sprejete s strani Degussa in sprejete v interesu skupine Degussa. To je v nasprotju z utemeljitvijo, da je bila odvisna družba povsem neodvisna⁵¹⁶.
- (244) V skladu s sodno prakso⁵¹⁷ Komisija meni, da podjetje Degussa ni navedlo dokazov, ki bi izpodbijali domnevo, da je dejansko odločilno vplivalo na podjetje SKW Stahl-Technik GmbH & Co KG. Zato se lahko šteje, da je podjetje Degussa odgovorno za nezakonito ravnanje podjetja SKW Stahl-Technik GmbH & Co KG, in je ta odločba naslovljena tudi na podjetje Degussa.

Odgovornost podjetja SKW Stahl-Metallurgie Holding AG

- (245) Podjetje SKW Stahl-Technik GmbH & Co KG, od leta 2005 imenovano SKW Stahl-Metallurgie GmbH⁵¹⁸, je bilo od 30. avgusta 2004 in vsaj do 16. januarja 2007 v neposredni 100-odstotni lasti podjetja SKW Stahl-Metallurgie Holding AG (prej SKW Stahl-Metallurgie Holding GmbH in Arques Beteiligungsgesellschaft mbH)⁵¹⁹. Komisija lahko zato nezakonito kartelno ravnanje odvisne družbe za isto obdobje pripiše matični družbi SKW Stahl-Metallurgie Holding AG.

⁵¹³ Zadeva 32/78 in druge, *BMW proti Komisiji*, Recueil 1979, str. I-2435, odstavki od 8 do 11.

⁵¹⁴ Degussa AG, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁵¹⁵ Glej uvodno izjavo (28).

⁵¹⁶ Zadeva T-69/04, *Schunk in drugi proti Komisiji*, sodba z dne 8.10.2008, še ni objavljena, točka 66.

⁵¹⁷ Glej oddelek VI.1.1.

⁵¹⁸ Glej uvodno izjavo (30) in opombo 51.

⁵¹⁹ Glej uvodno izjavo (29) in opombo (50).

(246) Ne glede na povedano pa Komisija opozarja na dodatne elemente, ki potrjujejo domnevo, da je matična družba odločilno vplivala na ravnanje svoje odvisne družbe na trgu, kar dokazuje, da sta podjetji tvorili eno podjetje:

- odvisna družba je bila del oddelka za praške in granulate v matični družbi⁵²⁰;
- matična družba je bila vključena v dnevne poslovne stike odvisnih družb⁵²¹;
- izvršni direktor matične družbe je vedel za izmenjavo prodajnih cen med konkurenti⁵²²;
- matična družba je bila odgovorna za strateški razvoj svoje odvisne družbe⁵²³;
- matična družba je sprejemala odločitve v zvezi z osrednjimi službami, kot so osebje, zaposlovanje in financiranje⁵²⁴;
- odvisna družba je vsak mesec matični družbi sporočala finančne podatke⁵²⁵;
- odvisna družba je za sklepanje pogodb z bankami med drugim potrebovala podpis člana uprave matične družbe⁵²⁶;
- promet odvisnega podjetja je bil konsolidiran s prometom matične družbe⁵²⁷, kar dokazuje, da je prihodek, ki ga je ustvarila odvisna družba, prispeval k podatkom o gospodarskih rezultatih matične družbe.

(247) Podjetje SKW Stahl Metallurgie Holding AG v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju trdi, da ni vedelo⁵²⁸ za dejavnosti kartela ali da o njih ni bilo obveščeno⁵²⁹. Komisija se v odgovor sklicuje na uvodno izjavo (224).

(248) Podjetje SKW Stahl Metallurgie Holding AG tudi pojasnjuje, da ni imelo nobenega gospodarskega interesa v kartelu, saj je bilo prodajni predstavnik za podjetje Degussa. Vendar pa Komisija ugotavlja, da besedilo pogodbe o dobavi in storitvah, v skladu s katero se nobena stranka ni pogajala v imenu druge stranke, tega ne potrjuje⁵³⁰.

---

⁵²⁰ SKW, dokumenti, pridobljeni med pregledom [*].

⁵²¹ SKW, prav tam [*]. Neposredno sodelovanje člana uprave SKW Stahl-Metallurgie Holding AG skupaj s SKW (Stahl-Metallurgie GmbH) v razpravi z zunanjimi strankami v zvezi z zavarovanjem, mogočim nakupom, strukturo cen in dobičkom konkurenta [*].

⁵²² SKW, dokumenti, pridobljeni med pregledom [*].

⁵²³ SKW, prav tam [*], o možnem nakupu konkurenta.

⁵²⁴ SKW, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

⁵²⁵ SKW, prav tam [*].

⁵²⁶ SKW, prav tam [*].

⁵²⁷ SKW, prav tam [*].

⁵²⁸ SKW, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁵²⁹ SKW, prav tam. [*].

⁵³⁰ Glej uvodni izjavi (28) in (31), zlasti [*] v opombi 56.

- (249) Da bi matična družba ovrгла sklep o dejanskem odločilnem vplivanju, poudarja, da je imela vlogo finančnega vlagatelja⁵³¹. Ko je kupila odvisno družbo, je bilo več dolgoročnih pogodb že sklenjenih, kar je podjetju SKW Stahl Metallurgie Holding AG omejilo manevrski prostor⁵³². Matična družba nato navaja, da je en član njenega odbora sodeloval z zastopnikom odvisne družbe, pri sprejemanju odločitve za morebiten nakup konkurenčnega podjetja, samo zato, ker odvisna družba sama ni imela finančne zmogljivosti za sprejetje take odločitve⁵³³. Glede na to, da je projekt propadel, matična družba trdi, da odločilen vpliv ni vzpostavljen. Podobno je tudi en član njenega odbora finančne bančne transakcije za odvisno družbo sopodpisal le občasno, in to ne dokazuje, da je bilo treba vse transakcije z banko sopodpisati⁵³⁴. Odločilen vpliv tudi ni vzpostavljen za storitve na upravnem področju za vodenje poslovne dejavnosti, ki so bile zagotovljene samo za podporo na nekaterih področjih, ki niso osrednja področja⁵³⁵.
- (250) Točke utemeljene v odstavku (249) dokazujejo razlago v zvezi z odločilnim vplivom matične družbe na odvisno družbo, in jih nikakor ne izpodbijajo. V skladu s sodno prakso⁵³⁶ Komisija meni, da podjetje SKW Stahl-Metallurgie Holding AG ni navedlo dokazov, ki bi izpodbijali domnevo, da je dejansko odločilno vplivalo na podjetje SKW Stahl-Metallurgie GmbH. Zato se podjetje SKW Stahl-Metallurgie Holding AG lahko šteje za odgovorno za nezakonito ravnanje podjetja SKW Stahl-Metallurgie GmbH in je ta odločba naslovljena tudi na podjetje SKW Stahl-Metallurgie Holding AG.

Odgovornost podjetja ARQUES Industries AG

- (251) Podjetje SKW Stahl-Technik GmbH & Co KG, od leta 2005 imenovano SKW Stahl-Metallurgie GmbH⁵³⁷, je bilo od 30. avgusta 2004 in vsaj do 16. januarja 2007 v neposredni 100-odstotni lasti podjetja SKW Stahl-Metallurgie Holding AG⁵³⁸. Zadnje je bilo do 30. novembra 2006 v 100-odstotni lasti podjetja Arques⁵³⁹. Komisija lahko zato nezakonito kartelno ravnanje odvisne družbe za isto obdobje pripiše matični družbi Arques.
- (252) Kljub temu in za obdobje od 30. novembra 2006 do 16. januarja 2007, med katerim je matična družba imela malo več kot 57-odstotni delež⁵⁴⁰, ima Komisija več elementov, ki dokazujejo odločilni vpliv na matične družbe na odvisno družbo in torej dokazujejo, da sta podjetji tvorili eno podjetje:
- odnos z matično družbo Arques je bil zagotovljen prek podjetja Arques Beteiligungsgesellschaft GmbH (in njegovih naslednikov). Zadnje podjetje

---

⁵³¹ SKW, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁵³² SKW, prav tam [*].

⁵³³ SKW, prav tam [*].

⁵³⁴ SKW, prav tam [*].

⁵³⁵ SKW, prav tam [*].

⁵³⁶ Glej oddelek VI.1.1.

⁵³⁷ Glej uvodno izjavo (30) in opombo 51.

⁵³⁸ Glej uvodno izjavo (29) in opombo 50.

⁵³⁹ Glej uvodni izjavi (29) in (30).

⁵⁴⁰ Arques, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

je bilo novoustanovljeni posredniški holding, ki ga je podjetje Arques ustanovilo za upravljanje nedavno kupljene odvisne družbe⁵⁴¹;

- podjetje Arques je za upravljanje posredniškega holdinškega podjetja za izvršnega direktorja imenovalo osebo, ki ji je zaupalo, in sicer zaposlenega, ki je bil v podjetju Arques med drugim odgovoren za nakup odvisne družbe⁵⁴²;
- izvršni direktor posredniškega holdinškega podjetja je matični družbi redno poročal o gospodarskih rezultatih odvisne družbe – razvoju prometa in rezultatu, denarnem toku in načrtovanju likvidnosti, načrtovanju proračuna⁵⁴³;
- izvršni direktor posredniškega holdinškega podjetja je podjetje Arques obveščal o napredovanju prestrukturiranja odvisne družbe in ko je bilo to izvedeno, o njenem prihodnjem razvoju, kot je širitev poslovanja s prevzemom novih podjetij⁵⁴⁴;
- sočasni dokumenti dokazujejo, da je izvršni direktor posredniškega holdinškega podjetja za strateške odločitve, ki so neposredno vplivale na donosnost in rast odvisne družbe, potreboval odobritev generalnega direktorja podjetja Arques⁵⁴⁵;
- izvršni direktor odvisnega podjetja je lahko neposredno navezal stik s članom upravnega odbora podjetja Arques za obravnavanje vprašanj, ki so neposredno vplivala na poslovanje odvisne družbe⁵⁴⁶;
- izvršnega direktorja odvisne družbe je na srečanjih s konkurenti včasih spremljal član upravnega odbora podjetja Arques⁵⁴⁷;
- promet odvisne družbe je bil konsolidiran s prometom podjetja Arques od 1. septembra 2004 do 20. julija 2007⁵⁴⁸, kar dokazuje, da je prihodek, ki ga je ustvarila odvisna družba, prispeval k podatkom o gospodarskih rezultatih matične družbe;
- podjetje Arques je pred uvrstitvijo posredniškega holdinškega podjetja na delniški trg okrepilo nadzor z imenovanjem številnih članov izvršilnega odbora podjetja Arques, skupaj s podpredsednikom, v upravni odbor posredniškega holdinškega podjetja⁵⁴⁹. Tako so lahko neposredno

---

⁵⁴¹ SKW, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]; Arques, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

⁵⁴² Arques, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

⁵⁴³ Arques, prav tam [*].

⁵⁴⁴ Arques, prav tam [*].

⁵⁴⁵ SKW, dokumenti, pridobljeni med pregledom [*].

⁵⁴⁶ SKW, prav tam [*].

⁵⁴⁷ SKW, prav tam [*].

⁵⁴⁸ SKW, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]. Arques, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

⁵⁴⁹ SKW, prav tam [*].

nadzorovali odvisno družbo. Tudi poslovodna struktura iz preteklosti se je nadaljevala brez prekinitve⁵⁵⁰.

- (253) Podjetje Arques v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju izpodbija vsak primer odločilnega vpliva matične družbe na njeno odvisno družbo, ki ga je navedla Komisija.. Prvič, vztraja, da nikoli ni vedelo za dejavnosti kartela ali vplivalo nanje⁵⁵¹, kar je trditev, ki jo je Komisija obravnavala v uvodni izjavi (223) .
- (254) Glede vpliva matične družbe na odvisno družbo podjetje Arques uvaja razlikovanje med operativnimi odločitvami na eni strani in strateškimi odločitvami na drugi⁵⁵². Vztraja, da kot finančni vlagatelj nikoli ni sprejemalo poslovnih odločitev na področju kalcijevega karbida ali magnezija, ker nima strokovnega znanja in izkušenj za operativno poslovanje⁵⁵³.
- (255) Pri danem podjetju je nenaravno razlikovati med operativnimi in strateškimi odločitvami. To velja še toliko bolj, če bi bila pravna posledica, da matična družba odgovarja za nezakonito ravnanje svoje odvisne družbe samo takrat, kadar matična družba vpliva na operativne odločitve, ne pa tudi, kadar določa strateške odločitve družbe na trgu. Pojma enotna gospodarska enota ni mogoče uskladiti s tako akademsko razvrstitvijo poslovnih dejavnosti na trgu. Tak pristop je prav tako v nasprotju z realnostjo, saj strateške odločitve določajo samo bistvo ravnanja družbe na trgu. Strateške odločitve so povezane s splošnim razvojem odvisne družbe, s tem, ali bo preživela na trgu ali ne, ali se bodo njene poslovne dejavnosti razširile ali zmanjšale, ali bo prišlo do vlaganj ali prevzemov⁵⁵⁴ ter ali bo prodana⁵⁵⁵ in za kakšno ceno⁵⁵⁶.
- (256) Podjetje Arques verjame tudi, da podatki, ki jih je prejelo o prometu, rezultatu, denarnem toku in načrtovanju likvidnosti odvisne družbe⁵⁵⁷ ali o napredku postopka njenega prestrukturiranja⁵⁵⁸, ne bi smeli biti pokazatelj vpliva na poslovno ravnanje. Vendar pa Komisija meni, da je podjetje Arques kot finančni vlagatelj moralo vedeti za te podatke, saj so bili bistvenega pomena za njegovo odločitev v zvezi z dejavnostjo znotraj njegove skupine na trgu v prihodnosti. Bistven pomen teh podatkov za strateške odločitve podjetja Arques je tudi razlog, zakaj Komisija ni prepričana, da so bili finančni podatki posredovani matični družbi zgolj zaradi pravne obveznosti⁵⁵⁹, ne da bi od njih imela kakšno gospodarsko korist.
- (257) Podjetje Arques priznava, da bi poznavanje finančnih podatkov lahko pomenilo, da podjetje Arques pozna glavne vidike poslovne politike odvisne

---

⁵⁵⁰ SKW, prav tam [*].

⁵⁵¹ Arques, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁵⁵² Arques, prav tam [*].

⁵⁵³ Arques, prav tam [*].

⁵⁵⁴ Glej na primer Arques, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁵⁵⁵ Glej na primer Arques, prav tam [*].

⁵⁵⁶ Glej na primer Arques, prav tam [*].

⁵⁵⁷ Arques, prav tam [*].

⁵⁵⁸ Arques, prav tam [*].

⁵⁵⁹ Arques, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

družbe⁵⁶⁰. Podjetje Arques priznava tudi, da je bilo njegovo soglasje potrebno za prodajo odvisne družbe, vendar vztraja, da to nikakor ni povezano z donosnostjo in rastjo odvisne družbe⁵⁶¹. Komisija v zvezi s tem opozarja, da odločitev, ali se bo odvisna družba prodala in za kakšno ceno, sprejme matična družba na podlagi trenutne in prihodnje donosnosti odvisne družbe ter njenih možnosti za rast. Besedi donosnost in rast sta bili uporabljeni v tem smislu.

- (258) Elektronsko sporočilo v zvezi s prodajo odvisne družbe jasno kaže, da je bila odvisna družba pri sprejemanju svojih odločitev dejansko omejena⁵⁶².
- (259) Drugo elektronsko sporočilo kaže, da je bila matična družba vključena pri vprašanju oziroma odločanju, ali naj odvisna družba prevzame dobavitelja. Podjetje Arques je z izpodbijanjem tega elektronskega sporočila razkrilo del gospodarskega vpogleda, ki ga je imelo v operativno poslovanje podjetja, ki ga je kupilo, da bi ga prestrukturiralo: [...]. Podjetje Arques kljub temu strokovnemu znanju in izkušnjam z operativnim delom trdi, da navzočnost matične družbe med razpravami z morebitnim prihodnjim dobaviteljem ne kaže vpliva na dnevno poslovanje odvisne družbe⁵⁶³. Kljub temu je neizpodbitno dejstvo, da je matična družbe sodelovala z odvisno družbo pri prevzemu. To je dodaten dokaz, da je matična družba ni le vplivala na poslovno ravnanje hčerinske družbe, ampak ga je celo dejansko določala.
- (260) Podjetje Arques meni, da konsolidacija prometa ni zadosten dokaz vplivanja⁵⁶⁴. Tega stališča pa Komisija ni nikoli zastopala, saj je to samo eden od več elementov, ki jih je upoštevala, da bi dokazala, da je matična družba odločilno vplivala na poslovno ravnanje odvisne družbe na trgu.
- (261) Podjetje Arques meni, da sprememba pravnega statusa podjetja (iz GmbH (d. o. o.) v AG (d. d.)) avtomatično pomeni, da ni moglo več vplivati na poslovno ravnanje odvisne družbe⁵⁶⁵. Ta utemeljitev je neprepičljiva, glede na to, da je poslovni model podjetja Arques kot finančnega vlagatelja ostal nespremenjen.
- (262) Na podlagi situacije, opisane v odstavku (252), Komisija meni, da je podjetje Arques pri sprejemanju odločitev v zvezi s svojo hčerinsko družbo upoštevalo interese skupine, kar je v nasprotju s trditvijo, da je bila hčerinska družba povsem neodvisna⁵⁶⁶. Zato Komisija v skladu s sodno prakso meni⁵⁶⁷, da podjetje Arques ni navedlo dokazov, ki bi izpodbijali domnevo, da je dejansko odločilno vplivalo na podjetje SKW Stahl-Metallurgie GmbH. Zato se lahko šteje, da je podjetje Arques odgovorno za nezakonito ravnanje

---

⁵⁶⁰ Arques, prav tam [*].

⁵⁶¹ Arques, prav tam [*].

⁵⁶² Arques, prav tam [*].

⁵⁶³ Arques, prav tam [*].

⁵⁶⁴ Arques, prav tam [*].

⁵⁶⁵ Arques, prav tam [*].

⁵⁶⁶ Zadeva T-69/04 *Schunk in drugi proti Komisiji*, sodba z dne 8.10.2008, še ni objavljena, točka 66.

⁵⁶⁷ Glej oddelek VI.1.1.

podjetja SKW Stahl-Metallurgie GmbH, in je ta odločba naslovljena tudi na podjetje Arques.

VI.1.8. Podjetje TDR (TDR Metalurgija, d. d., in Holding Slovenske elektrarne, d. o. o.)

- (263) Podjetje TDR Metalurgija, d. d. (TDR) je bilo v obdobju od 7. aprila 2004 do 16. januarja 2007 neposredno vključeno v sporazume in/ali usklajeno ravnanje, kakor je opisano v poglavju IV te odločbe⁵⁶⁸, in je zato odgovorno za kršitev člena 81 Pogodbe in člena 53 Sporazuma EGP.
- (264) Podjetje Holding Slovenske elektrarne, d. o. o., (HSE) je odločilno vplivalo na ravnanje po podjetja TDR vsaj v obdobju od 7. aprila 2004 do 20. decembra 2006⁵⁶⁹, zato sta ti podjetji tvorili eno podjetje, kot dokazujejo naslednje strukturne in organizacijske povezave:
- v letnih poročilih podjetja HSE je podjetje TDR navedeno kot eno od podjetij, ki sestavljajo skupino HSE⁵⁷⁰;
  - podjetje HSE se opisuje kot ena skupina: „V strukturi prihodkov od prodaje je bila s 93 % daleč najpomembnejša električna energija, prihodki od prodaje preostalih izdelkov in storitev pa so znašali 7 % čistih prihodkov od prodaje skupine HSE. Med preostalimi dejavnostmi ima največji delež proizvodnja kalcijevega karbida, ferosilicija in kompleksnih zlitin“⁵⁷¹;
  - poleg tega je bil promet podjetja TDR vključen v konsolidirane računovodske izkaze podjetja HSE⁵⁷², kar dokazuje, da je prihodek, ki ga je ustvarila odvisna družba, prispeval k podatkom o gospodarski uspešnosti matične družbe;
  - podjetje TDR je bilo del oddelka za storitve splošnega gospodarskega interesa (multi-utility division) HSE⁵⁷³;
  - pred prodajo podjetja TDR je nadzorni svet podjetja HSE odobril to prodajo⁵⁷⁴;
  - v nadzornem svetu podjetja TDR so bili pretežno predstavniki podjetja HSE. Dva od treh članov nadzornega sveta podjetja TDR – vključno z njegovim predsednikom – sta bila predstavnika podjetja HSE⁵⁷⁵. Tretjega

⁵⁶⁸ Glej zlasti uvodne izjave (57), (92) in (98).

⁵⁶⁹ Glej uvodno izjavo (35).

⁵⁷⁰ HSE, letno poročilo 2006, str. 30.

⁵⁷¹ HSE, prav tam, str. 56.

⁵⁷² HSE, prav tam, str. 140.

⁵⁷³ HSE, prav tam, str. 31.

⁵⁷⁴ HSE, prav tam, str. 23.

⁵⁷⁵ Predstavniki podjetja HSE v nadzornem svetu TDR so bili [*]. Glej HSE, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]; HSE, letno poročilo 2002, str. 96; HSE, letno poročilo 2006, str. 16 in 40; TDR, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*] in vire informacij javnega značaja.

člana je imenoval delavski svet podjetja TDR. Predstavniki podjetja HSE, ki je bil predsednik nadzornega odbora podjetja TDR, je leta 2004 v članku, ki je bil objavljen na spletni strani podjetja HSE, napisal: „Kot predsednik nadzornega sveta podjetja TDR-Metalurgija, ki je eno od podjetij v skupini HSE, sem s sodelovanjem z njegovo upravo zadovoljen, menim, da je vzpostavljena komunikacija dobra in da ima nadzorni svet podjetja na voljo vse potrebne informacije za kakovostno opravljanje svojega dela“⁵⁷⁶.

- podjetje HSE je od podjetja TDR prejelo tudi redna poročila. V teh poročilih je bil določen položaj podjetja TDR na trgu, opisane so bile spremembe cen surovin v preteklosti in prihodnosti, pojasnjen pa je bil tudi vpliv teh dejavnikov na proizvodnjo, prodajo in splošno poslovanje podjetja TDR. Poleg tega je podjetje TDR podjetju HSE zagotavljalo poročila o svoji prodaji (opravljeni in načrtovani) po izdelkih. Podjetje TDR je za kalcijev karbid pojasnilo tudi količine, dobavljene drugim dobaviteljem, glavne kupce in učinek (pričakovanih) sprememb cen na trgu⁵⁷⁷;
  - poleg tega dokumenti, pridobljeni med pregledom v podjetju TDR, dokazujejo, da je med podjetjem TDR in njegovo matično družbo HSE obstajalo še podrobnejše poročanje. Najdena so bila različna poročila, ki so bila pripravljena za upravo in nadzorni odbor podjetja HSE, v katerih so bile razčlenjene razmere na trgu kalcijevega karbida in težave, s katerimi se je soočalo podjetje TDR⁵⁷⁸. V teh poročilih so opisani tudi konkurenti podjetja TDR na trgu;
  - podjetje TDR je tudi potrdilo, da je podjetje HSE vplivalo na imenovanje njegovega upravnega osebja in da je v času, ko je bilo pod nadzorom podjetja HSE, imelo koristi od cenejše električne energije⁵⁷⁹.
- (265) Te strukturne in osebne povezave dokazujejo, da je obstajala enotna organizacija in da je podjetje HSE, ki je do 20. decembra 2006 imelo v lasti 74,44 % kapitala podjetja TDR, dejansko odločilno vplivalo na poslovanje podjetja TDR. Elementi, navedeni v odstavku (264), spadajo v običajno poslovno ravnanje tako velikega vlagatelja. Skladno s tem se ocenjuje, da sta podjetji TDR in HSE v obdobju od 7. aprila 2004 do 20. decembra 2006 tvorili eno podjetje. Zato se je Komisija odločila, da to odločbo naslovi na podjetje TDR Metalurgija, d. d., in na podjetje Holding Slovenske elektrarne, d. o. o.
- (266) Podjetje HSE v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju⁵⁸⁰ trdi, da ni vedelo za nezakonito ravnanje kartela ali da zanj ni moglo vedeti. Odgovor Komisije na to trditev je v uvodni izjavi (223).

⁵⁷⁶ Glej http://www.hse.si/filelib/knjiznica/energija/2004/energija_marec_2004.pdf.

⁵⁷⁷ HSE, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

⁵⁷⁸ Glej TDR, dokumenti, pridobljeni med pregledom [*].

⁵⁷⁹ TDR, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

⁵⁸⁰ HSE, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

- (267) Poleg tega podjetje HSE trdi, da s podjetjem TDR ni tvorilo enotne gospodarske enote, in sicer iz več razlogov: podjetje TDR je bilo vključeno v letno poročilo zaradi pravnih obveznosti, prodaja podjetja TDR je za promet skupine imela samo manjšo gospodarsko vlogo, matična družba ni nikoli imela gospodarske koristi od odvisne družbe, predhodno soglasje matične družbe pri prodaji odvisne družbe je za podjetje, ki ima v lasti 74,44 % kapitala odvisne družbe, običajno poslovno ravnanje, glede na delež kapitala, ki ga ima matična družba, je običajna praksa, da ima matična družba v nadzornem odboru odvisne družbe dva od treh nadzornih članov, prejemanje rednih poročil o tržnem položaju odvisne družbe je običajna praksa, matična družba je odvisno družbo spremljala samo zato, da ne bi dvomila o korektnosti in uspešnosti uprave odvisne družbe, za tako velikega vlagatelja, kot je HSE, pa je običajno, da zahteva pozitivne rezultate ter da spremlja uspešnost in marljivost, da ohranja izgube na čim nižji ravni.
- (268) Skoraj vsi ti elementi dokazujejo stališče Komisije in nobeden od njih ne kaže, da podjetje HSE ni imelo odločilnega vpliva. Tudi če bi bilo res, da je prodaja podjetja TDR imela manjšo vlogo za promet, to samo po sebi nikakor ne dokazuje, da je podjetje HSE puščalo podjetju TDR popolno svobodo pri določanju njegovega ravnanja.⁵⁸¹ Kazalniki gledani skupaj, razkrivajo, da je podjetje HSE trajno in intenzivno spremljalo gospodarski položaj podjetja TDR na trgu, kar podjetje HSE tudi priznava v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju. Zato se v skladu s sodno prakso⁵⁸² ocenjuje, da podjetje HSE ni navedlo dokazov, ki bi izpodbijali domnevo, da je dejansko odločilno vplivalo na podjetje TDR. Zato se podjetje HSE lahko šteje za odgovorno za nezakonito ravnanje podjetja TDR in je ta odločba naslovljena tudi na podjetje HSE.

VII. TRAJANJE KRŠITVE

VII.1 Začetek kršitve

- (269) Kot je opisano v poglavju IV, so prva večstranska srečanja, ki jih vsebuje ta odločba, potekala 7. aprila 2004 za granulate kalcijevega karbida, 22. aprila 2004 za kalcijev karbid v prahu in 14. julija 2005 za magnezijeve granulate⁵⁸³. Čeprav so dvostranski stiki obstajali že prej⁵⁸⁴, se za te datume za namene te odločbe šteje, da označujejo začetni datum delovanja kartela:
- srečanje 7. aprila 2004, na katerem so sodelovali predstavniki podjetij Donau Chemie, NCHZ in TDR, se za ta podjetja šteje za prvi ustrezeni datum za granulate kalcijevega karbida;

---

⁵⁸¹ Združene zadeve T-109/02 in druge, *Bolloré in drugi proti Komisiji*, Zodl. 2007, str. II-947, točka 144.

⁵⁸² Glej oddelek VI.1.1.

⁵⁸³ Glej uvodne izjave (64), (98) in (125).

⁵⁸⁴ Glej uvodni izjavi (58) in (125). [*] je sredina leta 2003 navedena kot začetek kartela.

- srečanje 22. aprila 2004, na katerem so sodelovali predstavniki podjetij Almamet, Donau Chemie, NCHZ, SKW in TDR, se za ta podjetja šteje za prvi ustrezeni datum v zvezi s kalcijevim karbidom v prahu;
  - srečanje 14. julija 2005, na katerem so sodelovali predstavniki podjetij Almamet, Ecka in SKW, se za ta podjetja šteje za prvi ustrezeni datum v zvezi z magnezijevimi granulati.
- (270) Podjetje Akzo Nobel je prvič dokazano sodelovalo na srečanju kartela 3. novembra 2004. Ta datum se šteje za prvi ustrezeni datum za podjetje Akzo Nobel v zvezi s kalcijevim karbidom v prahu in granulati kalcijevega karbida.
- (271) Za podjetje SKW se ustrezen začetni datum razlikuje glede na različne pravne subjekte znotraj podjetja, odvisno od odgovornosti za vsakega od teh subjektov (glej poglavje VI.1.7.):
- za podjetje SKW Stahl-Technik GmbH & Co KG (zdaj SKW Stahl-Metallurgie GmbH) in njeni takratni matični podjetji SKW Metallurgie AG (zdaj AlzChem Hart GmbH) in Degussa AG (zdaj Evonik Degussa GmbH) se šteje, da je začetni datum v zvezi s kalcijevim karbidom v prahu 22. april 2004⁵⁸⁵;
  - za podjetji Arques Beteiligungs GmbH (zdaj SKW Stahl-Metallurgie Holding AG) in ARQUES AG (zdaj ARQUES Industries AG) se šteje, da je začetni datum v zvezi s kalcijevim karbidom v prahu 30. avgust 2004, datum prevzema podjetja SKW Stahl-Technik GmbH & Co KG (zdaj SKW Stahl-Metallurgie GmbH).
  - Kot je navedeno v odstavku (269), je ustrezeni datum za podjetja SKW Stahl-Metallurgie GmbH, SKW Stahl-Metallurgie Holding AG in ARQUES Industries AG v zvezi z magnezijevimi granulati 14. julij 2005⁵⁸⁶.

VII.2 Konec kršitve

- (272) Zadnji srečanja kartela v zvezi s kalcijevim karbidom (v prahu in granulati) sta potekali 10. oktobra 2006 in 13. oktobra 2006 v zvezi z magnezijevimi granulati⁵⁸⁷. Novi srečanja sta bili načrtovani za 9. in 15. januar 2007, vendar sta bili decembra 2006 odpovedani⁵⁸⁸.
- (273) Nekatero stranke (Almamet, Donau Chemie, SKW) so trdile, da datumi zadnjih srečanj kartela ali, povedano drugače, datum, ko je bilo odločeno, da se naslednje srečanje kartela odpove, določa konec kartela.
- (274) Te trditve so zavrnjene. Na ustreznem zadnjem srečanju kartela, so se udeleženci srečanja dogovorili za nov datum naslednjega srečanja, in zato

⁵⁸⁵ Glej uvodno izjavo (269).

⁵⁸⁶ Glej uvodno izjavo (269).

⁵⁸⁷ Glej uvodno izjavo (88) za kalcijev karbid za jeklarsko industrijo, uvodno izjavo (111) za kalcijev karbid za plinsko industrijo in uvodno izjavo (133) za magnezij za jeklarsko industrijo.

⁵⁸⁸ Glej uvodni izjavi (90) in (134).

kartel ni bil ukinjen. Na splošno so dogovorjene povišane cene veljale daljše obdobje⁵⁸⁹. Zato je treba domnevati, da je kartel je še naprej učinkoval, razen če bi bilo mogoče dokazati, da so se stranke jasno distancirale od kartela⁵⁹⁰.

- (275) Več strank trdi, da so decembra 2006 jasno povedale – ko so odpovedale srečanje januarja 2007 –, da s tem na splošno končujejo svoje sodelovanje v kartelu in/ali da se je s to odpovedjo kartel dejansko ukinil⁵⁹¹. Vendar pa v podporo navedeni trditvi niso bili predloženi nobeni dokumenti, ki bi dokazovali, da je navedena odpoved pomenila jasno in dokončno distanciranje od kartela. Pogodbe, ki so bile sklenjene na podlagi dogovorov s prejšnjega srečanja, so načeloma še naprej imele učinek⁵⁹².
- (276) Poleg tega niso bili navedeni nikakršni dokazi, da je bil kartel ukinjen, in tako se šteje, da je datum ukinitve kartela 16. januar 2007, datum, na katerega je Komisija ukrepala z nenapovedanimi pregledi⁵⁹³.
- (277) Za podjetje Akzo Nobel se domneva, da se je njegovo sodelovanje v kartelu končalo [*].
- (278) Za podjetje HSE se domneva, da je njegova odgovornost za ravnanje podjetja TDR prenehala 20. decembra 2006, ko je bilo podjetje TDR Metalurgija, d. d., odsvojeno.
- (279) Za podjetji SKW Metallurgie AG (zdaj AlzChem Hart GmbH) in Degussa AG (zdaj Evonik Degussa GmbH) se domneva, da je njuna odgovornost prenehala 30. avgusta 2004, ko je bilo podjetje SKW Stahl-Technik GmbH & Co KG odsvojeno v last podjetja Arques Beteiligungs GmbH.

VII.3 Sklep o trajanju kršitve

- (280) Komisija na podlagi zgornjih navedb v zvezi z ustreznimi obdobji sodelovanja v kartelu in strukturami podjetij v tem obdobju meni, da so naslovniki te odločbe odgovorni za kršitve v naslednjih obdobjih:

---

⁵⁸⁹ Glej uvodno izjavo (62).

⁵⁹⁰ Samo dejstvo, da je stranka zapustila srečanje, se samo po sebi ne more šteti za javno distanciranje od kartela. Stranka mora zagotoviti dokaze, da so člani kartela menili, da je končala sodelovanje v kartelu. Glej še ne objavljeno sodbo z dne 19.3.2009 v zadevi C-510/06, *Archer Daniels Midland proti Komisiji*, točka 120.

⁵⁹¹ Donau Chemie, [*]; SKW, [*].

⁵⁹² Veliko pogodb je četrletnih ali letnih. Glej na primer [*].

⁵⁹³ Glej uvodno izjavo (48); glede posamične odgovornosti vsake vpletene pravne osebe glej uvodno izjavo (280).

Preglednica 2: Trajanje

Naslovniki	Izdelek	Začetek	Konec	Trajanje
Akzo Nobel NV in Carbide Sweden AB	kalcijev karbid v prahu granulati kalcijevega karbida	3.11.2004	[*]	21
Almamet GmbH	kalcijev karbid v prahu magnezijevi granulati	22.4.2004 14.7.2005	16.1.2007	21,8 m 11,6 m
Donau Chemie AG	kalcijev karbid v prahu granulati kalcijevega karbida	22.4.2004 7.4.2004	16.1.2007	21,8 m 21,9 m
ECKA Granulate GmbH & Co KG in non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG	kalcijev karbid v prahu magnezijevi granulati	11.7.2006 14.7.2005	16.1.2007	6m 11,6 m
Novácké chemické závody a.s. in l.garantovaná a.s.	kalcijev karbid v prahu granulati kalcijevega karbida	22.4.2004 7.4.2004	16.1.2007	21,8 m 21,9 m
SKW Stahl-Metallurgie GmbH	kalcijev karbid v prahu magnezijevi granulati	22.4.2004 14.7.2005	16.1.2007	21,8 m 11,6 m
v okviru katerega: Evonik Degussa GmbH in AlzChem Hart GmbH	kalcijev karbid v prahu	22.4.2004	30.8.2004	4 m
v okviru katerega: SKW Stahl-Metallurgie Holding AG in ARQUES Industries AG	kalcijev karbid v prahu magnezijevi granulati	30.8.2004 14.7.2005	16.1.2007	21,4 m 11,6 m
TDR Metalurgija, d. d.	kalcijev karbid v prahu granulati kalcijevega karbida	22.4.2004 7.4.2004	16.1.2007	21,8 m 21,9 m
v okviru katerega: Holding Slovenske elektrarne, d. o. o.	kalcijev karbid v prahu granulati kalcijevega karbida	22.4.2004 7.4.2004	20.12.2006	21,7m 21,8 m

VIII. PRAVNA SREDSTVA

VIII.1 Člen 7 Uredbe št. 1/2003

- (281) Kadar Komisija ugotovi kršitev člena 81 Pogodbe in člena 53 Sporazuma EGP, lahko z odločbo od zadevnih podjetij zahteva, naj tako kršitev odpravijo v skladu s členom 7 Uredbe št. 1/2003.
- (282) Čeprav se zdi, da je mogoče šteti, da se je kršitev končala, ko je Komisija 16. januarja 2007 pregledala vključena podjetja, je treba zagotoviti, da je kršitev dejansko prenehala in da se ne bo znova začela v prihodnosti. Zato mora Komisija od podjetij, na katera je ta odločba naslovljena, nujno zahtevati, naj odpravijo kršitev (če tega še niso naredila) in se v prihodnje vzdržijo vseh sporazumov, usklajenih ravnanj ali sklepov združenj, ki bi lahko imeli isti ali podoben cilj ali učinek.

VIII.2 Člen 23(2) Uredbe št. 1/2003

- (283) Komisija lahko na podlagi člena 23(2) Uredbe št. 1/2003⁵⁹⁴ podjetjem z odločbo naloži globe, kadar naklepno ali iz malomarnosti kršijo člen 81 Pogodbe in/ali člen 53 Sporazuma EGP. Za vsako podjetje, udeleženo pri kršitvi, globa ne presega 10 % njegovega celotnega prometa v predhodnem poslovnem letu.
- (284) Komisija mora pri določanju višine globe v skladu s členom 23(3) Uredbe št. 1/2003 upoštevati vse ustrezne okoliščine ter zlasti težo in trajanje kršitve, kar sta merili, izrecno navedeni v tej uredbi. Komisija bo pri tem določila dovolj visoko globo, da zadostuje za odvracanje kršiteljev. Poleg tega se vloga, ki jo je vsako podjetje odigralo pri kršitvi, oceni posebej. V višini glob, ki jih določi Komisija, se bodo odražale morebitne oteževalne ali olajševalne okoliščine v zvezi z vsakim podjetjem.
- (285) Komisija se bo pri določanju glob, ki se naložijo, sklicevala na načela, določena v njenih smernicah o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003⁵⁹⁵ (v nadaljnjem besedilu: smernice o globah). Nazadnje, Komisija bo, če je to primerno, uporabila določbe obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002.
- (286) V zvezi s podjetjem TDR, čeprav je bilo direktno udeleženo v kartelnih aktivnostih⁵⁹⁶, Komisija opušča izrek globe, saj je že več kot eno leto v postopku likvidacije⁵⁹⁷. Komisija se je odločila izreči globo za nezakonito ravnanje njegovi bivši matični družbi HSE, ker je bilo ugotovljeno, da je zadnji v času trajanja kršitve oblikoval samostojno podjetje s hčerinskim podjetjem⁵⁹⁸.

VIII.3 Osnovni znesek glob

VIII.3.1. Izračun vrednosti prodaje

- (287) Osnovni znesek globe, ki se naloži zadevnemu podjetju, se določi glede na vrednost prodaje⁵⁹⁹, in sicer vrednost prodanega blaga ali storitev, na katere se je kršitev posredno ali neposredno nanašala, na zadevnem geografskem območju. Komisija uporabi prodajo, ki jo je podjetje ustvarilo v zadnjem celotnem poslovnem letu sodelovanja podjetja pri kršitvi (v nadaljnjem besedilu: vrednost prodaje)⁶⁰⁰.

---

⁵⁹⁴ V skladu s členom 5 Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94 z dne 28. novembra 1994 o pravilih za izvajanje Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru „se predpisi Skupnosti, s katerimi se uveljavljajo načela, določena v členih 85 in 86 [zdaj člena 81 in 82] Pogodbe ES, [...] smiselno uporabljajo“ (UL L 305/6, 30.11.1994).

⁵⁹⁵ UL C 210, 1.9.2006, str. 2.

⁵⁹⁶ Glej poglavje Iv, zlasti uvodne izjave (57), (92) in (98).

⁵⁹⁷ Glej uvodno izjavo (35). Izplačilo globe se šteje za neizvedljivo na podlagi izjave stečajnega upravitelja podjetja TDR, da se je rok za prijavo terjatev zoper stečajno maso podjetja TDR iztekel dne 9.7.2008 [*].

⁵⁹⁸ Glej uvodni izjavi (264)-(286).

⁵⁹⁹ Točka 12 smernic o globah.

⁶⁰⁰ Glej točke od 13 do 17 smernic o globah. Uporabljeni so bili najboljši razpoložljivi podatki, ki so jih predložile stranke.

(288) Pregled ustrezne prodaje na zadevnem geografskem območju EGP⁶⁰¹, ki je bila upoštevana za podjetja, vključena v postopek, je naslednji:

- za podjetje Akzo Nobel vrednost prodaje vključuje prodajo kalcijevega karbida v prahu in granulatov kalcijevega karbida v letu 2005;
- za podjetje Almamet vrednost prodaje vključuje prodajo magnezijevih granulatov in kalcijevega karbida v prahu v letu 2006, ki ne izvira od podjetja NCHZ;
- za podjetje Donau Chemie vrednost prodaje vključuje prodajo kalcijevega karbida v prahu in granulatov kalcijevega karbida v letu 2006;
- za podjetje Ecka vrednost prodaje vključuje prodajo magnezijevih granulatov v letu 2006;
- pri podjetju Degussa se, glede na to, da obdobje odgovornosti ne vključuje celotnega poslovnega leta, celotno poslovno leto izračuna z ekstrapolacijo vrednosti prodaje kalcijevega karbida v prahu njegove takratne odvisne družbe SKW Stahl-Technik GmbH & Co KG za obdobje sodelovanja (od 22. aprila 2004 do 30. avgusta 2004)⁶⁰².
- za podjetje NCHZ vrednost prodaje vključuje prodajo kalcijevega karbida v prahu in granulatov kalcijevega karbida v letu 2006;
- za podjetje SKW vrednost prodaje vključuje prodajo kalcijevega karbida v prahu in magnezijevih granulatov v letu 2006⁶⁰³;
- za podjetje HSE vrednost prodaje vključuje prodajo kalcijevega karbida v prahu in granulatov kalcijevega karbida podjetja TDR v letu 2005.

Preglednica 3: Vrednost prodaje (milijoni EUR)⁶⁰⁴

Podjetje	Kalcijev karbid v prahu	Granulati kalcijevega karbida	Magnezijevi granulati
Akzo Nobel	[od 10 do 20]	[od 1 do 10]	
Almamet	[od 0 do 1]		[od 1 do 10]
Donau Chemie	[od 1 do 10]	[od 1 do 10]	
Ecka			[od 10 do 20]
Degussa	[od 1 do 10]		
NCHZ	[od 1 do 10]	[od 20 do 30]	
SKW	[od 10 do 20]		[od 1 do 10]
HSE	[od 1 do 10]	[od 1 do 10]	

⁶⁰¹ Glej uvodne izjave (54), (104) in (114).

⁶⁰² Vrednost prodaje za 131 dni se deli s 131 in množi s 365.

⁶⁰³ Prodaja granulatov kalcijevega karbida ni upoštevana, ker ima podjetje SKW [*], da je bilo podjetje SKW udeleženo v tajnem dogovarjanju v plinski industriji.

⁶⁰⁴ Viri: vrednost prodaje v EGS brez prodaje v Španiji, na Portugalskem, Irskem in v Združenem kraljestvu.

[*]

- (289) Podjetje Almamet v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju trdi, da je treba kalcijev karbid v prahu za dezoksidacijo izključiti, saj je del drugega trga proizvodov, ki ni predmet tega postopka⁶⁰⁵. Vendar pa se večina dokazov, ki jih ima Komisija, nanaša na kalcijev karbid za jeklarsko industrijo, ne da bi ti dokazi dodatno razlikovali med razžveplanjem ali dezoksidacijo. Kalcijev karbid se za dezoksidacijo uporablja relativno malo⁶⁰⁶, njegova cena pa se ne razlikuje bistveno od cene kalcijevega karbida v prahu za razžveplanje. Pri več proizvajalcih je prodaja kalcijevega karbida za dezoksidacijo zanemarljiva ali pa je sploh ni⁶⁰⁷, nekateri drugi (vključno s podjetjem Almamet) pa v svojih bilancah stanja ne morejo razlikovati med kalcijevim karbidom za razžveplanje in dezoksidacijo⁶⁰⁸. Dejstvo, da se kalcijev karbid za razžveplanje ne uporablja za dezoksidacijo in obratno, ne zadošča za trditve, da ga sporazumi in/ali usklajeno delovanje ne zajemajo⁶⁰⁹. Opaženo je, da je podjetje Almamet Komisijo najprej obvestilo, da je dejavno samo pri distribuciji kalcijevega karbida za razžveplanje v jeklarski industriji, ni pa omenilo, da je dobavljalo tudi kalcijev karbid za dezoksidacijo⁶¹⁰. Pozneje je v odgovoru na zahtevo Komisije za informacije dodatno razložilo, da je količina snovi za dezoksidacijo nepomembna in da je trg isti za obe uporabi⁶¹¹.
- (290) Podjetje Degussa trdi, da v zadevnem obdobju ni ustvarilo pomembne prodaje kalcijevega karbida, ker je bila dejavnost prodana z retroaktivnim gospodarskim učinkom z dnem pred začetkom sodelovanja v kartelu⁶¹². Vendar Komisija meni, da je bila prodaja kalcijevega karbida za obdobje od aprila 2004 do septembra 2004 obračunana podjetju Degussa prek cene, ki je bila izpogajana za prodajo dejavnosti⁶¹³.

VIII.3.2. Določitev osnovnega zneska globe

- (291) Osnovni znesek je sestavljen iz zneska, ki se giblje od 0 % do 30 % ustrezne prodaje podjetja, odvisno od stopnje teže kršitve, in je pomnožen s številom let, v katerih je podjetje sodelovalo v kršitvi, ter dodatnega zneska v višini od 15 % do 25 % vrednosti prodaje podjetja ne glede na trajanje⁶¹⁴.

---

⁶⁰⁵ Almamet, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁶⁰⁶ Kalcijev karbid se za dezoksidacijo ne dobavlja v razsutem stanju, ampak v enotah. Glej [*], odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

⁶⁰⁷ [*]

⁶⁰⁸ [*]

⁶⁰⁹ Kalcijev karbid za razžveplanje se ne more uporabljati za dezoksidacijo in obratno, ker je kalcijevemu karbidu za razžveplanje dodana manjša količina aktivnih sestavin.

⁶¹⁰ [*]. Ko je bilo podjetje Almamet pozvano, naj predloži promet za kalcijev karbid za jeklarsko industrijo, je podjetje vključilo promet za kalcijev karbid za dezoksidacijo.

⁶¹¹ Almamet, odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*].

⁶¹² Glej AlzChem Hart GmbH, odgovor z dne [*] obvestilo o nasprotovanju [*], in Evonik Degussa GmbH, prav tam [*].

⁶¹³ Glej opombi 48 in 503. Tudi če sta se stranki dogovorili, da je bila dejavnost prodana z retroaktivnim učinkom pred začetkom sodelovanja v kartelu, pa je podjetje Degussa v vsakem primeru v obdobju od 22.4.2004 do 30.8.2004 odločilno vplivalo na podjetje SKW in ga je zato treba šteti za odgovornega za sodelovanje podjetja SKW v tem obdobju.

⁶¹⁴ Glej točke od 19 do 26 smernic o globah.

VIII.3.2.1. Teža

- (292) Da bi Komisija lahko določila določen odstotek osnovnega zneska globe, je presojala številne dejavnike, kot so narava kršitve, združen tržni delež vseh zadevnih podjetij, geografski obseg kršitve in dejstvo, ali je bila kršitev izvedena ali ne⁶¹⁵.

1. Narava

- (293) Naslovniki te odločbe so sodelovali v enotni, kompleksni in trajni kršitvi člena 81 Pogodbe in člena 53 Sporazuma EGP s skupnim ciljem izkrivljanja konkurence na področju prodaje kalcijevega karbida v prahu, granulatov kalcijevega karbida in magnezijevih granulatov⁶¹⁶.
- (294) Kršitev je bila večstranski kartel, ki je vključeval delitev trga in kupcev, horizontalno določanje cen in kvot ter izmenjavo občutljivih informacij o cenah, kupcih in količinah. Taka kršitev je že po naravi med najbolj škodljivimi omejitvami konkurence, saj konkurenco izkrivlja na njenih glavnih parametrih⁶¹⁷.
- (295) Komisija ugotavlja, da globe za take kršitve v skladu s točko 23 smernic o globah z vidika politike odražajo resnost kršitve.
- (296) Vse stranke poudarjajo, da niso sodelovale v vseh vidikih protikonkurenčnega načrta⁶¹⁸. Nekatere stranke opozarjajo tudi na majhen gospodarski pomen dejavnosti kalcijevega karbida in/ali magnezija na splošno in/ali glede na njihovo skupno gospodarsko dejavnost⁶¹⁹. Komisija ugotavlja, da se gospodarski pomen neke dejavnosti prenese v vrednost prodaje. Ker se ta vrednost uporablja za izračun osnovnega zneska globe, nadaljnje prilagoditve niso potrebne.

2. Združen tržni delež

- (297) Združen tržni delež podjetij, za katera je bila ugotovljena kršitev, na zadevnem geografskem območju v EGP po oceni znaša manj kot 80 %⁶²⁰.
- (298) Podjetje Donau Chemie v odgovoru na obvestilo o nasprotovanju trdi, da je apno dodatna možnost, ki jo je mogoče uporabiti namesto kalcijevega karbida in magnezija za razžveplanje v jeklarski industriji⁶²¹. Upoštevni trg bi bil torej širši, združen tržni delež sodelujočih v kartelu pa manjši. Drži, da je (živo) apno izdelek, ki se za razžveplanje tradicionalno dodaja reagentom na

⁶¹⁵ Točki 21 in 22 smernic o globah.

⁶¹⁶ Glej tudi poglavje V.2. „Narava kršitve“.

⁶¹⁷ [*] Glej NCHZ, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁶¹⁸ Vsa podjetja so sodelovala pri dogovorih o kalcijevem karbidu v prahu. Poleg tega so podjetja Akzo Nobel, Donau Chemie, NCHZ (+ 1.garantovaná) in TDR (+ HSE) sodelovala tudi v dogovorih o granulatih kalcijevega karbida; podjetja Almamet, Ecka in SKW (+ Arques) pa so sodelovala tudi v dogovorih o magnezijevih granulatih.

⁶¹⁹ Glej na primer Ecka, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁶²⁰ Ocena temelji na podatkih o vrednosti prodaje, ki so jih predložile stranke (glej zlasti uvodno izjavo (288) in opombo (604), in podatkih, ki so bili uporabljeni za preglednico v uvodni izjavi (46).

⁶²¹ Donau Chemie, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*].

osnovi magnezija in/ali kalcijevega karbida. Vendar se kot ločen proizvod v Evropi običajno ne uporablja kot alternativa za reagente na osnovi magnezijevega in/ali kalcijevega karbida, ker je pri njegovi uporabi proces razžveplanja zelo počasen⁶²². Ni znakov, da se je kartelno dogovarjanje nanašalo na trg apna. Tudi če bi bilo apno upoštevano v zvezi s proizvodnim trgov, pa spremenjeni tržni deleži, ki bi bili posledica tega, ne bi imeli nikakršnega vpliva na način, kako Komisija upošteva ta dejavnik pri oceni teže kršitve v tej odločbi.

3. Geografski obseg

- (299) Za namen te odločbe se šteje, da so se kartelni dogovori v zvezi s kalcijevim karbidom v prahu, granulati kalcijevega karbida in magnezijevimi granulati, nanašali na kupce v območju EGP, razen v Španiji, na Portugalskem, Irskem in v Združenem kraljestvu⁶²³.

4. Izvajanje

- (300) Kot je opisano v poglavju IV⁶²⁴, so se sporazumi na splošno izvajali in tudi spremljali.

5. Sklep v zvezi s težo kršitve

- (301) Glede na posebne okoliščine tega primera in ob upoštevanju obravnavnih meril v odstavkih (294) in (299), predvsem v zvezi z naravo kršitve⁶²⁵, ter geografskega obsega kršitve, bi moral biti delež vrednosti prodaje, ki ga je treba upoštevati, 17 %.

VIII.3.2.2. Trajanje

- (302) Znesek, opredeljen na podlagi prodaje, ki jo je podjetje ustvarilo v zadnjem celem poslovnem letu svojega sodelovanja pri kršitvi (vrednost prodaje), se pomnoži s številom let sodelovanja v kršitvi, da se v celoti upošteva trajanje sodelovanja pri kršitvi za vsako podjetje posebej⁶²⁶.
- (303) Uvodna izjava (280) je opisala zaključke Komisije o trajanju kršitve kot take ter trajanje sodelovanja posameznih podjetij in subjektov, ki so vpleteni v kršitev. Kadar podjetje ni sodelovalo v vseh vidikih protikonkurenčnega

---

⁶²² [*]

⁶²³ Glej uvodne izjave (54), (104) in (114).

⁶²⁴ Glej npr. uvodne izjave (58), (62), (64), (101), (108), (108), (119) in (122). Glej tudi uvodne izjave (196), (197) in (317).

⁶²⁵ V skladu z uveljavljeno sodno prakso Sodišča prve stopnje je prakse določanja cen in razdelitve trga mogoče opredeliti kot zelo hudo kršitev samo na podlagi njihove narave, pri čemer tako ravnanje ne obsega nujno določenega geografskega območja oziroma nima nujno določenega učinka. Glej združene zadeve T-49/02 do T-51/02, *Brasserie nationale in drugi proti Komisiji*, Zodl. 2005, str. II-3033, točki 178 in 179; T-38/02, *Groupe Danone proti Komisiji*, Zodl. 2005, str. II-4407, točke 147, 148 in 152 ter zadevo T-241/01 *Scandinavian Airlines System proti Komisiji*, Zodl. 2005, str. II-2917, točke 84, 85, 122, 130 in 131.

⁶²⁶ Točka 24 smernic o globah.

načrta, Komisija meni, da to ni bistveno za ugotavljanje obstoja kršitve za zadevno podjetje, vendar to dejstvo upošteva pri določitvi globe⁶²⁷. Zato Komisija meni, da je v posebnih okoliščinah tega primera in ob upoštevanju, da je kršitev obsegala različne proizvode, za katere je lahko trajanje dokazanega individualnega sodelovanja različno, treba trajanje razlikovati glede na zadevni proizvod. Prodaja, ki jo je podjetje ustvarilo v zadnjem celem poslovnem letu svojega sodelovanja pri kršitvi glede na vsak izdelek, se zato pomnoži v zvezi s posameznim trajanjem sodelovanja za zadevni izdelek in subjekt.

(304) Množitelji za vsak subjekt:

Preglednica 4: Množitelji

Pravna oseba	Izdelek	Množitelj
Akzo Nobel NV	kalcijev karbid v prahu granulati kalcijevega karbida	2
Almamet GmbH	kalcijev karbid v prahu	2,5
	magnezijevi granulati	1,5
AlzChem Hart GmbH	kalcijev karbid v prahu	0,5
ARQUES Industries AG	kalcijev karbid v prahu	2,5
	magnezijevi granulati	1,5
Carbide Sweden AB	kalcijev karbid v prahu granulati kalcijevega karbida	2
Donau Chemie AG	kalcijev karbid v prahu	2,5
	granulati kalcijevega karbida	3
ECKA Granulate GmbH & Co KG	kalcijev karbid v prahu	
	magnezijevi granulati	1,5
Evonik Degussa GmbH	kalcijev karbid v prahu	0,5
I. garantovaná a.s.	kalcijev karbid v prahu	2,5
	granulati kalcijevega karbida	3
Holding Slovenske elektrarne, d. o. o.	kalcijev karbid v prahu	2,5
	granulati kalcijevega karbida	2,5
non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG	kalcijev karbid v prahu	
	magnezijevi granulati	1,5
Novácké chemické závody, a.s.	kalcijev karbid v prahu	2,5
	granulati kalcijevega karbida	3
SKW Stahl-Metallurgie GmbH	kalcijev karbid v prahu	2,5
	magnezijevi granulati	1,5
SKW Stahl-Metallurgie Holding AG	kalcijev karbid v prahu	2,5
	magnezijevi granulati	1,5

VIII.3.3. Odstotek, ki se uporabi za dodatni znesek

(305) Komisija ne glede na trajanje sodelovanja podjetja pri kršitvi v osnovni znesek dodatno vključi znesek v višini od 15 % do 25 % vrednosti prodaje, da

⁶²⁷ Združene zadeve C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, *Aalborg in drugi proti Komisiji*, Recueil 2004, str. I-123, točka 86.

bi podjetja odvrnila od tega, da bi sploh sodelovala pri horizontalnem določanju cen in sklepanju sporazumov o delitvi trga⁶²⁸.

- (306) Glede na posebne okoliščine tega primera in ob upoštevanju zgoraj obravnavanih meril v zvezi z naravo kršitve in geografskega obsega kršitve, bi moral biti odstotek, ki se uporabi za dodatni znesek, 17 %.
- (307) Podjetje SWK trdi, da bi se moral dodatni znesek, namenjen odvrčanju, uporabljati samo za pravno osebo, ki je neposredno sodelovala v kršitvi⁶²⁹. Vendar pa se globe naložijo podjetjem, Komisija pa po ugotovitvi kršitve določi globo in znotraj podjetja opredeli pravne osebe, ki so odgovorne za plačilo te globe. Pri izračunu globe ne razlikuje med temi pravnimi osebami⁶³⁰.

VIII.3.4. Izračun in sklep o osnovnih zneskih

- (308) Na podlagi zgoraj razloženih meril se osnovni znesek globe izračuna, kot sledi:

Preglednica 5: Osnovni znesek

Podjetje Pravna oseba	Osnovni znesek (v EUR)
Akzo Nobel Carbide Sweden AB in Akzo Nobel NV	8 700 000
Almamet GmbH	3 800 000
Donau Chemie AG	7 700 000
Ecka non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG in ECKA Granulate GmbH & Co KG	6 400 000
Holding Slovenske elektrarne d.o.o.	9 100 000
NCHZ Novácké chemické závody, a.s. in 1. garantovaná a.s.	19 600 000
SKW - SKW Stahl-Metallurgie GmbH, SKW Stahl-Metallurgie Holding AG in ARQUES Industries AG - Evonik Degussa GmbH in AlzChem Hart GmbH	13 300 000 3 900 000

⁶²⁸ Točka 25 smernic o globah.

⁶²⁹ SKW, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*]. Ista utemeljitev se uporablja pri prošnji za priznavanje olajševalnih okoliščin za podjetje SKW Stahl-Metallurgie Holding AG.

⁶³⁰ Pri različnih vključenih pravnih osebah se lahko spreminja samo trajanje sodelovanja in samo to vpliva na višino globe, za katere plačilo je odgovorna.

VIII.4 Prilagoditve osnovnega zneska

VIII.4.1. Oteževalne okoliščine

VIII.4.1.1. **Nagnjenost k ponavljanju kršitev**

- (309) Podjetji Akzo Nobel in Degussa sta že bili naslovnika prejšnjih odločb Komisije v zvezi s kršitvami člena 81 Pogodbe pred kršitvijo, ki je predmet sedanje odločbe in ki se je začela in nadaljevala po tem, ko so bile navedene odločbe sprejete, ter med to kršitvijo⁶³¹.
- (310) Dejstvo, da sta ponovili kartelno ravnanje, čeprav v drugem sektorju, kot sta bili prej kaznovani, kaže, da prve kazni podjetij niso dovolj spodbudile k spremembi ravnanja. To je oteževalna okoliščina. Ta oteževalna okoliščina je privedla do 100 %-odstotnega povišanja osnovnega zneska globe, ki se naloži podjetju Akzo Nobel, in 50 %-odstotnega povišanja osnovnega zneska globe, ki se naloži podjetju Degussa⁶³². Navedeni podjetji sta samostojno odgovorni za plačilo globe v zvezi nagnjenostjo k ponavljanju kršitev.
- (311) Podjetje AlzChem Hart GmbH trdi⁶³³, da oteževalna okoliščina v zvezi s podjetjem Degussa zanj ne veljajo. Komisija to trditev zavrača, saj je nagnjenost k ponavljanju kršitev mogoče pripisati odvisni družbi znotraj skupine v povezavi s preteklo kršitvijo druge odvisne družbe znotraj iste skupine⁶³⁴.
- (312) Prav tako je treba zavrniti tudi trditev podjetja Degussa, da dodatni odvračilni ukrepi niso potrebni, saj je strog program skladnosti uvedlo že po prejšnji odločitvi Komisije za dejavnosti kartela⁶³⁵. Komisija opazuje, da ponovitev protikonkurenčnega ravnanja dokazuje, da izvajanje tega programa skladnosti ni preprečila kršitve.

---

⁶³¹ Komisija za podjetje Akzo Nobel upošteva naslednje odločbe: odločbe Komisije z dne 19. marca 2002 v zadevi COMP/36/756 (*natrijev glukonat*), 10. decembra 2003 v zadevi COMP/37.857 (*organski peroksid*), 9. decembra 2004 v zadevi COMP/37.533 (*holinklorid*) in 19. januarja 2005 v zadevi COMP/37.773 (*metakrilati*). Komisija za podjetje Degussa upošteva Odločbo Komisije z dne 2. julija 2002 v zadevi COMP/37.519 (*metionin*).

⁶³² Točka 28 smernic o globah.

⁶³³ AlzChem, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju, točka 151 [*].

⁶³⁴ In to celo takrat, ko matična družba ni bila naslovnica odločbe o prepovedi. Glej zadevo T-203/01, *Michelin proti Komisiji*, Recueil 2003, str. II-4071, točka 290.

⁶³⁵ Degussa, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju, [*], in AlzChem, prav tam, [*].

VIII.4.2. Olajševalne okoliščine

VIII.4.2.1. **Omejeno sodelovanje in neobstoj nevarnosti ponovitve**

- (313) Kot že omenjeno v uvodni izjavi (295), vse stranke poudarjajo, da niso sodelovale v vseh vidikih kartela. Nekatera podjetja poleg tega dodajajo, da so majhna podjetja, da je bil njihov prispevek manjši zaradi statusa zastopnika⁶³⁶, in/ali pa trdijo, da so nerada upoštevala sprejete odločitve ter so imela v kartelu omejeno vlogo. Opozarjajo na to, da niso imela vodilne vloge v kartelu in izkušenj s pravili konkurence ter da pri njih domnevno ne obstaja nevarnost ponovitve⁶³⁷.
- (314) Te trditve se zavrnejo. Kadar smernice o globah določajo, da je globe za podjetja s posebno velikim prometom mogoče povišati, da se zagotovi zadosten odvračilni učinek, to nujno ne pomeni, da je globe za manjša podjetja treba znižati. Podobno se tudi dejstvo, da oteževalne okoliščine ne obstajajo, ne šteje za olajševalno okoliščino.
- (315) Če podjetje ni sodelovalo v delu kartela, ga to še ne more razrešiti njegove odgovornosti za kršitev člena 81 Pogodbe⁶³⁸. Poleg tega se ti vidiki ustrezno upoštevajo pri določanju globe na podlagi vrednosti prodaje.
- (316) Vsa podjetja so podpirala celovit načrt, ki se je izvajal z uporabo istih mehanizmov in ki je vključeval prizadevanja za isti skupni cilj omejevanja konkurence. Komisija meni, da pri pravilih Skupnosti o konkurenci ne more biti izgovorov za sodelovanje pri nezakonitih sporazumih o določanju cen in razdelitvi trga. Kar zadeva domnevno neizkušenos podjetja NCHZ, je treba opomniti, da ko je poskušalo vsiliti povišanje cen, ga je podjetje Almamet obvestilo, da je ta cilj mogoče doseči le, če organizira srečanje z vsemi proizvajalci in dobavitelji kalcijevega karbida. Podjetje NCHZ je kljub temu opozorilu vztrajalo pri povišanju cen, [*]⁶³⁹. Podjetje NCHZ je bilo najmanj malomarno, vsako nepoznavanje zakonodaje pa se ne more šteti za olajševalno okoliščino.

VIII.4.2.2. **Neizvajanje ali neobstoj koristi**

- (317) Nekatera podjetja trdijo, da se sporazumi niso izvajali ali da se niso izvajali v celoti, da je prihajalo do goljufanja in da nameravana stabilizacija trga nikoli ni bila dosežena⁶⁴⁰. Menijo, da bi bilo ta dejavnik treba upoštevati kot

---

⁶³⁶ Ecka, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*]; Almamet, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*]

⁶³⁷ Glej na primer Donau Chemie, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*]; Ecka, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*]; Arques Industries, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*]; I.garantovaná, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*]; NCHZ, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁶³⁸ Združene zadeve C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, *Aalborg in drugi proti Komisiji*, Recueil 2004, str. I-123, točka 86.

⁶³⁹ [*]

⁶⁴⁰ AlzChem Hart, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*] in Degussa, prav tam, [*]; Ecka, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

olajševalno okoliščino. Neko drugo podjetje je trdilo, da zaradi navedenih elementov sporazumi niso mogli povzročiti nobene škode in bi celo morali preprečiti Komisiji, da naloži globo⁶⁴¹.

- (318) Kot je bilo navedeno v uvodni izjavi (193), so se sporazumi med dobavitelji kalcijevega karbida in magnezija izvajali. Stranke so si med celotnim trajanjem delovanja kartela izmenjevale občutljive poslovne informacije, dodeljevale kupce, se dogovarjale o izvajanju dogovorjenih povišanj cen in razpravljale o izvajanju dogovorov o kvotah, tako da so posodabljale preglednice razdelitve trga. Sporazumi niso izključevali vse nadaljnje konkurence med sodelujočimi, pojavljanje rivalstva in goljufanja pa nikakor ne more spremeniti sklepa, da so se sporazumi izvajali in da so omejevali konkurenco med dobavitelji kalcijevega karbida in magnezijevih granulatov⁶⁴².
- (319) Poleg tega nihče od sodelujočih ni trdil, da se je v praksi v celoti izogibal izvajanju nezakonitih sporazumov. Zlasti ni nihče od sodelujočih predložil dokazov, da se je s sprejetjem konkurenčnega ravnanja izogibal izvajanju sporazumov ali da je vsaj jasno in obširneje kršil obveznosti, povezane z izvajanjem kartela do te točke, da bi zmotil njegovo delovanje⁶⁴³. Goljufanje ni nikoli privedlo do zanikanja sklenjenih dogovorov, ampak se je vedno začelo z upoštevanjem sklenjenih dogovorov. O goljufanju se je na srečanjih kartela burno razpravljalo in se je po potrebi uravnalo⁶⁴⁴.
- (320) Glede na trditev o neobstoju koristi ta dejavnik ne more prispevati k nikakršnemu znižanju globe. S tega stališča zadostuje, da Komisija navede, da za opredelitev podjetja za kršitelja ni nujno, da je podjetje imelo gospodarsko prednost zaradi svojega sodelovanja v zadevnem kartelu⁶⁴⁵. Iz tega sledi, da Komisiji za namene določanja višine glob ni treba ugotavljati, ali je kršitev podjetju zagotovila nepošteno prednost, ali ji upoštevati dejstva, kadar je to ustrezno, da rezultat zadevne kršitve ni bil dobiček⁶⁴⁶. Tako neobstoju koristi od sporazumov, celo če bi stranke to trditev lahko dokazale, ne more biti razlog, da Komisija zniža višino globe, ki se naloži tem podjetjem.

---

⁶⁴¹ Donau Chemie, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁶⁴² Zadeva T-308/94, *Cascades proti Komisiji*, Recueil 1998, str. II-925, točka 230.

⁶⁴³ Zadeva T-26/02, *Daiichi Pharmaceutical proti Komisiji*, Zodl. 2006, str. II-713, točka 113.

⁶⁴⁴ Glej uvodne izjave (60), (86) in (130).

⁶⁴⁵ Zadeva T-304/94, *Europa Carton proti Komisiji*, Recueil 1998, str. II-869, točka 141 in zadeve T-109/02, *Bolloré proti Komisiji*, Zodl. 2007, str. II-947, točki 671 in 672.

⁶⁴⁶ Zadeva T-241/01, *Scandinavian Airlines System AB proti Komisiji*, Zodl. 2005, str. II-2917, točka 146 in zadeva T-53/03 *BPB proti Komisiji*, Zodl. 2008, str. II-1201, točki 441 in 442.

VIII.4.2.3. Učinkovito sodelovanje zunaj okvira obvestila o prizanesljivosti 2002/2006

- (321) Več podjetij opozarja na svoje sodelovanje med pregledom, ko so odgovarjala na zahtevke za informacije in/ali potrjevala dejstva⁶⁴⁷. Nekatera menijo, da bi bilo treba to sodelovanje upoštevati kot olajševalno okoliščino⁶⁴⁸.
- (322) Teh utemeljitev ni mogoče sprejeti. Prvič, sodelovanje med pregledom ali pri odgovarjanju na zahtevke za informacije ne more pomeniti olajševalne okoliščine. Podjetja se morajo podrediti pregledom, odrejenim z odločbo Komisije, in odgovoriti na zahtevke za informacije, če ne dovolijo pregleda ali Komisiji posredujejo napačne ali zavajajoče odgovore na zahtevke za informacije, pa se jim naložijo kazni⁶⁴⁹. Poleg tega nobena od strank Komisiji v odgovor na zahtevke za informacije ni zagotovila dodatnih informacij, s katerimi bi obremenile same sebe in ki bi se lahko šteli za dokaze, predložene prostovoljno.
- (323) Prav tako dejstvo, da so nekatera podjetja po prejetju obvestila o nasprotovanju Komisijo obvestila, da dejstev ne izpodbijajo bistveno, ne pomeni olajševalne okoliščine.
- (324) Več podjetij⁶⁵⁰ je tudi trdilo, da bi se jim globa morala znižati, ker so imela (uvedla) programe skladnosti, sprejela disciplinske ukrepe in/ali izboljšala obveščenost svojega osebja o pravilih konkurence. Podjetje Degussa je opozorilo tudi na različne prošnje za imuniteto in/ali znižanje glob, ki jih je predložilo Komisiji v drugih postopkih, in na dejstvo, da v protikonkurenčnem ravnanju ni neposredno sodeloval nihče od zaposlenih v matični družbi.
- (325) Čeprav Komisija pozdravlja ukrepe, ki so jih podjetja sprejela za preprečevanje ponovitev kartelnih kršitev in za obveščanje pristojnih organov o kršitvah, taki ukrepi ne morejo spremeniti dejstva, da se je kršitev zgodila in da jo je treba kaznovati⁶⁵¹. Ti programi skladnosti in disciplinski ukrepi matičnih podjetij ne morejo razrešiti odgovornosti⁶⁵².
- (326) Podjetje Degussa trdi, da je treba predložene informacije v zvezi z magnezijevimi granulati nagraditi z znižanjem, ki ni v okviru obvestila o prizanesljivosti, saj podjetja Degussa ni mogoče šteti za odgovornega za dogodke, ki so se začeli po odsvojitvi podjetja SKW Stahl-Technik⁶⁵³.

⁶⁴⁷ Arques, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*]; NCHZ, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁶⁴⁸ NCHZ, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁶⁴⁹ Člen 20(4) ter člen 23(1)(a) in (c) Uredbe št. 1/2003.

⁶⁵⁰ Glej na primer Degussa, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*]; AlzChem Hart, prav tam [*]; Eeka, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*]; Donau Chemie, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁶⁵¹ Glej združene zadeve T-236/01, T-239/01, od T-244/01 do T-246/01, T-251/01 in T-242/01, *Tokai Carbon Co. Ltd in drugi proti Komisiji*, Recueil 2004, str. II-1181, točka 343.

⁶⁵² Glej tudi uvodno izjavo (239).

⁶⁵³ Degussa, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*]; AlzChem Hart, prav tam [*].

Vendar sporočeni dogodki pomenijo eno samo kršitev, Komisija pa lahko oceni podatke na podlagi obvestila o prizanesljivosti. Za dodatno oceno zunaj okvirov obvestila o prizanesljivosti ni potrebe⁶⁵⁴.

- (327) Komisija ob upoštevanju vseh dejstev iz tega primera tako meni, da v tem primeru ni nobene izjemne okoliščine, ki bi lahko upravičila odobritev znižanja globe za učinkovito sodelovanje, ki ne spada pod obvestilo o prizanesljivosti.

VIII.4.2.4. Gospodarski položaj

- (328) Veliko podjetij⁶⁵⁵ v odgovorih na obvestilo o nasprotovanju ali drugih predloženih dokumentih govori o težkem gospodarskem položaju dobaviteljev kalcijevega karbida in magnezija v obdobju pred kršitvijo in med njo: zmanjševanje povpraševanja, ki je privedlo do presežne zmogljivosti skupaj z naraščajočo lastno ceno, večja tržna moč kupcev in povečana konkurenca podjetij iz Vzhodne Evrope⁶⁵⁶. Vse to se je zgodilo, ko je vsa jeklarska industrija cvetela⁶⁵⁷ in so kupci dobaviteljev granulotov kalcijevega karbida in magnezijevih granulotov imeli rekordne zasluzke⁶⁵⁸.
- (329) Podjetje Donau Chemie opozarja tudi na svoj posebno težek gospodarski položaj, v katerem se je znašlo po uničenju svoje elektrarne leta 2005, in na naknadne socialne razloge za nadaljevanje dejavnosti kalcijevega karbida (vključno z nadaljnjim sodelovanjem v kartelu)⁶⁵⁹.
- (330) Te utemeljitve morda lahko razložijo, zakaj so dobavitelji kalcijevega karbida in magnezijevih granulotov morda želeli omejiti konkurenco, ne upravičujejo pa kartelnega ravnanja. V zvezi z uničenjem elektrarne podjetja Donau Chemie je treba omeniti, da se je to zgodilo v času, ko je kartel že deloval, in da kartelni sporazumi nikakor niso bili povezani s tem dogodkom.
- (331) Podjetje Almamet se sklicuje na precedenčne primere, v katerih je Komisija odobrila znižanje glob za krizne kartele⁶⁶⁰, vendar pa dejstvo, da je Komisija morda v prejšnjih odločbah menila, da so nekateri dejavniki pomenili olajševalne okoliščine pri določanju zneska globe, še ne pomeni, da mora

---

⁶⁵⁴ Glej uvodne izjave (338) do (360) v nadaljevanju.

⁶⁵⁵ Glej na primer Degussa, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*]; AlzChem Hart, prav tam [*]; Donau Chemie, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*]; NCHZ, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*]. Težek gospodarski položaj je omenjen tudi v drugih dokumentih v spisu Komisije. Glej na primer Akzo Nobel, predložitev informacij z dne [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]; SKW, dokumenti, pridobljeni med pregledom [*] in odgovor z dne [*] na zahtevek za informacije [*]; Donau Chemie [*], NCHZ [*].

⁶⁵⁶ Težek gospodarski položaj je naveden tudi v točki 41 obvestila o nasprotovanju.

⁶⁵⁷ SKW, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁶⁵⁸ Donau Chemie, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁶⁵⁹ Donau Chemie, odgovor z dne [*] na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁶⁶⁰ Odločba Komisije (2003/382/ES) z dne 8. decembra 1999 v zadevi COMP/35.860, *Seamless Steel Tubes*, ali Odločba Komisije (98/247/ES) z dne 21. januarja 1998 v zadevi COMP/35.814, *Alloy surcharge*.

sprejeti enako oceno tudi v naslednji odločbi⁶⁶¹. Čeprav je Komisija v preteklosti sprejela tki. krizne kartele, je v zadnjem času zavračala takšne prošnje⁶⁶². Poleg tega je Sodišče prve stopnje potrdilo, da Komisiji slabega gospodarskega stanja v zadevni industriji ni treba sprejeti kot olajševalno okoliščino⁶⁶³.

VIII.4.3. Sklep o prilagoditvah osnovnega zneska

- (332) Zaradi oteževalnih okoliščin sta globi za podjetji Akzo Nobel (Carbide Sweden AB in Akzo Nobel NV) in Degussa (Evonik Degussa GmbH in AlzChem Hart GmbH) povišani za 100 % in 50 % na 17 400 000 EUR za prvo podjetje oziroma 5 850 000 EUR za drugo podjetje.

VIII.5 Uporaba 10-odstotne omejitve prometa

- (333) Člen 23(2) Uredbe št. 1/2003 določa, da globa, ki se naloži vsakemu podjetju, ne sme presegati 10 % njegovega skupnega prometa v zvezi s predhodnim poslovnim letom pred datumom odločbe Komisije. V primeru, da je podjetje razpadlo pred datumom odločbe Komisije, Komisija izračuna 10-odstotni prag za vsak subjekt posebej⁶⁶⁴. Pri določitvi „predhodnega poslovnega leta“ Komisija za vsak posamezen primer ter ob upoštevanju konteksta in ciljev sheme sankcij, določene v Uredbi št. [1/2003], oceni nameravani vpliv na zadevno podjetje, pri čemer upošteva zlasti promet, ki odraža realen gospodarski položaj podjetja v obdobju, v katerem je bila kršitev zagrešena⁶⁶⁵.
- (334) Na podlagi sodne prakse, omenjene v odstavku (333), je podjetje 1.garantovaná ocenjevano posamično⁶⁶⁶. Poleg tega so delničarji podjetja 1.garantovana leta 2007 pooblastili upravni odbor, da proda vsa sredstva (vključno z NCHZ) z namenom končanja dejavnosti in končne razdelitve

---

⁶⁶¹ Glej zadevo T-7/89, *Hercules Chemicals proti Komisiji*, Recueil 1991, str. II-1711, točka 53, potrjeno v pritožbenem postopku v zadevi C-51/92P, *Hercules Chemicals proti Komisiji*, Recueil 1999, str. I-4235, in v njej navedeno sodno prakso; zadevo T-347/94, *Mayr-Melnhof Kartongesellschaft proti Komisiji*, Recueil 1998, str. II-1751, točka 368; zadevo T-23/99, *LR AF 1998 proti Komisiji*, Recueil 2002, str. II-01705, točka 337; zadevo C-510/06 P, *Archer Daniels Midland Co. proti Komisiji*, še ne objavljena sodba z dne 19.3.2009, točka 82.

⁶⁶² Glej Odločbo Komisije z dne 18. julija 2001 v zadevi COMP/E-1/36.490, *Graphite Electrodes*, UL 2002, L 100/1, točki 197 in 238.

⁶⁶³ Zadeva T-16/99, *Lögstör Rör proti Komisiji*, Recueil 2002, str. II-1633, točki 319 in 320; združene zadeve T-236/01, T-239/01, od T-244/01 do T-246/01, T-251/01 in T-252/01, *Tokai Carbon Co. Ltd in drugi proti Komisiji*, Recueil 2004, str. II-1181, točka 345; zadeva T-109/02 *Bolloré proti Komisiji*, Zodl. 2007, str. II-947, točke 461-462 in 657-666 ter zadeva T-30/05, *Prym in drugi proti Komisiji*, Zodl. 2007, str. II-107, točki 207 in 208.

⁶⁶⁴ Združene zadeve T-71/03, T-74/03, T-87/03 in T-91/03, *Tokai proti Komisiji*, Zodl. 2005, str. II-10, točka 390.

⁶⁶⁵ Zadeva C-76/06P, *Britannia Alloys & Chemicals Ltd proti Komisiji*, Zodl. 2007, str. I-4405, točka 25; zadeva T-33/02, *Britannia Alloys & Chemicals Ltd proti Komisiji*, Zodl. 2005, str. II-4973, točki 72 in 74; Odločba Komisije (*Elektrotehnični in mehanski ogljikovi in grafitni proizvodi*), UL L 125, 28.4.2004, str. 45, odstavek 318.

⁶⁶⁶ Glej uvodno izjavo (23).

prihodka med njegove delničarje. To je vodilo v upad prometa za več kot 90 % v letu 2008 v primerjavi s prejšnjim letom. Zato se je Komisija odločila, da bo vzela leto 2007 kot relevantno in tako tudi promet v višini 229 milijonov EUR⁶⁶⁷.

VIII.6 Uporaba obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002

VIII.6.1. Imuniteta pred globami

- (335) Kot je navedeno v poglavju III, je podjetje Akzo Nobel [*] na podlagi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 zaprosilo za imuniteto pred globami. Podjetje Akzo Nobel je bilo prvo, ki je Komisijo obvestilo o skrivnem kartelu v zvezi s kalcijevim karbidom v prahu in granulati kalcijevega karbida. Predložene informacije so Komisiji omogočile sprejetje odločitve, da opravi nenapovedano preglede, in je podjetju Akzo priznala pogojno imuniteto pred globami v skladu s točko 8(a) obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002.
- (336) Podjetje Akzo Nobel je skozi celoten upravni postopek Komisiji še naprej zagotavljalo informacije v skladu s točko 11 obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002⁶⁶⁸. Podjetje Akzo Nobel je prenehalo sodelovanje v kršitvi najpozneje na dan predložitve dokazov v skladu s točko 8(a) obvestila o prizanesljivosti in ni naredilo ničesar, da bi druga podjetja prisililo v sodelovanje v kršitvi. Komisija zato podjetju Akzo Nobel priznava imuniteto pred vsemi globami, ki bi mu bile sicer naložene.
- (337) Podjetje Ecka trdi, da bi moralo kot zastopnik podjetja Akzo Nobel imeti enake koristi od prošnje za imuniteto, ki jo je predložilo podjetje Akzo Nobel. To trditev je treba zavrniti. Podjetje Ecka je ločeno podjetje s pravnimi subjekti, ki se ukvarjajo z veliko različnimi (drugimi) dejavnostmi⁶⁶⁹. Podjetje Akzo Nobel nima nobenega odločilnega vpliva na poslovno politiko podjetja Ecka. Dejstvo, da člen 81 Pogodbe morda ne velja za vertikalne odnose med podjetjema Ecka in Akzo Nobel v zvezi s prodajo kalcijevega karbida, še ne pomeni, da se koristi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 za podjetje Akzo Nobel samodejno prenesejo na podjetje Ecka. Upoštevati je treba, da je podjetje Ecka neposredno sodelovalo v kartelu. Imelo je svojo vlogo na področju magnezijevih granulotov, in to neodvisno od podjetja Akzo Nobel. Enako podjetje Ecka v zvezi s kalcijevim karbidom v prahu ni bilo samo prodajni zastopnik podjetja Akzo Nobel, temveč je imelo korist od kartela tudi pri svoji dejavnosti. Informacije, ki jih je prejelo od kartela o kalcijevem karbidu, so bile pomembne za celotno dejavnost razžveplanja.

---

⁶⁶⁷ Glej uvodno izjavo (24).

⁶⁶⁸ [*]

⁶⁶⁹ Leta 2006 je provizija podjetja Ecka od prodaje kalcijevega karbida v prahu predstavljala manj kot [*] % prodaje, na katero je vplival kartel. Prodaja, na katero je vplival kartel, je predstavljala manj kot [*] % skupnega prometa, ki ga je podjetje Ecka v letu 2006 ustvarilo na svetovni ravni.

Informacije so bile poleg tega enako pomembne zaradi morebitnega neposrednega vstopa na trg kalcijevega karbida s prevzemom⁶⁷⁰.

VIII.6.2. Znižanje glob

- (338) Kot je navedeno v poglavju III, so podjetja Donau Chemie, Almamet, Degussa in NCHZ v letih 2007 in 2008 zaprosila za imuniteto pred globami in/ali njihovo znižanje v skladu z obvestilom o prizanesljivosti iz leta 2006.
- (339) Komisija je v skladu s točko 37 obvestila o prizanesljivosti iz leta 2006 še naprej uporabljala obvestilo o prizanesljivosti iz leta 2002, saj je bil prvi stik vzpostavljen [*], in sicer preden je obvestilo o prizanesljivosti iz leta 2006 dne 8. decembra 2006 začelo veljati.
- (340) V zvezi s kalcijevim karbidom v prahu so predložene informacije prosilca za imuniteto skupaj z dokumenti, ki so bili najdeni med pregledi, zagotovile dovolj dokazov za ugotovitev kršitve. Nobena od naslednjih vlog za prizanesljivost tako ni zagotovila „znatne dodane vrednosti“ za ta segment izdelkov.
- (341) Dokazi, ki jih ima Komisija v zvezi z granulati kalcijevega karbida in magnezijevimi granulati, so pustili dovolj možnosti za nadaljnje zniževanje glob. Štiri vloge za znižanje glob so po časovnem zaporedju obravnavane v nadaljevanju.

VIII.6.2.1. Donau Chemie

- (342) Podjetje Donau Chemie je dne [*] podala vlogo za znižanje globe, [*]⁶⁷¹, s predloženimi dokazi v zvezi s kalcijevim karbidom (prah in granulati). Komisija je že razpolagala s pomembnimi dokazi za kalcijev karbid v prahu od podjetja Akzo in zbrane v pregledih. Kljub temu je imela vloga znatno dodano vrednost v zvezi z že zbranimi dokazi Komisije, saj je zagotavljala potrditev in podrobnosti dogodkov v zvezi z granulati kalcijevega karbida. Takrat so bili dokazi glede omenjenega produkta, s katerimi je razpolagala Komisija, omejeni na (i) [*], in (ii) dokumente iz pregleda, ki so vsebovali posamezne informacije. Dodatni dokazi, ki jih je zagotovila družba Donau Chemie, so bili ključni za ugotovitev kršitve.
- (343) Podjetje Donau Chemie je bilo prvo, ki je Komisijo [*]. Ta dokaz je okrepil, po svoji naravi in ravno podrobnosti, zmožnost Komisije dokazati ključna dejstva.
- (344) Podjetje Donau Chemie je bilo tudi prvo, ki je poročalo o tem, da je bilo tajno dogovarjanje glede kalcijevega karbida del širšega protikonkurenčnega načrta, vključno z magnezijevim granulatom.

---

⁶⁷⁰ Eeka, odgovor na obvestilo o nasprotovanju [*].

⁶⁷¹ [*]

- (345) Podjetje Donau Chemie je prekinilo, preden je vložila vlogo, svoje udeležbo v domnevni kršitvi. Donau Chemie je nadaljevala s sodelovanjem z odgovarjanjem na zahtevek za informacije, vendar ni prostovoljno zagotovila nobenih nadaljnjih dokazov. Kot je določeno v skladu s točko 23 Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002, je podjetje Donau Chemie upravičeno od 30 do 50 % znižanja globe. Znižanje globe za podjetje Donau Chemie bo vplivalo na globo tako za granulate kalcijevega karbida kot za kalcijev karbid v prahu. Donau Chemie je zagotovila dokaze s pomembno dodano vrednostjo samo za granulate kalcijevega karbida, to je le za enega od dveh izdelkov, za katere je bila naložena globa. Komisija ugotavlja, da je družba Donau Chemie poročala o obstoju širšega protikonkurenčnega načrta, ki vključuje magnezijeve granulate.
- (346) Komisija zaključuje, da je, upoštevajoč vse naštete elemente, Donau Chemie upravičena do 35 % znižanja globe, ki bi ji bila sicer izrečena.

VIII.6.2.2. Almamet

- (347) Podjetje Almamet je vlogo predložilo [*], tj. [*] po pregledih⁶⁷². Vloga se je nanašala samo na kalcijev karbid v prahu. Glede na to, da je Komisija že imela dovolj dokazov, še posebno za ta segment proizvodov, vloga ni prinesla znatne dodane vrednosti. Informacije, ki jih je predložilo podjetje Almamet, niso več mogle okrepiti zmožnosti Komisije, da dokaže dejstva. Ravno nasprotno, podjetje Almamet je izrecno omejilo vse informacije v zvezi s tajnim dogovarjanjem na kalcijev karbid v prahu in je poskušalo svojo vlogo in odgovornost za kartel prikazati kot manj pomembno, tako da je vso krivdo in odgovornost naprtilo podjetju NCHZ⁶⁷³. Informacije podjetja Almamet – čeprav so morda včasih bile uporabne pri podkrepitvi/ponazoritvi nekaterih dejstev⁶⁷⁴ – so bile glede na obseg kršitve postranskega pomena⁶⁷⁵.
- (348) Podjetje Almamet trdi, da si zasluži znižanje globe za od 20 do 30 %, ker je informacije predložilo pred podjetjem Degussa. Komisija poudarja, da je pri tej utemeljitvi spregledano dejstvo, da je odločilno merilo znatna dodana vrednost predloženih informacij, ne pa čas njihove predložitve. Informacije, ki jih je predložilo podjetje Almamet, niso dosegle praga za znatno dodano vrednost, ker je v nasprotju s trditvami podjetja Almamet Komisija že vedela za srečanje 22. aprila 2004 in njegovo vsebino⁶⁷⁶, imela pa je tudi že dovolj

---

⁶⁷² [*]

⁶⁷³ [*]

⁶⁷⁴ Kot je predstavljeno s številnimi sklici na informacije, ki jih je podjetje Almamet predložilo v tej odločbi.

⁶⁷⁵ Združeni zadevi T-101/05 in T-111/05, *BASF UCB in UCB proti Komisiji*, ZOdl. 2007, str. II-4949, točka 116.

⁶⁷⁶ Glej uvodno izjavo (64) in sklicevanje na dokument podjetja [*], pridobljen med pregledom, zlasti v opombi 143.

dokazov za kršitev v zvezi s kalcijevim karbidom v prahu skozi celotno obdobje njenega trajanja in tudi v zvezi z vsemi sodelujočimi⁶⁷⁷.

(349) Glede na prej navedeno podjetje Almamet ni upravičeno do znižanja globe.

VIII.6.2.3. Degussa

- (350) Podjetje Degussa GmbH (sedaj Evonik Degussa GmbH) je dne [*] podala svojo vlogo za odpustitev in/ali znižanje globe⁶⁷⁸. Vloga se je nanašala na kalcijev karbid v prahu in magnezijeve granulate. Komisija je že imela na voljo precej dokazov glede kalcijevega karbida v prahu od družbe Akzo in tiste zbrane med pregledom. Podjetje Degussa je zagotovilo dokaze s pomembno dodano vrednostjo v zvezi z magnezijevimi granulati. Ti dokazi, ki jih je zagotovilo podjetje Degussa, so okrepili, po svoji naravi in ravno podrobnosti, zmožnost Komisije, da dokaže ključna dejstva.
- (351) Degussa je poročala [*] v zvezi z magnezijevim granulatom. Te informacije, v povezavi z drugimi informacijami, ki izhajajo iz dokumentov, ki so v spisu Komisije, omogočajo Komisiji, da dokaže te dogodke v zvezi z magnezijevimi granulati s sredstvi medsebojnega sodelovanja. Degussa ni dodala veliko relevantnih istočasnih dokazov.
- (352) Dokazi, ki jih je zagotovila Degussa so okrepili, po svoji naravi in ravno podrobnosti, zmožnost Komisije, da dokaže ključna dejstva v zvezi z magnezijevimi granulati. Še posebno, ker so informacije izvirale od [*].
- (353) Degussa je opisala podobnosti [*] osnovi kalcijevega karbida in magnezija v metalurški industriji. Vse to je pomagalo Komisiji pri širjenju področja utrjevanja kršitve v zvezi z magnezijevimi granulati.
- (354) Degussa je meseca februarja in [*] nadaljevala s sodelovanjem, tako da je odgovarjala na zahteve za informacije. Ni pa prostovoljno zagotovila nobenih dodatnih pomembnih dokazov.
- (355) V skladu s točko 23 Obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002, je Degussa upravičena do znižanja globe v razponu od 20 do 30 %. Komisija ugotavlja, da bo znižanje globe za podjetje Degussa vplivalo na znižanje globe za kalcijev karbid v prahu, saj je bila za magnezijeve granulate zagotovljena znatna dodana vrednost. Zato so odstotki znižanja najnižji možni.
- (356) Komisija je sklenila, da bo Degussa upravičena do 20 % znižanja globe, ki bi ji bila sicer izrečena.
- (357) Podjetje ARQUES Industries trdi, da bi podjetje SKW (vključno s podjetjem ARQUES Industries) moralo imeti korist od vloge za prizanesljivost podjetja

---

⁶⁷⁷ Na podlagi informacij, ki jih je predložilo podjetje [*], nadaljnjih dokazov, ki so bili pridobljeni med pregledi, in potrditev podjetja [*].

⁶⁷⁸ [*]

Degussa, saj dokazi, ki jih je zagotovilo podjetje Degussa, [*]⁶⁷⁹. To trditev je treba zavrniti. Podjetje Degussa je vlogo podalo v svojem imenu, ne pa v imenu podjetja SKW.

VIII.6.2.4. NCHZ

- (358) Podjetje NCHZ je podalo vlogo za imuniteto in/ali znižanje globe [*], [*] po pregledih in po prejemu zahtevkov za informacije⁶⁸⁰. Vloga ni zagotovila znatne dodane vrednosti v zvezi z dokazi, ki jih je takrat Komisija že imela, saj je podjetje NCHZ poročalo samo o dogodkih v zvezi s kalcijevim karbidom v prahu. Komisija je že imela dovolj dokazov za ta segment proizvodov. Informacije, ki jih je zagotovilo podjetje NCHZ – niti s svojo naravo niti z ravno podrobnosti –, Komisiji niso več mogle pomagati pri dokazovanju dejstev. Glede na to podjetje NCHZ ni upravičeno do znižanja glob.
- (359) Zahteva podjetij 1.garantovaná in NCHZ, da vloga zasluži 20-odstotno znižanje, ker Komisija uporablja predložene informacije, se zavrne. Merilo za znižanje ni, ali je Komisija uporabila predložene informacije ali ne, temveč, ali so informacije imele znatno dodano vrednost. Predložitev dodatnih informacij v zvezi z že znanimi dejstvi ne pomeni znatne dodane vrednosti. Podjetje NCHZ poleg tega ni omenilo, da je protikonkurenčno ravnanje zajemalo tudi področje granulotov kalcijevega karbida, čeprav je njegovo sodelovanje jasno dokumentirano.

VIII.6.3. Sklep o uporabi obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002

- (360) Zaradi uporabe obvestila o prizanesljivosti iz leta 2002 je treba globo, ki se naloži podjetju Akzo Nobel, znižati za 100 % na 0 EUR; globo, ki se naloži podjetju Donau Chemie je treba znižati za 35 % na 5 000 000 EUR, globo, ki se naloži podjetju Degussa, pa je treba znižati za 20 % na 4 680 000 EUR.

VIII.7 Sklepna ugotovitev: končni zneski posameznih glob

- (361) Višina glob, ki se naložijo v skladu s členom 23(2) Uredbe (ES) št. 1/2003, mora tako biti naslednja:

(a)	Almamet GmbH: (znesek pred znižanjem po točki 37 smernic o globah)	3 800 000	EUR
(b)	Carbide Sweden AB in Akzo Nobel NV solidarno:	0	EUR
(c)	Donau Chemie AG:	5 000 000	EUR
(d)	non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG in ECKA Granulate GmbH & Co KG solidarno:	6 400 000	EUR

⁶⁷⁹ Arques, odgovor na obvestilo o nasprotovanju z dne [*]. [*]

⁶⁸⁰ [*]

(e)	Novácke chemické závody a.s. in 1.garantovaná a.s. solidarno:	19 600 000	EUR
(f)	SKW Stahl-Metallurgie Holding AG, ARQUES Industries AG in SKW Stahl-Metallurgie GmbH ⁶⁸¹ solidarno:	13 300 000	EUR
(g)	Evonik Degussa GmbH, AlzChem Hart GmbH in SKW Stahl-Metallurgie GmbH solidarno:	1 040 000	EUR
(h)	Evonik Degussa GmbH in AlzChem Hart GmbH solidarno:	3 640 000	EUR
(i)	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.:	9 100 000	EUR

VIII.8 Nezmožnost plačila

- (362) V skladu s točko 35 smernic o globah lahko Komisija na zahtevo podjetja v posebnih družbenih in gospodarskih okoliščinah upošteva njegovo nezmožnost plačila. Na podlagi tega pa ne bo odobrila nobenega zmanjšanja globe samo zaradi ugotovitve, da je podjetje v neugodnem ali slabem finančnem stanju. Zmanjšanje se lahko odobri samo na podlagi objektivnih dokazov, da bi naložitev globe pod pogoji, določenimi v tej odločbi, nepopravljivo ogrozila gospodarsko sposobnost preživetja zadevnega podjetja in povzročila, da bi njegova sredstva izgubila vso vrednost.
- (363) Več podjetij je v svojem odgovoru na obvestilo o nasprotovanju in med ustnim zaslišanjem opozorilo na uporabo točke 35 smernic o globah, pri čemer so se sklicevala na težek gospodarski položaj na splošno ter na težave, s katerimi se je vsako od njih srečevalo.
- (364) Komisija je te trditve preučila. Podjetja, za katera bi se lahko uporabila točka 35 smernic o globah, so bila z zahtevkom za informacije z dne 9. marca 2009 pozvana, da predložijo podrobne podatke o svojem finančnem stanju ter posebnih družbenih in gospodarskih okoliščinah. Komisija je prejela skupaj 7 vlog za zmanjšanje globe zaradi nezmožnosti plačila.
- (365) Trditve glede splošnega konkurenčnega položaja na trgih kalcijevega karbida in magnezija v obdobju pred kršitvijo in med njim so bile obravnavane v odstavkih (328) in (331), v analizi možnih olajševalnih okoliščin.
- (366) V odstavkih (369) in (378) so posamezna finančna stanja zadevnih podjetij ocenjena v njihovih posebnih družbenih in gospodarskih okoliščinah. Pred obravnavo posameznih zahtevkov je opozarjeno, da je ocena finančnih stanj

⁶⁸¹ Potrebno je upoštevati, da je podjetje SKW Stahl-Metallurgie GmbH odgovorno za eno globo in da njegova solidarna in posamična odgovornost s katerimkoli drugim naslovnikom te odločbe ne presega zneska 13 300 000 EUR, tudi če je solidarno in posamično odgovorno z različnimi pravnimi subjekti za različne zneske.

narejena sočasno z izračunom globe, in na podlagi finančnih podatkov, ki so jih predložila podjetja.

- (367) Glede trditev strank, da bi globa povzročila njihovo slabo finančno stanje, Komisija opozarja na ustaljeno sodno prakso, v skladu s katero pri določanju zneska globe ni zavezana upoštevati slabega finančnega stanja podjetja, saj bi bilo priznanje take obveznosti enakovredno dajanju neupravičene konkurenčne prednosti podjetjem, ki so najmanj prilagojena tržnim pogojem⁶⁸².
- (368) Glede trditev strank, da jih je splošna gospodarska kriza močno prizadela, je znano, da analiza Komisije o zmožnosti plačila temelji na posameznem primeru in na posebnih podatkih, kot tudi na dejstvih, ki kažejo na specifično ekonomsko in finančno situacijo, ki jih predloži zadevno podjetje. Komisija ne izpostavlja učinka, ki naj bi ga splošna kriza imela na posamezno podjetje, in mora upoštevati dejstvo, da bi znižanje globe enemu podjetju verjetno imelo učinek izkrivljanja, saj bi zadevnemu podjetju dajalo prednost pred drugimi. Dosedaj je bilo ugotovljeno, da je splošna gospodarska kriza imela vpliv, vendar pa ni bilo argumentirano ali dokazano s strani prizadetih podjetij, da je imela poseben učinek na sektor reagentov kalcijevega karbida in magnezija.

VIII.8.1. [*]

- (369) Analiza finančnih podatkov, ki jih je posredovalo podjetje [*]⁶⁸³, je pokazala, da je podjetje [*] sposobno za preživetje, z majhnim tveganjem za stečaj. Upoštevajoč tako morebiti izrečeno globo kot posredovane finančne podatke, še posebej [*] Komisija ugotavlja, da obstaja tveganje [*]. Vendar to nujno ne pomeni, da bi bila s tem ekonomska zmožnost podjetja nenadomestljivo ogrožena, niti ne kaže na to, da bi povzročila razvrednotenje sredstev. Komisija ugotavlja, da podjetje [*] ni izpostavilo nobenega otipljivega dokaza, ki bi izkazoval, da bi bila njegova ekonomska zmožnost nenadomestljivo ogrožena in da bi bila sredstva razvrednotena, razen [*].
- (370) Razen tega mora biti, v skladu s točko 35 Smernic o globah, tveganje podjetja [*] analiziramo v specifičnem socialnem in ekonomskem kontekstu upoštevnega trga in zadevnega sektorja, v katerem podjetje deluje. [*] v svojih navedbah o plačilni nezmožnosti, Komisiji ni predložil konkretnih argumentov, ki bi kazali na obstoj tega specifičnega družbenega in gospodarskega konteksta. Razen splošnega sklicevanja na trenutno splošno gospodarsko krizo, je [*] zgolj navedel, najprej, da bi njegov izstop iz trga zmanjšal konkurenco na trgu, [*]. Poleg tega pa je navedel, da povpraševanje na trgu pada, [*].

---

⁶⁸² Glej združene zadeve 96/82 do 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 in 110/82 *IAZ International Belgium in drugi proti Komisiji* [1983] Recueil 3369, odstavka 54 in 55, ter združene zadeve C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P *Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji* [2005] ZOdl. I-5425, odstavek 327, zadevo C-308/04 P *SGL Carbon AG proti Komisiji* [2006] ZOdl. I-5977, odstavek 105.

⁶⁸³ [*]

- (371) Iz predhodnih objektivnih elementov izhaja, da naložitev globe ne bi nepopravljivo ogozila gospodarske sposobnosti preživetja podjetja [*] in ne bi povzročila, da bi njegova sredstva izgubila vso vrednost⁶⁸⁴. V teh okoliščinah ni treba obravnavati dodatnih, razmeroma splošnih, dokazov, ki jih poda [*] glede družbenega in gospodarskega konteksta.
- (372) Ne glede na predhodno analizo, se upošteva tudi dejstvo, da je [*] zelo majhno neodvisno podjetje, ki ne pripada veliki skupini podjetij. [*] trguje z materiali visoke vrednosti s precej nizko maržo in ima relativno ozko paleto proizvodov. Upošteva se tudi dejstvo, da bi naložena globa, lahko imela relativno velik vpliv na finančno situacijo takšnega tipa podjetja. Upošteva se te posebne karakteristike [*], je primerno zmanjšati globo za 20 %, saj se smatra, da bo takšna višina globe v vsakem primeru učinkovito odvrnila [*] od takšnih dejanj⁶⁸⁵. V smislu te prilagoditve ostaja v veljavi zaključek v odstavku (371), da naložena globa najverjetneje ne bo nepopravljivo ogozila gospodarske sposobnosti preživetja podjetja [*].

VIII.8.2. [*]

- (373) Analiza finančnih podatkov, ki jih je predložilo podjetje [*]⁶⁸⁶, je bila osnova za ugotovitev, da je podjetje [*] sposobno preživetja in zanj velja majhno tveganje stečajja. Prav tako ne velja, da bi učinek globe lahko nepopravljivo ogrozil gospodarsko sposobnost preživetja podjetja [*] in povzročil, da bi njegova sredstva izgubila vso vrednost. Zatorej se vloga [*] glede nezmožnost plačila zavrne.
- (374) Podjetje [*] se je pogosto sklicevalo na leto 2005, ki je bilo zanj izredno neugodno [*] vendar pa ta dogodek ne ogroža več sposobnosti preživetja podjetja, tudi če bi slednje morale plačati globo, naloženo s to odločbo.

VIII.8.3. [*]

- (375) Po proučitvi informacij, ki jih je predložilo podjetje [*]⁶⁸⁷, je bilo ugotovljeno, da iz predloženih podatkov ni razvidno, da bi globa, ki jo nalaga ta odločba, nepopravljivo ogrozila gospodarsko sposobnost preživetja podjetja [*] in povzročila, da bi njegova sredstva izgubila vso vrednost. Zato se vloga podjetja [*] glede nezmožnosti plačila zavrne.

VIII.8.4. [*]

- (376) Delničarji podjetja [*] so leta 2007 pooblastili upravni odbor za prodajo vseh sredstev z namenom končanja njihove dejavnosti in končne razdelitve prihodka njihovim delničarjem. Glede na te okoliščine analiziranje zmožnosti

---

⁶⁸⁴ Glej točko 35 Smernic o globah.

⁶⁸⁵ Glej točko 37 Smernic o globah.

⁶⁸⁶ [*]

⁶⁸⁷ [*]

podjetja in možnega tveganja za bankrot ni smiselna. Zato so bile, na temelju informacij, ki jih je posredovalo podjetje [*]⁶⁸⁸, preostale finančne rezerve obravnavane v primerjavi z zneskom glob in je sklenjeno, da je podjetje [*] sposobno za plačilo. Zato se vloga podjetja [*] o nezmožnosti plačila ne sprejme.

VIII.8.5. [*]

- (377) Po preučitvi informacij, ki jih je predložilo podjetje [*]⁶⁸⁹, se ugotavlja, da iz predloženih podatkov ni razvidno, da bi globa, ki jo nalaga ta odločba, nepopravljivo ogrozila gospodarsko sposobnost preživetja podjetja [*] in povzročila, da bi njegova sredstva izgubila vso vrednost. Ob upoštevanju vseh teh okoliščin se vloga [*] glede nezmožnosti plačila ne sprejme.

VIII.8.6. [*]

- (378) Po preučitvi informacij, ki jih je predložilo podjetje [*]⁶⁹⁰, se ugotavlja, da iz predloženih podatkov ni razvidno, da bi globa, ki jo nalaga ta odločba, nepopravljivo ogrozila gospodarsko sposobnost preživetja podjetja [*] in povzročila, da bi njegova sredstva izgubila vso vrednost. Zatorej se vloga podjetja [*] glede nezmožnosti plačila ne sprejme.

---

688 [*]

689 [*]

690 [*]

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Naslednja podjetja so kršila člen 81 Pogodbe in člen 53 Sporazuma EGP s tem, ko so v navedenih obdobjih sodelovala pri enotni dolgotrajni kršitvi v sektorju kalcijevega karbida in magnezija znotraj EGP, razen v Španiji, na Portugalskem, Irskem in v Združenem Kraljestvu. Kršitev je vključevala razdelitev trga, kvote, dodelitev strank, določanje cen ter izmenjavo občutljivih poslovnih podatkov glede cen kupcev in obsega prodaje

- (a) Almamet GmbH, od 22. aprila 2004 do 16. januarja 2007;
- (b) Carbide Sweden AB in Akzo Nobel NV, od 3. novembra 2004 do 20. novembra 2006;
- (c) Donau Chemie AG od 7. aprila 2004 do 16. januarja 2007;
- (d) non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG in ECKA Granulate GmbH & Co KG od 14. julija 2005 do 16. januarja 2007;
- (e) Novácke chemické závody a.s. in 1.garantovaná od 7. aprila 2004 do 16. januarja 2007;
- (f) SKW Stahl-Metallurgie GmbH od 22. aprila 2004 do 16. januarja 2007; Evonik Degussa GmbH in AlzChem Hart GmbH od 22. aprila 2004 do 30. avgusta 2004; SKW Stahl-Metallurgie Holding AG in ARQUES Industries AG od 30. avgusta 2004 do 16. januarja 2007;
- (g) TDR Metalurgija d.d. od 7. aprila 2004 do 16. januarja 2007 in Holding Slovenske elektrarne d.o.o. od 7. aprila 2004 do 20. decembra 2006.

Člen 2

Za kršitev navedeno v členu 1 se naložijo naslednje globe.

(a)	Almamet GmbH:	3 040 000	EUR
(b)	Carbide Sweden AB in Akzo Nobel NV solidarno:	0	EUR
(c)	Donau Chemie AG:	5 000 000	EUR
(d)	non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG in ECKA Granulate GmbH & Co KG solidarno:	6 400 000	EUR
(e)	Novácke chemické závody a.s. in 1.garantovaná a.s. solidarno:	19 600 000	EUR
(f)	SKW Stahl-Metallurgie Holding AG, ARQUES Industries AG in SKW Stahl-Metallurgie GmbH solidarno:	13 300 000	EUR
(g)	Evonik Degussa GmbH, AlzChem Hart GmbH in SKW Stahl-Metallurgie GmbH solidarno:	1 040 000	EUR
(h)	Evonik Degussa GmbH in AlzChem Hart GmbH solidarno:	3 640 000	EUR
(i)	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.:	9 100 000	EUR

Globe se plačajo v EURO v treh mesecih od uradnega obvestila o tej odločbi na bančni račun Evropske komisije št. 001-3953713-69 pri banki FORTIS Bank, Rue Montagne du Parc 3, 1000 Bruxelles/Brussel (SWIFT: GEBABEBB – IBAN BE71 0013 9537 1369). Po izteku tega roka začnejo samodejno teči obresti po obrestni meri, ki jo je Evropska centralna banka pri svojih operacijah glavnega refinanciranja uporabljala na prvi dan meseca, v katerem je bila sprejeta ta odločba, povečani za 3,5 odstotne točke.

Člen 3

Podjetja, naštetá v členu 1, nemudoma prenehajo izvajati kršitve iz navedenega člena, če tega še niso storila.

V prihodnje se vzdržijo vsakega dejanja oziroma ravnanja, opisanega v členu 1, in vsakega dejanja oziroma ravnanja z enakim ali podobnim predmetom oziroma učinkom.

Člen 4

Ta odločba je naslovljena na:

- Akzo Nobel NV, Strawinskylaan 2555, 1077 ZZ Amsterdam, Nederland
- Almamet GmbH, Gewerbestrasse 5a, 83404 Ainring, Deutschland
- AlzChem Hart GmbH, Chemiapark Trostberg, Dr.Albert Frank Strasse 32, 83308 Trostberg, Deutschland
- ARQUES Industries AG, Münchner Strasse 15a, 82319 Starnberg, Deutschland
- Carbide Sweden AB, PO Box 13000, Stockviksverken, Sundsvall, 85013, Sverige
- Donau Chemie AG, Am Heumarkt 10, 1037 Wien, Austria
- ECKA Granulate GmbH & Co KG, Kaiserstrasse 30, 90763 Fürth, Deutschland
- Evonik Degussa GmbH, Rellinghauser Straße 1-11, 45128 Essen, Deutschland
- I.garantovaná a.s., Lamačská cesta 3, 841 04 Bratislava 4, Slovenská republika
- Holding Slovenske elektrarne d.o.o., Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana; Slovenija
- non ferrum Metallpulver GmbH & Co KG, Bürmooser Landesstraße 19, 5113 St. Georgen bei Salzburg, Austria
- Novácke chemické závody a.s. , M.R. Štefánika 1, 97271 Nováky, Slovenská republika
- SKW Stahl-Metallurgie GmbH, Fabrikstraße 6, 84579 Unterneukirchen, Deutschland
- SKW Stahl-Metallurgie Holding AG, Fabrikstraße 6, 84579 Unterneukirchen, Deutschland
- TDR Metalurgija d.d. , Tovarniška c. 51, 2342 Ruše, Slovenija

Ta odločba je izvršljiva v skladu s členom 256 Pogodbe in člena 110 Sporazuma EGP.

V Bruslju, 22.7.2009

Za Komisijo

[signed]
Algirdas ŠEMETA
Članica Komisije